

Eva Birkeland (red.)

Forskjeller i levekår

Hefte 3: Bruk av velferdsordninger

Forord

Statistisk sentralbyrå (SSB) har utført en rekke oppdrag for Sosial- og helsedepartementet (SHD) og andre departementer i forbindelse med regjeringens arbeid med en stortingsmelding om utjevning av forskjeller i levekår. Disse oppdrag ble utformet gjennom en dialog mellom SHD og SSB hvor behov og muligheter ble sett i sammenheng. På denne bakgrunn ble det utarbeidet nye tabeller ut fra foreliggende statistisk materiale som var relevant for problemstillingene. I noen tilfeller kunne SSB også påta seg å analysere tallmaterialet, i andre tilfeller var det ikke tid eller kapasitet til annet enn å frambringe tallmaterialet. Noen av oppdragene gjaldt mer teoretiske vurderinger av spesielle problemstillinger.

Arbeidet har involvert alle fagavdelingene i SSB i tillegg til Forskningsavdelingen, og har vært koordinert av seniorrådgiver Eva Birkeland, Avdeling for personstatistikk.

SSB har valgt å offentliggjøre alle bidragene i en samlet form, men uten ytterligere bearbeiding. Materialet er samlet i fire hefter under en felles tittel: Forskjeller i levekår:

Forskjeller i levekår I: Inntekt
Forskjeller i levekår II: Levekår og helse
Forskjeller i levekår III: Bruk av velferdsordninger
Forskjeller i levekår IV: Regionale forskjeller.

Dette heftet inneholder et notat om bruk av sosialhjelp og fem notater basert på System for persondata, som er samlet under en felles overskrift.

Innhold

Åne Osmunddalen:

Kommunal variasjon i sosialhjelpsnivå, inntektsnivå blant sosialhjelpsmottakere og langtidsbruk av sosialhjelp.

Irene Tuveng:

Strømmer mellom arbeid, utdanning, ledighet og ulike trygdeordninger

Kommunal variasjon i sosialhjelpsnivå, inntektsnivå blant sosialhjelpsmottakere og langtidsbruk av sosialhjelp

Av

Åne Osmunddalen

Notatet omfatter tre atskilte deler. Hoveddelen er en analyse av kommunal variasjon i sosialhjelpsytelser. Knyttet til dette arbeidet har vi også undersøkt inntektsutviklingen i perioden 1987-1996 for husholdninger som mottar sosialhjelp. For 1996 har vi sammenliknet inntektsnivået for familier som mottok sosialhjelp med nivået for minsteytelsene i folketrygden. Til slutt har vi undersøkt omfanget av langtidsbruk av sosialhjelp for klientkullet i 1996.

Kommunal variasjon i sosialhjelpsnivå

Sosialhjelp er en ytelse som tildeles etter individuell og skjønnsmessig saksbehandling. Nivået for ytelsene fastsettes av kommunene dels gjennom politiske vedtak av sosialhjelpsnormer og dels gjennom sosialarbeidernes profesjonelle skjønn. *Spørsmålet* som ofte er blitt reist er om sosialhjelpsordningen slik den er utformet uten nasjonale minstestandarder fører til uakseptabel ulikhet i stønadsnivå både innad i den enkelte kommune og mellom kommuner.

Problemet med å sammenlikne ytelsesnivået for sosialhjelp er å kunne skille mellom *behovsbestemt* ulikhet, som kan være akseptabel, og *vilkårlig* ulikhet, som ikke er akseptabel. Vi må derfor ved sammenlikning av sosialhjelpsnivå ta hensyn til at familier som mottar sosialhjelp har forskjellige behov og av den grunn vil motta ulike ytelser. I denne undersøkelsen, som bygger på et landsomfattende materiale, forsøker vi å sammenlikne stønadsnivået for sosialhjelpsmottakere som ut fra våre opplysninger har *like behov*. Spørsmålet vi stiller er om *like saker blir behandlet likt m.h.t. tildeling av økonomiske ytelser*.

Vi finner en betydelige variasjon i sosialhjelpsnivå både innad i kommunene og mellom kommunene. Deler av denne variasjonen *kan* være knyttet til forskjeller i behov vi ikke har opplysninger om, men så lenge vi har tatt hensyn til de viktigste forholdene som bestemmer stønadsnivået, må vi konkludere med at prinsippet om likebehandling ikke er blitt ivaretatt. For enslige sosialhjelpsmottakere som har sosialhjelp som eneste inntektskilde kan forskjellene i ytelsesnivå utgjøre så mye som 30 prosent av gjennomsnittlig inntekt.

Inntektsutvikling

Gjennomsnittsinntekten til husholdninger som mottar sosialhjelp har i perioden 1987-1996 gått ned med 14 prosentpoeng. For husholdninger uten sosialhjelp har inntekten gått opp med 5 prosentpoeng i den samme perioden. Det er særlig inntekt fra lønnet arbeid som er blitt redusert blant husholdningene som mottok sosialhjelp.

Blant enslige sosialhjelpsmottakere hadde halvparten av klientene *før* de mottok sosialhjelp en inntekt etter skatt under nivået for minsteytelsen i folketrygden. Etter tildeling av sosialhjelp var denne andelen redusert til rundt en av fire.

Langtidsbruk av sosialhjelp

Langtidsbruken av sosialhjelp har økt på 1990-tallet fram til 1996. Innen 1996-kullet hadde hele 17 prosent av sosialhjelpsmottakerne mottatt stønad hvert år i perioden 1990-1996. I underkant av 12 000 familier hadde en stønadstid på mer enn 60 måneder i denne perioden.

1. Utgangspunktet for undersøkelsen

Tar vi utgangspunkt i sosialhjelpsstatistikken for 1996 vil vi se at sosialhjelps nivået målt som utbetalt stønad pr år eller pr måned varierte mellom fylker [NOS Sosialstatistikk 1996] og mellom kommuner [NOS Regionalstatistikk 8/97].

Men en slik påvisning av ulikhet i sosialhjelps nivå mellom kommunene, sier ingenting om årsakene til ulikheten. Hele eller deler av ulikheten i ytelsesnivå kan være begrunnet i at mottakerens behov for sosialhjelp har vært forskjellig. Likebehandling kan ikke bety at alle skal få lik stønad. Det er ikke likebehandling om klienter som mottar sosialhjelp som supplerende inntektskilde får like mye stønad som klienter som har sosialhjelp som eneste inntektskilde.

Påvisning av ulikhet er også problematisk ut fra sosialhjelpsordningens formål. Formålene er ikke bare inntektssikring og inntektsutjamning, men også behandling og attføring. Forholdet mellom disse to målsettingen kan være motsetningsfylt. Vellykket behandling vil ikke nødvendigvis skape inntektslikhet. Det er f.eks. slik at noen klienter vil motta en kombinasjon av kontantytelser, gratis eller sterkt subsidierte tjenester og ikke-økonomiske tiltak. Derfor risikerer man å måle feil ved bare å sammenlikne hva klientene har mottatt av kontantytelser.

Forskjellsbehandling er ofte brukt synonymt med diskriminering som skjer på grunnlag av f.eks. rase eller kjønn. Med forskjellsbehandling i denne sammenheng tenker vi ikke primært på *en bevisst diskriminerende praksis* hvor personer med tilnærmet like behov for støtte mottar ulike ytelser p.g.a. ytre kjennemerker eller personlige egenskaper, men vi tenker på hvordan *vilkårlig og tilfeldig* saksbehandling kan føre til utmåling av forskjellige stønadsbeløp i like saker. Om vi avdekker en variasjon i ytelsesnivå som virker ubegrunnet ut fra klientenes behov, kan det derfor mest sannsynlig tilskrives selve utformingen av stønadsordningen, og ikke noen bevisst diskriminering av bestemte grupper av klienter. Siden mye av skjønnsutøvelsen ved utmåling av stønad er overlatt til den enkelte saksbehandler, kan dette gi rom for tilfeldige og inkonsistente vedtak.

To prinsipper som ofte legges til grunn ved fordeling av offentlige ytelser er prinsippet om individuell behandling og bruk av skjønn og prinsippet om likebehandling og likt tjenestetilbud for alle uavhengig av bosted. Vil tjenesteapparatet være i stand til å forene disse prinsippene ved fordeling av goder eller vil det oppstå motsetninger når prinsippene skal praktiseres?

Sosialhjelpsordningen hviler klart på prinsippet om individuell skjønnsmessig behandling der hovedmålet er å gjøre mottakeren av ytelsen selvhjulpent raskest mulig. Det har ikke blitt definert som noen nasjonal oppgave å gi klare regler for hvordan utmålingen av stønad skal foretas.

Den enkelte sosialarbeiders skjønnsutøvelsen er noe modifisert ved at kommunene har vedtatt veiledende sosialhjelpsnormer som skal ligge til grunn for vedtak i de ulike saker, men normene varierer fra kommune til kommune og normene vil heller ikke fritta saksbehandlerne fra å utøve sitt skjønn ved tilståelse av ytelser. Reglene er vage og det er ingen konsensus med hensyn til hva som skal defineres som inntekt og dermed føre til avkorting av sosialhjelpsytelsen, eller hva som inngår i aksepterte utgifter sosialkontoret skal dekke.

Hvor store skal ulikhetene i ytelsesnivå være for at prinsippet om skjønnsmessig, individuell behandling truer prinsippet om likebehandling? Eller sagt på en annen måte: Når fratar det faglige skjønnet til sosialarbeideren politiske organ muligheten til å bestemme standarden på sosialhjelpen? Når har profesjonelt skjønn erstattet politisk styring?¹ Så lenge sosialhjelpsordningen er lokalt forankret, utmålings-

¹ Terum, Lars Inge: "Grenser for sosialpolitisk modernisering. Om fattigdom i velferdsstaten". Oslo, 1996.

kriteriene er vage og saksbehandlerens frihet til å utøve skjønn er stor, må man akseptere en viss ulikhet i stønadsnivå. Men når blir denne ulikheten politisk uakseptabel?²

Det ligger i en behovsprøvd stønadsordning at man må ta hensyn til “relevante behovsforskjeller” mellom sosialhjelpsmottakerne. Uenighet oppstår mht hva som defineres som relevante forskjeller og hva som er irrelevant. Det er en del forskjeller i personers livssituasjon som forsværer ulike ytelser. For å avdekke eller påvise evt. forskjellsbehandling i utmåling av stønad, er det nødvendig å kontrollere for en del relevante behovsforskjeller mellom mottakerne som på legitimt vis har påvirket sosialhjelpsnivået.

Først når det er gjort kan man stille nye spørsmål: Er alle relevante forskjeller i behov tatt hensyn til ved sammenlikning av ytelsesnivå? I forbindelse med tildeling av sosialhjelp vet vi at dette er vanskelig. Hva som defineres som “relevant” kan variere fra sak til sak. Det helhetlige vurderingsgrunnlaget som vedtakene fattes ut fra er ikke tilgjengelig i en undersøkelse som denne hvor bare registerinformasjon er tilgjengelig. Vi har ikke tilgang til alle de opplysningene som har vært definert som relevante for sosialarbeideren ved utmåling av stønad, men vi mener vi har den viktigste informasjonen. Usikkerheten mht hva som er relevante forhold og hva som er utenforliggende forhold når det gjelder utmåling av stønad, kan nettopp være noe av bakgrunnen for forskjellsbehandlingen.

Selv om det ikke foreligger *registerbare forskjeller* i behov vurdert ut fra vårt datamaterialet, så kan det likevel være forskjeller mellom de stønadsberettigede som forsværer ulike ytelser. Dels kan dette være målbare forskjeller i behov som vi i vårt registermateriale ikke har opplysninger om, eller det kan være ulikheter i behov som er vanskelig å måle, men som har blitt tillagt vekt ved utmålingen av stønad. Satt på spissen kan vi si at innenfor sosialhjelpsordningen er sammenlikning av *like tilfeller* en umulighet siden alle tilfellene er unike og forsværer ulik behandling.

Forskjeller vi finner i ytelsesnivå etter å ha kontrollert for forhold vi mener påvirker stønadsnivået på legitimt vis, er ikke et direkte mål på forskjellsbehandling, men et mål på en variasjon vi egentlig ikke kan forklare ved hjelp av vår årsaksmodell og ut fra foreliggende opplysninger. Én mulig forklaring kan være forskjellsbehandling, men det kan også være andre og mer akseptable forklaringer. Den variasjonen vi finner i ytelsesnivå mellom familier som har mottatt sosialhjelp etter at vi har tatt hensyn til forskjeller i behov, vil etter all sannsynlighet skyldes en blanding av uregistrerte behovsforskjeller og forskjellsbehandling. Siden vi ikke kan konstruere et direkte mål på forskjellsbehandling, er likevel dette det nærmeste vi kommer med den framgangsmåten vi har valgt i denne undersøkelsen.³

Det spørsmålet vi derfor skal se nærmere på er om variasjonene vi finner i sosialhjelpsnivå mellom kommunene kan tilbakeføres til forskjeller mellom familiene som mottar sosialhjelp i egeninntekt, boutgifter og forsørgelsesbyrde, eller om deler av variasjonen ikke kan forklares ved hjelp av disse forholdene.

Forenklet kan vi si at variasjon i sosialhjelpsnivå kan skyldes ett av to:

- Forskjeller i inntekter og/eller utgifter mellom familiene. Ulikt ytelsesnivå vil være berettiget siden utmåling av sosialhjelp *skal* ta hensyn til familienes behov for hjelp.
- Ingen registrerbare forskjeller i behov mellom familiene. Variasjoner i ytelsesnivå kan være skapt av kommunene og/eller sosialkontorene og/eller sosialarbeiderne gjennom kommunalt vedtatte sosialhjelpsnormer og lokal eller individuell stønadspraksis.

² Se også Terum, Lars Inge: “Profesjonsskapt ulikhet - et demokratiproblem?”, Nordisk sosialt arbeid, nr. 1, 1997.

³ Se f.eks. Terum, Lars Inge: “Vignett-metoden og liknende metoder”, i Mordal, T. og Torgersen, U.: *Går det ordentlig for seg?* INAS-rapport 94:5, Oslo. Cole, Stephen & Florentine, Robert: “Discrimination Against Women in Science: The Confusion of Outcome with Process” i Zuckerman, H., Cole, J. R., Bruer, J. T. (red.): *The Outer Circle. Women in the Scientific Community*. London, 1991. Duncan, O. D.: “Inheritance of Poverty or Inheritance of Race?” i Moynihan, D. P. (red.): *On Understanding Poverty*. New York, 1968.

Spørsmålet vi stiller er derfor spissformulert om det er *behovene* slik vi greier å operasjonalisere dem, eller *oppfatningen av behovene* og oppfatningen av hva som utgjør et “forsvarlig livsopphold” som varierer når stønadsnivået varierer.

Vi skal i denne undersøkelsen *beskrive* variasjon i sosialhjelpsnivå, ikke forsøke å *forklare* hvordan den har oppstått ved å trekke inn egenskaper ved kommunene eller egenskaper ved sosialkontorene eller egenskaper ved sosialarbeiderne, men konsentrere oss om å ta hensyn til *egenskaper ved klientene*. Sammenhenger mellom sosialhjelpsutgifter og urbaniseringsgrad eller sosioøkonomiske forhold (som antall arbeidsløse, antall innvandrere og antall skilte/separerte) er tatt opp i mange andre undersøkelser, bl.a. som en del av Rattsø-utvalgets arbeid.⁴ Vi skal likevel gjøre ett unntak fra dette ved å se om det sammenheng mellom kommunenes økonomiske ressurser og stønadsnivå.

2. Hvordan skal vi sammenlikne variasjoner i sosialhjelpsnivå?

Vi kommer i denne undersøkelsen til å måle sosialhjelpsnivået ved å sammenlikne *det månedlige stønadsbeløpet* familiene har mottatt. Det betyr at vi tar den stønadssummen familiene har mottatt i løpet av hele 1996 og dividerer beløpet på det antall måneder som familien var registrert som mottaker i løpet av dette året. Det månedlige stønadsbeløpet er derfor beregnet ut fra den perioden hvor familien mottok sosialhjelp, og ikke ut fra alle måneder i året.

Når vi sammenlikner stønadsnivået *mellom* kommuner eller grupper av kommuner, vil vi bruke *medianverdien* som mål for utbetalt stønad. Dette til forskjell fra de refererte sosialhjelpspublikasjonene hvor vi har brukt *gjennomsnittsverdi*.⁵

Når vi sammenlikner stønadsnivået *innen* kommuner eller grupper av kommuner, vil vi bruke *kvartildifferansen* som mål på variasjon i sosialhjelpsnivå. Dette er differansen mellom den verdien som i en ordnet fordeling har 75 prosent under seg og 25 prosent over seg (Q3) og den verdien som har 75 prosent over seg og 25 prosent under seg (Q1).⁶ Vi kommer imidlertid også til å oppgi andre grenseverdier, mens usikkerheten knyttet til mål som maksimumsyttelse og minimumsyttelse er så stor at de ikke bør benyttes for å studere variasjon i fordeling av sosialhjelpsyttelser.

Sosialhjelp skal dekke mange ulike formål. Det kan omfatte alt fra å dekke enkeltutgifter (f.eks. tannlegeregninger) til nødhjelp for en kortere tid, eller til å dekke større etableringskostnader. Av den grunn har vi valgt å bruke kvartildifferanse som et egnet mål på variasjonen i ytelsesnivå for å unngå å sammenlikne ekstremverdiene. Ved å bruke kvartildifferansen vil sammenlikningsgrunnlaget være de midterste 50 prosent i fordelingen, mens vi ser bort fra de 25 prosent med høyest og de 25 prosent med lavest stønadsbeløp. Det er i ytterkantene av fordelingen at spredningen er størst, men det er også her det vil være vanskeligst å konstruere like og sammenliknbare tilfeller. Vi har derfor valgt å skjære bort ytterfløyene, ikke for å “pynte” på resultatene, men får å øke sannsynligheten for pålitelige funn. Vi kommer til å sammenlikne variasjoner i sosialhjelpsnivå på ulike måter. Vi starter med å sammenlikne utbetalt månedlig stønadsbeløp uten å ta hensyn til at familienes behov for hjelp er forskjellig (et mål på “absolutt eller opprinnelig variasjon”). Til slutt sammenlikner vi sosialhjelpsnivået etter å ha tatt hensyn til alle forhold vi mener kan ha påvirket stønadsbeløpet (et mål på “restvariasjon” eller mulig

4 Langørgen, Audun: “Faktorer bak kommunale variasjoner i utgifter til sosialhjelp og barnevern”. Statistisk sentralbyrå. Notater 95/56. NOU 1996:1 “Et enklere og mer rettferdig inntektssystem for kommuner og fylkeskommuner”. Se også Toresen, J.: “Økonomisk sosialhjelp. Kommunalt utgiftsbehov.” NIBR-notat, 1993:119.

5 Medianverdien er den verdien som deler en ordnet fordeling i to like store deler. Om fordelingen av sosialhjelp er skjev, noe den i en viss utstrekning er, kan medianverdien være et bedre mål for hvilken verdi som er typisk for fordelingen enn gjennomsnittsverdien som kan påvirkes av noen svært høye verdier.

6 Kvartilene er de tre verdiene som deler en ordnet fordeling i fire deler med like mange enheter i hver. Den nederste kvartilen (Q1), har 25 pst. av enhetene under seg og 75 pst. av enhetene over seg. Den verdien som deler fordelingen i to like store deler (Q2), er identisk med medianen (se fotnote 2). Den øverste kvartilen (Q3), har 75 pst. av enhetene under seg og 25 pst. av enhetene over seg. Kvartildifferansen er lik differansen mellom Q3 og Q1: $Q = Q3 - Q1$. Se Hellevik, Ottar: “Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap”, Oslo, 1980.

forskjellsbehandling). Restvariasjonen vil derfor være et mål på variasjon i sosialhjelps nivå etter kontroll for relevante forhold som på rettmessig vis har påvirket størrelsen på det stønadsbeløp familiene har fått utbetalt i sosialhjelp.

I undersøkelsen vil vi hovedsakelig kontrollere for følgende forskjeller i behov mellom sosialhjelpsfamiliene:

- Egeninntekt.

Vi har opplysninger om familiens årsinntekt. Siden sosialhjelpsyttelsen avkortes krone for krone mot egeninntekt er dette en viktig opplysning. Vi kan likevel komme til å overvurdere egeninntekten i stønadsperioden for sosialhjelp siden vi kun har opplysninger om familiens inntekt i hele 1996. Ved å dividere denne inntekten på 12 finner vi den månedlige egeninntekten som sammen med det månedlige utbetalte sosialhjelpsbeløp skal angi hva familien totalt hadde å rutte med av økonomiske midler.

Familiens inntekt *utenfor* stønadsperioden vil formodentlig være høyere enn den inntekten familien hadde *mens* den mottok sosialhjelp. Siden det ikke finnes opplysninger om familiens samlede inntekt i stønadsperioden er dette det nærmeste vi kan komme et mål for familiens egeninntekt.

- Utgifter til forsørgelse.

Vi har opplysninger om både ektefelle og barn under 18 år. Dette er opplysninger fra utgangen av året. Om forsørgelsessituasjonen har endret seg i løpet av året vil vi ikke greie å fange opp dette.

Når vi sammenlikner stønadsnivået, vil vi gjøre det separat for ulike familietyper:

- enslige
- hjemmeboende enslige
- ektepar med ett eller flere barn
- enslig forsørgere med ett eller flere barn
- ektepar uten barn

Vi skiller *hjemmeboende enslige* fra *enslige med eget hushold* siden den første gruppa vil være del av en større husholdning der flere deler på utgiftene. Dette er også i tråd med hvordan de fleste sosialkontor behandler disse familietypene.

- Månedlige boutgifter.

I sosialhjelpsstatistikken er det innhentet opplysninger om boutgifter i første stønads måned i statistikkåret. Dette er opplysninger som ikke er blitt kvalitetskontrollert og vi bruker dem urevidert slik vi har fått dem fra kommunene. Dataene kan derfor være ufullstendige og mangle helt for endel familier, men vi vil bare benytte opplysningen for familier hvor boutgiftene er oppgitt.

Vi vil sammenlikne sosialhjelps nivå både før og etter fratrukk for boutgifter.

- Etableringsutgifter, engangsbeløp mm.

Som tidligere nevnt vil sosialhjelpsyttelsen kunne dekke ulike formål som vanskelig kan sammenliknes. Problemet vi står overfor er at statistikken ikke skiller mellom det familiene mottar til livsopphold og det som familiene mottar av engangsyttelser av ulike slag.

Dette har vi ingen fullgod løsning på, men det vi velger å gjøre er hovedsakelig to ting. Det ene er å ta ut av datamaterialet alle flyktningfamilier som har kommet til landet i perioden 1992-1996; dvs de siste fem årene fram til og med stønadsåret. På den måten tar vi bort den gruppen av klienter som i særlig grad vil være mottakere av sosialhjelp til etablering.

Den andre forhåndsregelen vi tar er å sammenlikne familier som har mottatt sosialhjelp mer enn seks måneder eller hele året. På den måten faller de familiene bort som bare har mottatt sosialhjelp på mer sporadisk basis. Selv om også familier som har mottatt sosialhjelp i lengre tid vil ha fått dekket spesielle utgifter av sosialkontoret, vil vi likevel anta at størsteparten av beløpet de har mottatt er sosialhjelp til livsopphold.

Det er også andre grunner til å sammenlikne ytelsesnivået til familier med tilnærmet samme stønadstid. Vi vet fra sosialhjelpsstatistikken at den månedlige sosialhjelpsytelsen stiger med lengden på stønadsperioden. Dette kan ha mange forklaringer, men en viktig grunn kan være at langtidsmottak av sosialhjelp indikerer at familiene har spesielle levekårsproblem.

Nok en grunn til å ta hensyn til stønadstid ved sammenlikning av sosialhjelpsnivå, er at for langtidsmottakere vil avviket vi nevnte mellom årsinntekten til familiene og den inntekt de hadde i stønadsperiode være minst. For en familie som bare har mottatt sosialhjelp i to eller tre måneder vil årsinntekten kunne avvike mye fra inntektssituasjonen i stønadsperioden. Når vi f.eks. sammenlikner sosialhjelps nivået blant enslige med eget hushold som har mottatt sosialhjelp alle månedene i året, vet vi at årsinntekten vi finner i våre registerdata er identisk med egeninntekten i stønadsperioden.

I tillegg til spørsmålet om hvilke stønadstilfeller vi skal sammenlikne, er det også et spørsmål om *hvilke kommuner vi skal sammenlikne*. Materialet tillater ikke å sammenlikne hver enkelt kommune. Til det vil det være for få og usikre observasjoner i mange kommuner og materialet ville bli svært uoversiktlig. Når vi skal sammenlikne mindre grupper av sosialhjelpsmottakere med mange felles kjennemerker, eller konstruere så "like tilfeller" som mulig, er vi avhengig av en gruppering av kommunene som er slik at vi får med mange nok observasjoner innen hver kommune eller kommunegruppe. Med for få enheter vil vi kunne få tilfeldig variasjon på grunnlag av for få observasjoner.

Vi har som hovedinndeling valgt å klassifisere materialet ved å studere hver av de fire storbyene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger for seg samt en gruppe med fem "andre storbyer"⁷ De øvrige kommunene utenom storbyene utgjør én gruppe.

Vi har dessuten prøvd ut to alternative grupperingsmåter. Den ene er et tradisjonelt skille i by- og land-kommuner etter administrativ status, mens den andre er en inndeling etter kommunenes økonomiske ressurser, målt etter en indeks for frie disponible inntekter pr innbygger.⁸

3. Datamaterialet

Basismaterialet for undersøkelsen var alle som mottok sosialhjelp i 1996; til sammen 153 817 personer. 1403 personer falt bort p.g.a. ugyldig fødselsnummer hvilket umuliggjorde kobling til andre registre. Ytterligere 2 369 personer måtte tas ut av materialet fordi vi ikke fant dem igjen i SSBs befolkningsstatistikksystem ved utgangen av året. Grunnen til dette kan være utvandring.

Vi tok deretter ut alle klienter under 18 år og klienter som manglet opplysninger om stønadsbeløp og/eller stønadstid. Dette var til sammen 1 298 personer. Vi stod da igjen med 148 747 sosialhjelpsmottakere.

Siden enheten i undersøkelsen skal være *familie* (dvs den registrerte klient pluss ektefelle, barn under 18 år og samboer i tilfelle av felles barn), ble tallet på familier som mottok sosialhjelp lavere enn tallet på personer fordi det i en del tilfeller var registrert flere klienter i samme familie. Vi tok også ut enk-

⁷ Andre storbyer omfatter Fredrikstad, Drammen, Skien, Kristiansand og Tromsø.

⁸ Langørgen, Audun og Aaberge, Rolf: "Gruppering av kommuner etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser". Statistisk sentralbyrå. Rapport 98/8.

elte familier med ekstremverdier på sentrale variabler. Til slutt stod vi igjen med 145 778 familier som i løpet av 1996 hadde mottatt sosialhjelp.

Deler av analysen vil være basert på atskillig færre enheter enn dette. Ved sammenlikning av sosialhjelps nivået i kommunene vil vi f.eks. ta ut av materialet familier som har mottatt sosialhjelp i flere kommuner. I andre sammenhenger vil det bl.a. bare være aktuelt å studere familier som har mottatt sosialhjelp over lengre tid, eller familier som har sosialhjelp som hovedinntektskilde eller har spesielt lav eller ingen egeninntekt.

Hjemmeboende sosialhjelpsmottakere er skilt ut som en egen familietype siden disse er å betrakte som selvstendige økonomiske individ som tilstår sosialhjelp uavhengig av foreldres økonomiske situasjon. Vi velger å skille hjemmeboende enslige fra enslige med eget hushold; dvs enslige som ikke bor sammen med sine foreldre.

Fra sosialhjelpsregisteret har vi hentet opplysninger om stønadsbeløp, stønadstid, boutgifter og klientens arbeidssituasjon. Vi har også opplysninger om tidligere bruk av sosialhjelp tilbake til og med 1990.

Fra SSBs befolkningsstatistikksystem har vi opplysninger om klientens familie (familietype, antall barn under 18 år, barnets alder mm), bosted, og innvandringsbakgrunn.

Fra SSBs Inntektsregister har vi opplysninger om familiens inntekt før og etter skatt, alders- og uførepensjon, overgangsstønad, dagpenger, summen av hhv skattefrie og skattepliktige overføringer, kapitalinntekter, gjeldsrenter, statlig bostøtte, stipend og lån fra Statens lånekasse for utdanning og utdanningsnivå.

4. Hva påvirker variasjoner i sosialhjelps nivået?

I tabell 4.1-4.2 sammenlikner vi *variasjonen i sosialhjelps nivå pr måned* mellom ulike familietyper. Vi sammenlikner “den opprinnelige variasjonen” i ytelsesnivå blant alle familiene som har mottatt sosialhjelp uten å ta hensyn til forskjeller i bl.a. inntekt og førsørgelsesituasjon i tabell 4.1. I tabell 4.2 sammenlikner vi familier som har hatt sosialhjelp som hovedinntektskilde i 1996 og som har mottatt sosialhjelp i mer enn seks måneder for å se hvordan dette påvirker variasjonen i stønadsnivået.

I tabell 4.3 velger vi ut enslige sosialhjelpsmottakere med eget hushold for å ta bort effekten av ulik familietype og familiestørrelse. Vi sammenlikner sosialhjelps nivået mellom ulike kommuner. Utvalget omfatter langtidsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde i 1996. Grunnen til at vi velger ut enslige sosialhjelpsmottakere er delvis at dette er den familietypen som har flest enheter og dels fordi det er lettere å konstruere “like stønadstilfeller” blant enslige enn blant familier med flere medlemmer. Har familien f.eks. små barn vil det være usikkert hvordan kommunene har dekket utgifter til bl.a. barnehage.

I tabell 4.4 undersøker vi om kommunenes økonomiske ressurser påvirker sosialhjelps nivået.

I tabell 4.5 forsøker vi å konstruere så like stønadstilfeller som mulig ut fra de opplysningene som vi har. Det betyr at i denne tabellen sammenlikner vi sosialhjelps nivået blant et relativt lite utvalg av enslige med eget hushold som har *like verdier* på sentrale variabler som påvirker ytelsesnivå. Utvalget omfatter sosialhjelpsmottakere uten annen inntekt enn sosialhjelp og med stønad i alle årets 12 måneder.

Tabell 4.2, 4.3 og 4.5 foreligger i to versjoner. En versjon er basert på kvartilverdier og kvartildifferanser (se fotnote), mens en annen versjon er basert på desilverdier.⁹

Vi har ønsket å skille sosialhjelp gitt til livsopphold og sosialhjelp som skal dekke boutgifter. Dette er i mange henseender et uklart skille, men vi har likevel valgt å presentere tabeller med “dobbelbokholderi” der vi sammenlikner sosialhjelpsytelser før og etter at vi har trukket fra familiens registrerte boutgifter.

4.1. Variasjon i sosialhjelps nivå innen og mellom familietyper

Ser vi på kvartildifferanse for hele materialet var denne på hele 3 800 kroner eller 103 prosent av medianverdien (tabell 4.1). Minst variasjon i utbetalingsnivå fant vi i gruppen av hjemmeboende enslige, mens variasjonen var størst blant ektepar med og uten barn. Enslige forsørgere med barn vil ofte motta supplerende sosialhjelp på toppen av overgangsstønad. Det kan være grunnen til den relativt beskjedne variasjonen i sosialhjelps nivå for denne gruppen.

Tabell 4.1. Variasjon i utbetalt sosialhjelp pr måned før kontroll for registrerte behovskjeller mellom sosialhjelpsmottakerne, etter familiefase. Kvartiler. 1996

Familiefase	Q3	Q2	Q1	Kvartil-differanse (Q3 - Q1)
Alle	5 900	3 700	2 100	3 800
Enslige med eget hushold	5 800	3 800	2 100	3 700
Hjemmeboende enslige	4 200	2 800	1 800	2 400
Enslige forsørgere	5 500	3 400	2 100	3 400
Ektepar med barn	10 000	6 000	3 300	6 700
Samboerpar med felles barn	6 500	4 300	2 700	3 800
Ektepar uten barn	8 300	4 600	2 200	6 100

$N=145\ 778$ ¹⁰

Vi har i tabell 4.2 valgt å sammenlikne stønadstilfellene som har mottatt sosialhjelp i mer enn seks måneder og som har hatt sosialhjelp som sin viktigste inntektskilde i 1996. Vi har også trukket fra registrerte boutgifter fra det oppgitte stønadsbeløpet for å korrigere for variasjoner i boutgifter.

⁹ Mens kvartilverdiene deler en ordnet fordeling i fire deler med like mange enheter i hver, er desilverdier eller desilgrenser de verdiene som deler en ordnet fordeling i ti deler (desilgrupper) med like mange enheter i hver. Desilgrense 1 (P10) vil ha 10 prosent av observasjonene under seg (enhetene vil her ha lavere sosialhjelpsytelser) og 90 prosent av observasjonene over seg (enhetene vil her ha høyere sosialhjelpsytelser). Desilgrense 9 (P90) vil ha 90 prosent av observasjonene under seg og 10 prosent av observasjonene over seg.

Avstanden mellom de to ytterste desilgrensene vil derfor omfatte 80 prosent av alle observasjonene i materialet, mens kvartilverdiene viser variasjonen for de midterste 50 prosent av fordelingen. Det er et vanskelig spørsmål å avgjøre hvilken variasjonsbredde

(Q3-Q1 eller P90-P10) som gir det “beste” målet på variasjonen i sosialhjelpsytelse. Avstanden mellom de to ytterste desilene omfatter en sammenlikning av langt flere observasjoner enn kvartildifferansen, men dette målet inneholder også muligens flere observasjoner som ikke er direkte sammenliknbare med hensyn til forhold som påvirker utbetalingsnivået.

¹⁰ N er antall enheter som materialet bygger på.

Kvartildifferansen er blitt betydelig redusert som følge av at vi har tatt hensyn til relevante forskjeller mellom sosialhjelpsfamiliene.

Kvartildifferanse er 2 000 kroner i absolutte tall for hele landet, og relativt regnet som andel av medianverdien utgjorde differansen 54 prosent av medianverdien på 3 700 kroner (mot 103 prosent i tabell 4.1).

Variasjonen i sosialhjelpsnivå er størst for familier som består av flere medlemmer. Dette er ikke overraskende siden både variasjonen i egeninntekt og selve forsørgelsessituasjonen skaper større spennvidde i behovene for hjelp jo flere personer det er i familien.

Tabell 4.2. Variasjon i utbetalt sosialhjelp pr måned fratrukket boutgifter for langtidsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde, etter familiefase. Kvartiler. 1996 ¹¹

Familiefase	Q3	Q2	Q1	Kvartil-differanse (Q3 - Q1)
Alle	4 600	3 700	2 600	2 000
Enslige med eget hushold	4 600	3 600	2 600	2 000
Hjemmeboende enslige	3 900	3 000	2 100	1 800
Enslige forsørgere med ett barn	5 100	4 200	3 100	2 000
Ektepar med ett barn	7 900	6 300	4 800	3 100
Samboerpar med ett felles barn	6 600	5 000	3 600	3 000
Ektepar uten barn	7 000	5 300	3 800	3 200

N=16 729

Variasjonen mellom desilgrense 9 og 1 er i tabell 4.2.B om lag dobbelt så høy som kvartildifferansen i tabell 4.2. Dette gjelder alle familietyper.

¹¹ Sosialhjelp er mottatt mellom 7-12 måneder og sosialhjelpsbeløpet er høyere enn alle andre inntektskilder til sammen.

Tabell 4.2.B. Variasjon i utbetalt sosialhjelp pr måned fratrukket boutgifter for langtidsmot-takere med sosialhjelp som hovedinntektskilde, etter familiefase. Desiler. 1996

Familiefase	P90	P50	P10	P90 - P10
Alle	5 800	3 700	1 500	4 300
Enslige med eget hushold	5 600	3 600	1 500	4 100
Hjemmeboende enslige	4 800	3 000	1 200	3 600
Enslige forsørgere med ett barn	6 700	4 200	2 200	4 500
Ektepar med ett barn	9 500	6 300	3 300	6 200
Samboerpar med ett felles barn	8 700	5 000	2 400	6 300
Ektepar uten barn	8 800	5 300	2 600	6 200

$N=16\ 729$

4.2. Variasjon i sosialhjelps nivå innen og mellom kommuner

I tabell 4.3, 4.4 og 4.5 sammenlikner vi sosialhjelps nivået *kun for enslige stønadsmottakere med eget hushold etter bosted*. Grunnen til at vi ser særskilt på denne familietyper er at det blir for få enheter innen de andre familietyperne til at det er mulig å sammenlikne disse mellom ulike kommuner. Vi regner også med at det er mer sannsynlig å finne "like stønadstilfeller" blant enslige enn blant andre familietyper.

Tabell 4.3 er ikke basert på de samme utvelgelseskriteriene som tabell 4.2 siden vi har tatt ut av materialet sosialhjelpsmottakere som har mottatt hjelp i mer enn én kommune.

Tabell 4.3. Variasjon i utbetalt sosialhjelp pr måned fratrukket boutgifter for enslige langtidsklienter med eget hushold med sosialhjelp som hovedinntektskilde, etter bosted. Kvartiler. 1996¹²

Bosted	Q3	Q2	Q1	Kvartil-differanse (Q3 - Q1)
Landet	4 600	3 700	2 700	1 900
Oslo	5 100	4 200	3 300	1 800
Bergen	3 700	3 200	2 500	1 200
Trondheim	4 100	3 600	2 800	1 300
Stavanger	4 300	3 600	2 500	1 800
Andre storbyer	4 000	3 400	2 400	1 600
Resten av landet	4 600	3 600	2 600	2 000

$N=10\ 844$

¹² Tabellen bygger på de samme seleksjoner som tabell 4.2, men i tillegg er kun familier med oppgitte bogifter tatt med. Grunnen til dette er at vi i statistikken ikke greier å skille mellom familier hvor boutgiftene er uoppgitt og familier som faktisk ikke har boutgifter. For å unngå denne feilkilden velger vi derfor bare å ta med familier med registrerte boutgifter siden vi regner denne opplysningen som nokså pålitelig.

Kvartildifferansen for hele landet var 1 900 kroner eller 51 prosent av medianverdien. Variasjonen i sosialhjelpsnivå *innad i kommunene* var minst i Bergen og Trondheim med 1 200-1 300 kroner og størst i kommunene utenom storbyene med 2 000 kroner.

Om vi måler *variasjonen mellom kommunene* ved hjelp av medianverdien varierte sosialhjelpsnivået med 1 000 kroner mellom kommunene. Slik vi har valgt å gruppere dem kom Oslo på topp med 4 200 kroner i sosialhjelp fratrukket boutgifter mens Bergen kom på bunn med 3 200 kroner.

Tabell 4.3.B viser som tabell 4.2.B at med 30 prosent flere observasjoner (fra 50 prosent til 80 prosent av alle enhetene i materialet) økte variasjonsbredden fra 1 900 kroner til 4 000 kroner.

Tabell 4.3.B. Variasjon i utbetalt sosialhjelp pr måned fratrukket boutgifter for enslige langtidsklienter med eget hushold med sosialhjelp som hovedinntektskilde, etter bosted. Desiler. 1996

Bosted	P90	P50	P10	P90 - P10
Landet	5 600	3 700	1 600	4 000
Oslo	6 000	4 200	2 000	4 000
Bergen	4 400	3 200	1 600	2 800
Trondheim	4 700	3 600	2 000	2 700
Stavanger	5 000	3 600	1 300	3 700
Andre storbyer	4 700	3 400	1 400	3 300
Resten av landet	5 600	3 600	1 500	4 100

N=10 844

4.3. Høyere sosialhjelpsnivå i rike kommuner?

I denne undersøkelsen ser vi først og fremst på sammenhengen mellom egenskaper ved den enkelte sosialhjelpsmottaker og dennes familie og sosialhjelpsnivå. Det er likevel klart at i måten vi klassifiserer kommunene på der vi bl.a. ser spesielt på de fire største byene, ligger det ved siden av det metodiske argument om å få med nok observasjoner også en antakelse om sammenheng mellom urbaniseringsgrad og ytelsesnivå.

Et annet spørsmål som ofte blir stilt er om det er sammenheng mellom kommunens økonomiske ressurser og sosialhjelpsnivå. Vil kommuner med større økonomisk handlefrihet utmåle mer generøse ytelser enn kommuner med mindre økonomisk handlefrihet?

Kommunenes økonomiske ressurser vil bli målt etter en indeks for frie disponible inntekter pr. innbygger.¹³ Dette er kommunenes inntekter utover det som skal dekke bundne kostnader som følger av minstestandarder og lovpålagte oppgaver. Frie disponible inntekter er differansen mellom inntekter og beregnede bundne kostnader, og er derfor et uttrykk for hvor romslige økonomiske ressurser kommunen opererer under og hvor stort handlingsrom kommunen har for egne valg og prioriteringer.

I tabell 4.4 har vi delt kommunene inn på følgende måte: De fire største byene skiller vi ut på samme måte som i tabell 4.3, mens resten av kommunene deles i tre grupper. I den ene gruppen finner vi den firedelen av de gjenværende kommunene som har lavest frie disponible inntekter pr. innbygger (“kommuner med lave inntekter”); i en annen gruppe finner vi den firedelen av kommunene som har høyest

¹³ Se fotnote 8.

omtrent de samme utgiftene. Det kan likevel se ut til at Oslo dekket en del flere “ekstrautgifter” eller tilstod flere tilleggsytelser enn de andre storbyene gjorde eller hadde et mer generøst ytelsesnivå.

Variasjonen *innad* i kommunene er blitt betydelig redusert i forhold til tabell 4.3; i enkelte kommuner faktisk halvert. Kvartildifferanse på landsbasis er nå nede i 1 200 kroner mot 1 900 kroner i tabell 4.3, eller 30 prosent av medianverdien.

Det er verdt å merke seg at det er små tegn til at variasjonen i ytelsesnivå innad i kommuner med én vedtatt norm (de fire storbyene), er noe mindre enn i landet som helhet eller blant grupper av kommuner, selv om landet totalt har størst variasjon med en kvartildifferanse på 1 200 kroner. “Andre storbyer” som omfatter fem byer hadde ikke større spredning i sine utbetalinger enn hver av byene Bergen, Trondheim og Stavanger.

Kvartildifferanse for Oslo er omtrent like stor som for alle kommunene utenom storbyene, hhv 1 000 kroner og 1 100 kroner. Det man kanskje ville forventet var at stønadsnormene virket standardiserende på stønadsnivået innenfor geografiske områder med en felles sosialhjelpsnorm og felles retningslinjer for hva som defineres som pliktmessige ytelser.

I tabell 4.5.B er variasjonen mellom de ytterste desilgrensene for mange kommuner svært stor i forhold til kvartildifferansen. Det *kan* skyldes at vi i denne tabellen har så få enheter at resultatene for den enkelte kommune blir upålitelige når vi sammenlikner enheter på “ytterfløyene” av fordelingen. Men variasjonsbredden i tabell 4.5.B er likevel blitt kraftig redusert i forhold til variasjonen for enslige med eget hushold i tabell 4.3.B.

Tabell 4.5.B. Variasjon i utbetalt sosialhjelp pr måned etter fratrekk for boutgifter for enslige sosialhjelpsmottakere med eget hushold med sosialhjelp som eneste inntektskilde og utbetalinger alle måneder i året, etter bosted. Desiler. 1996

Bosted	P90	P50	P10	P90 - P10
Landet	5 300	4 000	2 600	2 700
Oslo	5 700	4 400	3 200	2 500
Bergen	4 300	3 300	2 400	1 900
Trondheim	4 300	3 500	1 800	2 500
Stavanger	4 500	3 600	2 000	2 500
Andre storbyer	4 400	3 600	2 300	2 100
Resten av landet	5 300	4 000	2 700	2 600

N=1 462

4.6. Oppsummering

“Den opprinnelig variasjonen” i stønadsnivå på landsbasis er blitt redusert fra 3 700 kroner (tabell 4.1) til 1 200 kroner (tabell 4.5) etter at vi skritt for skritt tok hensyn til relevante behovsforskjeller mellom familiene. Vi har derfor “forklart” om lag to tredeler av den opprinnelige forskjellen i sosialhjelpsnivå og tilbakeført denne variasjonen til faktiske forskjeller i behov mellom familiene, mens om lag en tredel av variasjonen fortsatt er “uforklart”. Denne “restvariasjonen” vet vi ikke ut fra det foreliggende datamaterialet hvordan har oppstått, men en blant mange hypoteser vil være at den skyldes forskjellsbehandling.

Det er viktig å være oppmerksom på at denne variasjonen finnes både innad i enkeltkommuner og mellom ulike kommuner og kommunegrupper. Det ser ut til at vedtatte sosialhjelpssatser til en viss

grad har virket styrende på *ytelsesnivået*; i hvert fall ser det ut til å gjelde de fire storbyene. Men variasjonen i ytelse er noe overraskende ikke særlig mindre *innenfor* et område med én vedtatt norm enn den er i områder hvor satsene er forskjellige (andre storbyer/resten av landet/hele landet).

En forklaring på dette, som vi ikke kan utelukke, er at variasjonen skyldes at vi ikke greier ut fra våre registeropplysninger å sammenlikne “like stønadstilfeller”. Variasjonen i stønadsnivå vil derfor delvis kunne være en følge av *hvor mange* stønadstilfeller vi sammenlikner. Når variasjonen er størst i Oslo og minst i Trondheim, kan det skyldes at vi rett og slett sammenlikner flere klienter med større spennvidde i sine behov i Oslo enn i Trondheim. Det er derfor viktig å understreke *usikkerheten* knyttet til målene for variasjon i sosialhjelpsnivå. Om variasjonen hadde blitt målt annerledes enn det vi har gjort og om vi hadde valgt ut andre “sammenlignbare tilfeller”, er det ikke gitt vi ville fått de samme resultatene.

Vi vil likevel måtte konkludere, særlig på bakgrunn av tabell 4.5 hvor vi har tatt hensyn til helt sentrale forhold som påvirker utmålingen av sosialhjelpsytelser, at variasjonen i sosialhjelpsnivå ut fra vår kunnskap om sakene er *urimelig stor*.

For enslige med eget hushold som ikke har annet å leve av enn sosialhjelp er variasjonen i månedlige utbetalinger 1 200 kroner på landsbasis. Dette blir 14 400 kroner på årsbasis. Tar vi utgangspunkt i medianverdien for utbetalt sosialhjelp i tabell 4.5, vil den årlige sosialhjelpsytelsen være på om lag 48 000 kroner for enslige med eget hushold og med sosialhjelp som eneste inntektskilde. Variasjonen i sosialhjelpsnivå utgjør i forhold til denne årsinntekten 30 prosent. Forskjellen i ytelsesnivå blir derfor betydelig sett i forhold til inntektsnivået for denne gruppen av klienter.

5. Inntektsnivå, inntektsutvikling og inntektssammensetning.¹⁶

I avsnitt 5.1 er tallene vi presenterer for husholdningenes inntektsnivå, inntektsutvikling og inntektssammensetning hentet fra SSBs Inntekts- og formuesundersøkelse for årene 1987, 1991 og 1996.¹⁷ Dette er en utvalgsundersøkelse og er derfor ikke det samme datamaterialet som resten av undersøkelsen bygger på, hvor inntektsopplysningene er hentet fra registerbasert statistikk.

5. 1. Synkende inntektsnivå blant husholdninger som mottok sosialhjelp

Ser vi på den årlige gjennomsnittsinntekten etter skatt pr forbruksenhet for husholdninger som i 1996 mottok sosialhjelp, var denne inntekten om lag to tredeler (68 prosent) av tilsvarende inntekt blant husholdninger som ikke mottok sosialhjelp (108 200 kroner mot 159 800 kroner).¹⁸ I 1987 var den tilsvarende andelen 83 prosent og i 1991 71 prosent. Det betyr at inntektssituasjonen til husholdninger som har mottatt sosialhjelp har forverret seg sammenliknet med inntekten til husholdninger som ikke har mottatt sosialhjelp.

¹⁶ Alle kroneverdier er omregnet til 1996-verdi. Ved omregning til faste priser har vi benyttet konsumprisindeksen (1979=100).

¹⁷ Tallene fra Inntekts- og formuesundersøkelsen (IFU) vil avvike en del fra tallene i et tidligere utkast til notat som bygde på registerbasert inntektsstatistikk. Det skyldes i første rekke at vi i denne undersøkelsen har skilt ut som egne familier alle hjemmeboende klienter. Dette trekker gjennomgående inntektsnivået for sosialhjelpsfamiliene en del ned sammenliknet med inntektsnivået i husholdningene. Hjemmeboende sosialhjelpsmottakere vil i IFU være en del av en større husholdning. Gjennomsnittsinntekten til husholdninger som mottok sosialhjelp vil derfor være høyere enn inntekten til familier som mottok sosialhjelp så lenge vi definerer familier slik vi har gjort i denne undersøkelsen.

¹⁸ Det er brukt en forbruksvekt som svarer til kvadratrotten av antall personer i husholdningen. I 1987 var det gjennomsnittlig 2,5 personer i husholdningene som mottok sosialhjelp. I 1996 var dette redusert til 2,0 personer. Blant husholdningene som ikke mottok sosialhjelp gikk gjennomsnittlig antall personer ned fra 2,5 til 2,2 personer. I utvalget for 1987 var det 159 observasjoner eller husholdninger som hadde mottatt sosialhjelp. I 1991 var antall observasjoner vokst til 495 og i 1996 til 833. Dette skyldes i første rekke at utvalgene til undersøkelsene er blitt større.

I 1987 var gjennomsnittsinntekten etter skatt pr forbruksenhet til husholdninger som mottok sosialhjelp 125 300 kroner. I 1991 var inntekten sunket til 109 500 og i 1996 til 108 200 kroner (alt er oppgitt i 1996-kroner). *Dette er en inntektsreduksjon på 14 prosentpoeng fra 1987 til 1996.* Husholdninger som ikke mottok sosialhjelp har i samme periode økt sin inntekt med fem prosentpoeng fra 151 500 kroner i inntekt etter skatt pr forbruksenhet i 1987 til 159 800 kroner i 1996. Det er særlig egeninntekten fra lønnet arbeid som har gått ned for husholdninger som mottok sosialhjelp.¹⁹ Denne nedgangen har ikke blitt kompensert gjennom offentlige overføringer selv om gjennomsnittlig sosialhjelpsytelse pr husholdning økte fra 22 700 kroner i 1987 til 29 300 kroner i 1996.

Overføringer utgjør relativt sett en stadig voksende andel av de samlede inntekter til husholdninger som mottar sosialhjelp. I 1987 utgjorde overføringer 39 prosent av samlet inntekt, mens de i 1996 utgjorde halve inntekten. Yrkesinntektens andel er til gjengjeld gått ned med 10 prosentpoeng i den samme perioden til 49 prosent av samlet inntekt i 1996. Kapitalinntekt utgjorde kun en prosent av samlet inntekt. Blant husholdninger uten sosialhjelp utgjorde yrkesinntekt 73 prosent av samlet inntekt; kapitalinntekt sju prosent og overføringer 20 prosent i 1996.

5.2. Inntektsnivå i forhold til Folketrygdens minsteytelser blant familier som mottok sosialhjelp

I tabell 5.1- 5.3 skal vi gi tall for *sosialhjelpsfamilienes inntektsnivå i 1996* basert på registeropplysninger om inntekt. Vi gir tall for *inntekt etter skatt pr måned* regnet ut fra familienes årsinntekt, og ikke inntekt pr måned for selve stønadsperioden. Her er ikke bare sosialhjelpsytelsen tatt med, men også alle andre inntektskilder. Vi ser først på inntektsnivået for alle familiene i materialet i tabell 5.1 og 5.2, mens vi i tabell 5.3 ser på inntektsnivået blant familier som var langtidsmottakere av sosialhjelp i 1996, dvs familier som hadde mottatt sosialhjelp i mer enn seks måneder, og som hadde hatt sosialhjelp som hovedinntektskilde det året.

Tabell 5.1 gir tall for *inntekt etter skatt pr måned inkludert sosialhjelp* blant alle familiene i data-materialet. Siden spredningen i inntekt er så stor har vi supplert tabell 5.1 med tabell 5.2 som sammenlikner inntektene for sosialhjelpsfamiliene med Folketrygdens minsteytelser. Tabell 5.2 bygger på noe færre observasjonsheter enn tabell 5.1 fordi samboerpar med barn og familier med flere enn ett barn er tatt ut av materialet.²⁰

Sammenliknet med Folketrygdens minsteytelser ser det ut til at det er *enslige sosialhjelpsmottakere* som kommer dårligst ut inntektsmessig. Barnefamiliene kommer best ut, mens ektepar uten barn kommer i en mellomstilling. Selv om medianverdien for enslige lå på 7 300 kroner før fratrukk for boutgifter, var det altså likevel om lag en firedel av alle enslige med eget hushold, eller i underkant av 19 000 sosialhjelpsmottakere, som hadde mindre inntekter enn Folketrygdens minsteytelser. Legger vi til hjemmeboende enslige kommer tallet opp i om lag 32 500.²¹

Ser vi på inntekt etter skatt, men fratrukket sosialhjelp, hadde halvparten (49 prosent) av enslige uten eget hushold en inntekt under folketrygdens minsteytelse. Tilsvarende andel blant enslige hjemmeboende var 75 prosent; blant enslige forsørgere 21 prosent; blant ektepar med ett barn 41 prosent og blant ektepar uten barn var det 39 prosent som hadde en inntekt fratrukket sosialhjelp under folke-

¹⁹ Dette er i tråd med den utviklingen vi har kunnet registrere i den årlige sosialhjelpsstatistikken hvor andelen klienter som er i arbeid har gått sterkt ned i denne perioden (se Sosialt Utsyn 1998, side 216-217).

²⁰ For barnefamilier er det kun familier med ett barn som er tatt med. Samboerpar med felles barn er tatt ut av materialet. En av grunnene til utelukkelsen er at sosialkontorene praktiserer regelen om forsørgeransvar så forskjellig overfor denne familietyper ved utmåling av sosialhjelp at det er vanskelig å si om stønaden er tilstått paretfamilien eller den enkelte klient.

²¹ Bruker vi forbruksvekter ved å ta kvadratroten av antall medlemmer av familien, vil resultatet bli det samme som ved sammenlikning med minsteytelsene i folketrygden: enslige kommer dårligere ut enn andre familietyper.

trygdens minsteytelse. Sosialhjelpsytelsen reduserer på denne måten betydelig den andelen som hadde lav inntekt og løftet dem over nivået for minsteytelsene i folketrygden (ingen tabell).

Det er også slik at variasjonen i inntekt etter skatt ekskl. sosialhjelp var betydelig større enn variasjon etter at sosialhjelp var tildelt. For f.eks. enslige uten eget hushold var kvartildifferansen *før* sosialhjelp ble utbetalt 6 300 kroner (ingen tabell), mens den *etter* tildeling var redusert til 3 700 kroner. En del av den variasjonen vi fant i utbetalt sosialhjelp (tabell 4.1) bidrar derfor til at familienes inntekt etter skatt inkl. sosialhjelp varierte betydelig mindre enn den ville gjort uten sosialhjelpsbidraget.

Tabell 5.1. Inntekt etter skatt pr måned (sosialhjelp inkludert), etter familiefase. Før og etter fratrukk for boutgifter. Alle familier som mottok sosialhjelp i 1996. Medianverdier. 1996

Familiefase	Inntekt etter skatt pr måned	Inntekt etter skatt pr måned fratrukket boutgifter ²²
Alle	8 500	6 200
Enslig	7 300	4 800
Enslig hjemmeboende	4 200	3 300
Enslig forsørger med barn	13 000	9 300
Ektepar med barn	18 300	13 400
Samboerpar med barn	18 900	14 900
Ektepar uten barn	12 900	9 000

N=145 778

²² Kun familier med registrerte boutgifter er tatt med.

Tabell 5.2. Andel sosialhjelpsfamiliene med inntekt etter skatt pr måned (sosialhjelp inkludert) under minsteytelsene i Folketrygden, etter familiefase. Før og etter fratrekk for boutgifter. Enslige og familier med ett barn. Prosent. (Medianverdi for inntekt etter skatt er oppgitt i parentes). 1996²³

Familiefase	Andel med inntekt etter skatt under Folketrygdens minsteytelser før fratrekk for boutgifter	Andel med inntekt etter skatt under 85 pst. av Folketrygdens minsteytelser etter fratrekk for boutgifter ²⁴
Enslig	24 (7 300)	47 (4 800)
Enslig hjemmeboende	63 (4 200)	69 (3 300)
Enslig forsørger, ett barn	8 (11 800)	29 (8 300)
Ektepar, ett barn	14 (15 500)	31 (11 000)
Ektepar uten barn	17 (12 900)	38 (9 000)

N=121 925

Trekker vi registrerte boutgifter fra inntekten og sammenlikner med 85 prosent av minsteytelsene i Folketrygden, forverres bildet betraktelig, men fortsatt er det enslige sosialhjelpsmottakere som kommer dårligst ut. Medianverdien for inntekt etter skatt for enslige med eget hushold var 4 800 kroner og nesten halvparten av gruppen hadde en inntekt under 85 prosent av Folketrygdens minsteytelse. Medianinntekten for hjemmeboende enslige var 3 300 kroner og nesten 70 prosent av gruppen lå under 85 prosent av folketrygdens minsteytelse for enslige.

Dette bildet bekreftes når vi studerer familier som har sosialhjelp som hovedinntektskilde og som samtidig mottok sosialhjelp mellom 7-12 måneder i 1996. I denne sosialhjelpsmottakergruppen lå om lag en tredel av både enslige og ektepar uten barn under Folketrygdens minsteytelser før fratrekk for boutgifter, mens andelen steg til to tredeler etter fratrekk for boutgifter (tabell 5.3).

²³ Minsteytelsene er beregnet til følgende beløp: Enslige: 5 440 kroner pr måned (85 prosent: 4 624 kroner). Enslig forsørger med ett barn: 8 355 kroner pr måned (85 prosent: 7 102 kroner). I beløpet inngår overgangsstønning svarende til minsteytelsen i Folketrygden, barnetrygd for to barn og bidragsforskudd (minstebidrag). Ektepar med ett barn: 10 965 kroner pr måned (85 prosent: 9 320 kroner). I beløpet inngår Folketrygdens minsteytelse til ektepar, barnetrygd og forsørgingstillegg for barn. Ektepar uten barn: 9 197 kroner pr måned (85%: 7 817 kroner).

Grunnen til at vi sammenlikner familienes inntekt etter skatt og etter fratrekk for boutgifter med 85 prosent av Folketrygdens minsteytelser, er at dette tidligere har vært anbefalt som et rimelig nivå for livsoppholdssatser under forutsetning av at dekning av boutgifter kom som særskilt tillegg.

²⁴ Kun familier med oppgitte boutgifter er tatt med.

Tabell 5.3. Andel langtidsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde med inntekt etter skatt pr måned (sosialhjelp inkludert) under minsteytelserne i Folketrygden, etter familiefase. Før og etter fratrekk for boutgifter. Enslige og familier med ett barn. Prosent. (Medianverdi for inntekt etter skatt er oppgitt i parentes). 1996²⁵

Familiefase	Andel med inntekt etter skatt under Folketrygdens minsteytelser før fratrekk for boutgifter	Andel med inntekt etter skatt under 85 pst. av Folketrygdens minsteytelser etter fratrekk for boutgifter
Enslig	35 (6 300)	66 (4 000)
Enslig hjemmeboende	69 (4 200)	83 (3 100)
Enslig forsørger, ett barn	19 (10 600)	45 (7 300)
Ektepar, ett barn	25 (12 900)	52 (9 200)
Ektepar uten barn	38 (10 100)	70 (6 700)

N=25 005

Inntektsnivået var ikke uventet lavere for alle familietyper blant familier med sosialhjelp som hovedinntektskilde sammenliknet med hele materialet, og prosentandelen under folketrygdens minsteytelser var tilsvarende høyere. Selv for enslige forsørgere og ektepar med barn hadde om lag halvparten av familiene en inntekt etter skatt og etter fratrekk for boutgifter under 85 prosent av folketrygdens minsteytelser.

Dette står i motsetning til det vi tidligere har publisert om utbetalt stønad til sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde der enslige klienter har kommet relativt bedre ut enn ektepar med og uten barn (Ukens statistikk, nr. 43/87 og NOS Sosialstatikk 1996). Det skyldes at vi tidligere kun har sammenliknet hva ulike familietyper mottok i *sosialhjelp*, mens vi her sammenlikner *inntekt etter skatt som inkluderer alle inntektskilder*.

For enslige med sosialhjelp som hovedinntektskilde utgjorde sosialhjelpen 92 prosent av all inntekt etter skatt, mens for enslig hjemmeboende var sosialhjelpen eneste inntekt (medianverdien for utbetalt sosialhjelp som andel av medianverdien for inntekt etter skatt). For ektepar med ett barn og for enslige forsørgere med ett barn og som hadde sosialhjelp som hovedinntektskilde, utgjorde sosialhjelpen henholdsvis 78 prosent og 68 prosent av all inntekt. Den relativt lave egeninntekten blant enslige og særlig hjemmeboende enslige er derfor sterkt medvirkende til at deres samlede inntekt er så beskjeden sett i forhold til Folketrygdens minsteytelser.

Dette viser den inntektsmessige betydningen av egeninntekt for sosialhjelpsmottakere. Den nedgangen vi registrerte i inntekt etter skatt pr. forbruksenhet blant husholdninger som mottok sosialhjelp i tidsrommet 1987-1996 skyldes særlig nedgang i yrkesinntekt. Det lønner seg derfor å jobbe også for sosialhjelpsmottakere. Økt egeninntekt "forsviner" ikke i avkortet sosialhjelpsytelse, men gir gjennomgående også høyere samlet inntekt.

Grunnen til at hjemmeboende klienter kommer spesielt dårlig ut kan bl.a. være at de fleste kommuner har vedtatt sosialhjelpssatser for denne gruppen som ligger betydelig under satsen for enslige med eget hushold. Gruppen har som forventet lavere boutgifter enn andre familietyper, slik at når vi korregerer

²⁵ Se fotnoter til tabell 5.2. I tabell 5.3 er det bare tatt med familier som har mottatt sosialhjelp i mer enn seks måneder og hvor sosialhjelpen på årsbasis utgjør en større inntektskilde enn alle andre inntektskilder til sammen (sosialhjelp som *hovedinntektskilde*). Nyankomne flyktningfamilier er også utelatt fra materialet.

for dette blir utslagene mindre dramatiske for hjemmeboende enn for andre (se tabell 5.2 og 5.3). Det er også rimelig å anta at gruppen generelt har lavere faste utgifter enn enslige med eget hushold.

5.3. Oppsummering

Husholdninger som mottar sosialhjelp har i den siste tiårsperioden fått redusert sine inntekter. Dette skyldes særlig at sammensetningen av klientene har endret seg i retning av færre yrkesaktive og lavere gjennomsnittlig yrkesinntekt. Dette er ikke blitt kompensert gjennom offentlige overføringer.

Sammenlikner vi sosialhjelpsfamilienes inntekter med Folketrygdens minsteytelser, må mange av familiene defineres som lavinntektsfamilier. Blant enslige sosialhjelpsmottakere, som i 1996 utgjorde over halvparten av alle sosialhjelpsfamiliene som mottok sosialhjelp, hadde en firedel en inntekt etter skatt pr. måned under Folketrygdens minsteytelser. Denne andelen vokser til en tredel når vi ser på gruppen enslige langtidsmottakere. Andre familietyper kommer bedre ut enn enslige med eget hushold, med unntak av enslig hjemmeboende.

6. Langtidsbruk av sosialhjelp

I et forsøk på å beskrive sosialhjelpsbruk over flere år har vi gjennomført en retrospektiv klientkullanalyse; dvs at vi har valgt ut alle familiene som mottok sosialhjelp i 1996, med de frafall i materialet som vi tidligere har redegjort for (se kap. 3). Disse klientenes stønadskarrierer er fulgt tilbake til 1990. Vi har tidligere gjort en tilsvarende analyse av sosialhjelpsmottakerne i 1993 som ble fulgt tilbake til 1987; altså også over en 7-årsperiode. Det foreligger derfor muligheter til å sammenlikne utviklingen i stønadstid mellom 1993, som var et toppår mht antall sosialhjelpsmottaker, og 1996, med nedgang i klienttallet.

6.1. Omfanget av langtidsbruk av sosialhjelp

Som det framgår av tabell 6.1 er tendensen at det relativt sett var *en større andel langtidsmottakere av sosialhjelp i 1996-kullet enn i 1993-kullet*. Både den gjennomsnittlige stønadstiden og andelen med sosialhjelp i mer enn 36 måneder hadde økt.

Tabell 6.1. Sosialhjelpsmottakere i 1996 og 1993 etter antall måneder med sosialhjelp i 7-årsperioden. Prosent. Gjennomsnittlig stønadstid.

Antall stønadsmåneder

Kull	Gj. snitt	1-12 måneder	13-36 måneder	37-60 måneder	61-84 måneder	I alt	N
1993-kullet	19	50	32	14	5	101	151 740
1996-kullet	23	42	34	16	8	100	145 778

35 365 familier hadde mottatt sosialhjelp i mer enn tre år i 7-årsperioden 1990-1996 (mer enn 36 måneder). Av disse hadde 11 835 familier en stønadstid på mer enn 60 måneder.

24 166 sosialhjelpsmottakere var i 1996 registrert med sosialhjelp i alle sju årene i observasjonsperioden (tabell 6.2). Gjennomsnittlig hadde denne gruppen av klienter 56 måneders stønadstid i hele perioden eller 8 måneder pr. år. Over 1 500 familier hadde mottatt sosialhjelp mellom 80-84 måneder.

Bare i underkant av 26 400 eller 18 prosent av alle sosialhjelpsfamiliene var “nye” i den forstand at de ikke hadde mottatt stønad i andre år i observasjonsperioden enn i 1996.

Det er en klar sammenheng mellom antall år med sosialhjelp og gjennomsnittlig stønadstid pr. år. Jo flere år man har vært klient, jo lengre tid har man gjennomsnittlig mottatt sosialhjelp hvert år (fra om lag 3 måneder for “nykommerne” i 1996 til 8 måneder pr. år for klienter med sosialhjelp i alle sju årene).

Tabell 6.2. Sosialhjelpsmottakere i 1996 etter antall år med sosialhjelp 1996-1990. Gjennomsnittlig stønadstid. Prosent

Antall stønadsår	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år
Gj.snittlig stønadstid i 7-års perioden	3,1	8,3	14,8	20,2	28,3	38,2	55,7
Prosent	18	16	15	12	11	12	17
N=145778	N=26372	N=23012	N=21491	N=17323	N=16491	N=16923	N=24166

6.2. Hvem var langtidsmottakere?

Det er viktig å være oppmerksom på at den inndelingen vi har gjort av sosialhjelpsmottakerne i tabell 6.3-6.8 er basert på kjennemerker som var gyldige i 1996 eller ved utgangen av 1996. Siden de fleste av kjennemerkene er foranderlige, vil situasjonen for mange av mottakere ha forandret seg i løpet av perioden fra 1990 til 1996. Det er ikke tilrådelig å forklare baklengs på grunnlag av situasjonsbildet i 1996 hvorfor stønadsforløpene har blitt forskjellige, men kjennemerkene kan med mange forbehold kanskje likevel indikere en svak sammenheng mellom status i 1996 og hva som har vært livssituasjonen for sosialhjelpsmottakerne tidligere i perioden.

Ser vi først på gruppen av familier som hadde mottatt sosialhjelp i mer enn 3 år eller mer enn 36 måneder i løpet av 7-årsperioden, i overkant av 35 000 familier (se tabell 6.1), og sammenlikner disse med familier med kortere stønadstid, var langtidsmottakerne kjennetegnet ved en større andel *arbeidsløse* (5 prosentpoeng flere blant langtidsmottakerne enn blant korttidsmottakerne) og personer utenfor arbeidsstyrken (8 prosentpoeng flere blant langtidsmottakerne) enn familier med kortere stønadskarrierer. En av fire langtidsmottakere var bosatt i Oslo, mens dette gjaldt bare 14 prosent av korttidsmottakerne.

Flyktningfamiliene utgjorde 19 prosent av alle langtidsmottakerne, mens de utgjorde 11 prosent av alle familiene med mindre enn 36 måneders stønadstid. Blant innvandrere forøvrig var det ingen tilsvarende forskjell mellom andel langtids- og korttidsmottakere.

Hele 42 prosent av alle som hadde mer enn 36 måneders stønadstid var *enslige menn*. Denne gruppen utgjorde 29 prosent av dem som hadde en stønadstid på mindre enn 37 måneder.

Ser vi på andelen familier med sosialhjelp som også mottok ytelser fra folketrygden i 1996, var denne andelen identisk for både korttids- og langtidsmottakere, nemlig 38 prosent.²⁶ Av andre statlige ytelser

²⁶ I “ytelser fra folketrygden” inngår alders- og uførepensjon, overgangsstønad, attføringspenger og etterlattepensjon.

var det særlig blant familier som hadde mottatt *bostøtte* fra Husbanken i 1996 at vi fant en overrepresentasjon blant langtidsmottakerne. Familier med bostøtte utgjorde 21 prosent av alle langtidsmottakerne mens de utgjorde 13 prosent av familiene med stønadstid under 37 måneder.

Familier med arbeidsledighetstrygd var sterkt overrepresentert blant korttidsmottakerne. Mottakere av dagpenger utgjorde 27 prosent av korttidsmottakerne og 17 prosent av langtidsmottakerne. Uførepensjonister og familier med atferingspenger var svakt overrepresentert blant langtidsmottakerne.

Inntektsnivået for familier med stønadstid på mer enn 36 måneder var omtrent det samme som for familier med kortere stønadstid, men med den viktige forskjellen at for langtidsmottakerne utgjorde sosialhjelpen gjennomsnittlig 38 prosent av samlet inntekt, mens for resten av familiene utgjorde sosialhjelpsytelsen 15 prosent. Langtidsmottakernes lavere yrkesinntekt og også lavere skattepliktige overføringer kompenseres av høyere sosialhjelpsytelser. Gjennomsnittlig mottok langtidsmottakerne (stønadstid over 3 år totalt i 7-årsperioden) 47 500 kroner i sosialhjelp mot korttidsfamilienes (stønadstid under 3 år) 20 500 kroner.

For hele 46 prosent av familiene som hadde mottatt sosialhjelp i mer enn tre år, var sosialhjelp viktigste inntektskilde, mens for familier med kortere stønadstid var sosialhjelp hovedinntektskilden for 19 prosent av familiene.

Om vi definerer langtidsmottakere ut fra antall *stønadår* og tar med familier som var registrert med sosialhjelpsutbetalinger i seks eller sju år, til sammen 41 089 familier (se tabell 6.2), var sammensetningen av disse familiene omtrent den samme som når vi definerte langtidsmottakere ut fra antall *stønadsmåneder*.

Flyktningfamiliene var f.eks. sterkt overrepresentert blant familiene som hadde mottatt sosialhjelp i 6 eller 7 år. Hele 60 prosent av flyktningfamiliene som hadde kommet *før* starten på observasjonsperioden (før 1990) hadde mottatt sosialhjelp i så lenge.

Enslige menn hadde størst andel langtidsmottakere; klienter som bodde hjemme hos sine foreldre hadde lavest andel. Det siste er neppe overraskende siden det i denne gruppen vil være mange unge klienter som har påbegynt sin klientkarriere seinere enn 1990 (tabell 6.3).

Tabell 6.3. Sosialhjelpsmottakere i ulike familiefaser i 1996 etter antall måneder med sosialhjelp 1996-1990. Gjennomsnittlig stønadstid. Prosent

Antall stønadsmåneder

Familiefase	Gj. snitt	1-12 måneder	13-36 måneder	37-60 måneder	61-84 måneder	I alt	N
Enslige menn	28	34	34	20	12	100	46 725
Enslige kvinner	24	42	33	16	9	100	29 998
Enslige hjemmeboende	14	64	25	8	3	100	21 824
Enslige forsørgere	22	41	38	16	5	100	23 301
Ektepar med barn	26	34	39	18	9	100	12 560
Samboerpar med barn	20	47	35	13	4	99	5 998
Ektepar uten barn	22	44	35	13	7	99	5 372

I tabell 6.4 kan ikke tallene for aldersgruppen 18-24 år sammenliknes med andre aldersgrupper siden de fleste i denne gruppen vil ha debutert som klienter *etter* 1990.

Tabell 6.4. Sosialhjelpsmottakere i ulike aldersgrupper i 1996 etter antall måneder med sosialhjelp 1996-1990. Gjennomsnittlig stønadstid. Prosent

Antall stønadsmåneder

Alder	Gj. snitt	1-12 måneder	13-36 måneder	37-60 måneder	61-84 måneder	I alt	N
18-24 år	13	61	31	7	1	100	35 997
25-39 år	27	34	35	21	10	100	62 460
40-59 år	27	35	34	19	12	100	37 993
60 år og over	22	48	30	13	9	100	9 328

Spesielt *Oslo*, men også *Bergen*, hadde høy andel langtidsmottakere. *Trondheim* lå overraskende lavt til storby å være, på samme nivå som alle kommunene utenfor storbyene (tabell 6.5).

Tabell 6.5. Sosialhjelpsmottakere etter bosted i 1996 og etter antall måneder med sosialhjelp 1996-1990. Gjennomsnittlig stønadstid. Prosent

Antall stønadsmåneder

Bosted	Gj. snitt	1-12 måneder	13-36 måneder	37-60 måneder	61-84 måneder	I alt	N
Oslo	30	31	33	23	13	100	24 253
Bergen	26	40	31	17	12	100	8 994
Trondheim	21	45	34	14	6	99	5 264
Stavanger	25	39	34	17	10	100	3 803
Andre storbyer	25	39	35	17	9	100	11 537
Resten av landet	21	46	34	14	6	100	91 927

Det er neppe overraskende at jo høyere utdanningen klientene hadde i 1996, jo kortere var stønadstiden i observasjonsperioden. En god del sosialhjelpsmottakere vil ikke ha utdanning eller utdanningsnivået er ikke oppgitt. Det siste gjelder særlig innvandrere som nylig er kommet til Norge (tabell 6.6).

Tabell 6.6. Sosialhjelpsmottakere etter utdanning i 1996 og etter antall måneder med sosialhjelp 1996-1990. Gjennomsnittlig stønadstid. Prosent

Antall stønadsmåneder

Utdanning	Gj. snitt	1-12 måneder	13-36 måneder	37-60 måneder	61-84 måneder	I alt	N
Grunnskole	26	38	32	18	12	100	36 957
Videregående	22	45	33	15	7	100	83 970
Universitet/høgskole	18	56	26	12	6	100	9 295
Ingen utdanning eller uoppgitt	27	29	45	17	9	100	15 556

Det er vanskelig å finne en gruppe klienter med lengre stønadstid enn *flyktninger*. Om vi bare ser på flyktninger som er kommet *etter 1989* og utelukker alle som er kommet i løpet av observasjonsperioden, var gjennomsnittlig stønadstid for denne gruppen 41 måneder og hele 58 prosent av alle flyktningfamiliene hadde over 36 måneders stønadstid (ingen tabell).

Innvandrere som er kommet til landet av andre grunner plasserte seg mellom flyktninggruppen og norske sosialhjelpsfamilier (tabell 6.7).

Tabell 6.7. Sosialhjelpsmottakere i 1996 etter antall måneder med sosialhjelp 1996-1990, etter innvandringsbakgrunn. Gjennomsnittlig stønadstid. Prosent

Antall stønadsmåneder

Innvandringsbakgrunn	Gj. snitt	1-12 måneder	13-36 måneder	37-60 måneder	61-84 måneder	I alt	N
Norsk	22	46	32	15	7	100	117 667
Innvandrer, flyktninger	32	20	45	23	12	100	18 858
Innvandrer, andre innvandringsgrunner	25	40	33	18	9	100	6 551
Familier med både norske fam.medl. og innvandrere	19	47	35	14	4	100	2 702

I tabell 6.8 har vi tatt ut sosialhjelpsfamilier som i løpet av 1996 har mottatt en eller annen skattefri eller skattepliktig overføring fra det offentlige i tillegg til sosialhjelp. Det betyr selvsagt ikke at de av den grunn har mottatt samme ytelse i hele 7-årsperioden. Det betyr heller ikke at de nødvendigvis har mottatt ytelsen samtidig med sosialhjelp (sambruk). Stønadstidspunktet for sosialhjelp *kan* være sammenfallende med mottaket av andre overføringer, men det kan også være bare delvis overlappende stønadsperioder eller helt atskilte perioder. Det er også mulig at en og samme familie i løpet av 1996 har mottatt flere av de aktuelle overføringene.

Vi merker oss at det blant familier som har mottatt bostøtte fra Husbanken i 1996, var en relativt stor andel som har vært langtidsmottakere av sosialhjelp i de forutgående årene. Også blant uførepensjonister og mottakere av attføringspenger i 1996 var det relativt mange med lange forutgående sosialhjelpskarrierer.

Tabell 6.8. Sosialhjelpsmottakere med ulike inntektskilder i 1996 etter antall måneder med sosialhjelp 1996-1990. Gjennomsnittlig stønadstid. Prosent

Antall stønadsmåneder

Inntektskilde	Gj. snitt	1-12 måneder	13-36 måneder	37-60 måneder	61-84 måneder	I alt	N
Mottatt alderspensjon i 1996	19	58	23	12	7	100	4 487
Mottatt uførepensjon i 1996	25	38	34	19	9	100	19 636
Mottatt overgangsstønad i 1996	21	41	39	16	4	100	17 436
Mottatt dagpenger i 1996	19	48	35	13	3	99	36 303
Mottatt attføringspenger i 1996	25	37	35	19	8	99	14 225
Mottatt bostøtte fra Husbanken i 1996	31	25	40	23	12	100	21 617
Mottatt stipend og lån fra Statens Lånekasse i 1996	14	64	26	8	2	100	12 349

Strømmer mellom arbeid, utdanning, ledighet og ulike trygdeordninger

Av

Irene Tuveng

Denne delen består av 5 forskjellige notater og var ment som grunnlagsmateriale til en nærmere analyse som SHD selv sto for.

Første del beskriver datagrunnlaget - System for persondata (1992-1996), og gir noen illustrasjoner på hvordan datagrunnlaget kan brukes til å følge strømmer i og utenfor arbeidsmarkedet over tid. Del to og tre inneholder detaljerte data over forskjellige strømmer inn og ut av arbeidsmarkedet og vandring mellom enkelte velferdsordninger. Del fire og fem omhandler sosialhjelpsmottakere. Hvordan disse identifiseres i System for persondata, litt om omfang og vandringer inn og ut av sosialhjelpsstatusen.

Gruppering av statuskoder

I System for persondata (SFP) er alle bosatte personer mellom 16-74 år tillagt en kode som angir status til hver enkelt person i november hvert år. Denne statuskoden er laget gjennom sammenkobling av opplysninger hentet fra diverse administrative registre. De to første sifrene i koden angir hva som regnes for å være hovedstatus, og blir bestemt gjennom at man først har bestemt seg for en viss prioritering av mulige statuser en person kan ha. I standardopplegget for SFP er de vanlige prioriteringsreglene i arbeidsmarkedsstatistikken benyttet, dvs. at sysselsetting er prioritert først, deretter arbeidsledighet og til slutt andre statuser. F.eks er det slik at en person med koden '01D9' som står for å være lønnstaker deltid og samtidig ufør vil ligge i hovedgruppen for lønnstakere, da det å være lønnstaker er prioritert foran det å være ufør.

I dette prosjektet skal vi dra nytte av det kodesystemet som allerede er laget i SFP. Vi vil imidlertid ha et annet prioriteringssystem for hovedgrupper enn det vi finner i SFP. Det vi har gjort er rett og slett å omgruppere statuser etter en prioritering som vi mener bedre identifiserer de gruppene som det er ønskelig å fokusere på i dette prosjektet²⁷.

Vårt forslag til grupper består av i alt 8 hovedgrupper. I prioritert rekkefølge er disse;

1. **Attføring**
2. **Ufør**
3. **Tiltak**
4. **Helt ledig**
5. **Sysselsatt**
6. **Under utdanning**
7. **Alderspensjonist**
8. **Annet**

Av disse 8 gruppene regner vi gruppe 5, 6 og 7 for å være såkalt uproblematisk statuser å være i. Hovedgruppe attføring, ufør, tiltak og helt ledig regner vi for å være mer problematisk. Gruppe 8 blir en slags oppsamlingsgruppe og vil inneholde både uproblematisk og problematiske statuser. Innholdet i de ulike gruppene er spesifisert nedenfor.

Når det gjelder prioritering av statuser har vi valg å plassere problematiske statuser foran de mer uproblematisk, nettopp fordi det er de problematiske statusene som er av spesiell interesse i dette prosjektet. F.eks. dersom en person er sysselsatt heltid men samtidig er på attføring vil han havne i hovedgruppe "Attføring".

Nedenfor følger en beskrivelse av hvilke statuskoder som inngår i hver av hovedgruppene (her skrevet i klartekst):

Attføring

- Lønnstaker heltid og annen attføring
- Lønnstaker deltid og annen attføring
- Selvstendig og annen attføring
- Attføringstiltak kun
- Attføringstiltak og ordinær utdanning
- Attføringstiltak og ufør
- Attføringstiltak og annen
- Under utdanning og annen attføring
- Annen attføring kun
- Annen attføring og annen

²⁷ Prioritering er foretatt med utgangspunkt i statuskoden laget i SFP

Uføre

- Lønnstaker heltid og ufør
- Lønnstaker deltid og ufør
- Selvstendig og ufør
- Ufør kun
- Ufør og annen
- Under utdanning og ufør
- Sysselsettingstiltak og ufør

Tiltak

- Sysselsettingstiltak kun
- Sysselsettingstiltak og sykmeldt
- Sysselsettingstiltak og annet
- Opplæringstiltak kun
- Opplæringstiltak og annen

Helt ledige

- Helt ledig med dagpenger kun
- Helt ledig med dagpenger og sykmeldt
- Helt ledig med dagpenger og annen
- Helt ledig uten dagpenger
- Helt ledig uten dagpenger og sykmeldt
- Helt ledig uten dagpenger og annen
- Helt ledig uten dagpenger og under utdanning
- Sykmeldt kun
- Sykmeldt og annen

Sysselsatte

Lønnstaker kun heltid
 Lønnstaker heltid og sykmeldt
 Lønnstaker heltid og ordinær utdanning
 Lønnstaker heltid og annen
 Lønnstaker kun deltid
 Lønnstaker deltid og sykmeldt
 Lønnstaker deltid og ordinær utdanning
 Lønnstaker deltid og alderspensjonist
 Lønnstaker deltid og annen
 Lønnstaker med uoppgitt arbeidstid
 Selvstendig kun
 Selvstendig og sykmeldt
 Selvstendig og ordinær utdanning
 Selvstendig og alderspensjonist
 Selvstendig og annen

Under utdanning

Under ordinær utdanning kun
 Under ordinær utdanning og annen

Alderspensjon

Kun alderspensjon
 alderspensjon og annen

Annet

Omfatter personer vi ikke finner med noe aktivt forhold i noen av registerne som inngår i SFP. Det omfatter bl.a. hjemmевærende, personer som lever av kapitalinntekt, personer i ikke-registrert arbeidstid, studenter i utlandet, vernepliktige og sivilarbeidere og familiearbeidere. Annetgruppa omfatter også personer registrert kun som sosialhjelpsmottakere, enslige forsørgere og/eller etterlatte.

I Tabell 1 har vi fordelt personer på hovedgruppe 1-8. Tallene gjelder november 1996. På side 37-46 angis noen nettoendringer mellom disse hovedgruppene i perioden 1992-96. På side 47-48 vises noen bruttoendringer, eller vandringer, for å illustrere de muligheter som ligger i materialet og å få et grovt bilde av utviklingen i disse årene.

Tabell 1. November 1996

Hovedgruppe	I alt	Andel
I alt	3142404	1,000
Attføring	63095	0,020
Ufør	224426	0,071
Tiltak	37853	0,012
Helt ledig	80831	0,026
Sysselsatt	1902225	0,605
Under utdanning	227182	0,072
Alderspensjonist	258853	0,082
Annet	347939	0,111
Kun etterlatte	11721	
Kun enslig forsørgere	17457	
Kun sosialhjelpsmottakere	20444	

Om plassering i hovedgrupper

En del statuskoder var det relativt greit å plassere i en hovedgruppe, mens andre var vanskeligere å plassere.

Personer registrert som enten lønnstaker, selvstendig eller under utdanning og samtidig sykmeldt, har vi valgt å plassere i hovedgruppe for hhv. sysselsatt og under utdanning. Dette på tross av at sykefravær kanskje ikke er en uproblematisk tilstand å være i. Personer som går sykmeldte over lengre tid er store forbrukere av velferdsordninger, og dermed en gruppe det er ønskelig å identifisere i dette prosjektet. Imidlertid er vårt datagrunnlag ikke spesielt godt egnet til å studere sykmeldte, da det kun beskriver situasjonen på et gitt tidspunkt en gang i året.

I november 1996 fant vi i alt 8 676 som har hovedstatus som langtidssykmeldte²⁸. Dette er personer som står registrert med et aktivt sykeforhold, og samtidig ikke har et tilhørende sysselsettings- eller arbeidstakerforhold. Dette skal egentlig ikke kunne forekomme. 7 539 personer hadde status kun som langtidssykmeldte, mens 1 137 var langtidssykmeldte kombinert med en eller flere andre statuser (se tabell 2, '07A'). De langtidssykmeldte omfatter relativt få personer og gjelder trolig hovedsakelig personer som har vært arbeidsledige og så blitt langtidssykmeldte. Disse er imidlertid ikke lenger registrert som arbeidssøkere i Arbeidsdirektoratets SOFA-søkerregister. Vi har valgt å plassere disse i hovedgruppa for helt ledige.

²⁸ Langtidssykmeldte er her definert som fravær på mer enn 56 dager (8 uker).

I SFP har vi under hver hovedstatus en kode for statusen; ‘annen’ (må ikke forveksles med hovedgruppa ‘Annet’). F.eks. kan en person være registrert som lønnstaker deltid og ‘annen’. Denne ‘annen’-statusen er opprettet for å fange opp de kombinasjoner av aktive tilstander som enten er ulovlige eller som vi tror kan skyldes feil i registerne, eller er sjeldne og derfor mindre viktig å spesifisere. Tabell 2 nedenfor viser hvilke aktive tilstander personer i “annengrupper” hadde i november 1996.

På 1996-fila var det ingen som hadde kombinasjonen lønnstaker deltid og “annen”. Tabell 2 viser at blant lønnstakere som jobbet heltid var det i alt 2 274 som hadde kombinasjonen “annen”. Alle disse var registrert som alderspensjonister. Også for personer under utdanning (i alt 120 personer) betydde “annen” alderspensjon. Personer i gruppen selvstendige kombinert med “annen” (i alt 1 241) var samtlige registrert som helt ledige (se tabell 2). Dette er en ulovlig kombinasjon som ikke skal kunne forekomme, og kan skyldes feil i registerne. 62prosent i denne gruppen hadde en pensjonsgivende inntekt i 1996 på over 100 000 kr. Vi har valgt å tro på at de fleste med en slik kombinasjon faktisk er sysselsatt.

Vi har valgt å plassere personer som er enten lønnstaker, selvstendig eller under utdanning i kombinasjon med statusen kalt “annen” i hovedgruppe for hhv. sysselsatte og under utdanning.

Jeg kommenterer ikke de øvrige “annengruppene” her, annet enn å si at vi har valgt å plassere de i hovedgruppe alt etter den hovedstatus de står registrert med. Det ser ut til å være et greit valg etter å ha sett hvordan disse gruppene fordelte seg på aktive tilstander i 1996 (tabell 2).

Tabell 2. Personer i "annen"-grupper fordelt etter aktiv status 7. november 1996

Status ¹⁾	I alt	lønnstaker	selvstendig	syss. tilt	oppl. tilt	attf. tilt	helt ledig	syk-meldt	utdanning	annen ufør	alders-attf.	alders-pensj
I alt	9442	2274	1241	145	247	139	4219	1254	2149	2447	2240	2584
01HA	2274	2274	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2274
02A	1241	.	1241	.	.	.	1241	.	.	.	.	.
03A	145	.	.	145	.	.	.	.	140	.	5	.
05A	139	.	.	.	.	139	.	117	.	.	.	22
06DPA	1917	.	.	.	.	.	1917	.	1312	475	41	92
06IDA	1061	.	.	.	.	.	1061	.	.	231	787	72
07A	1137	.	.	.	.	.	.	1137	577	546	27	4
084A	247	.	.	.	247	.	.	.	.	34	219	.
088A	120	.	.	.	.	.	.	.	120	.	.	120
10A	1161	.	.	.	.	.	.	.	.	1161	1161	.

1) Se kodeoversikt på s. 124.

Sosialhjelpsmottakere, enslig forsørgere og etterlatte

F.o.m. 1994 gir datagrunnlaget mulighet til å skille ut personer som i løpet av november måned har mottatt sosialhjelp, overgangsstønad (alene forsørgere), og/eller etterlattepensjon. Det er til nå ikke laget noen egen statuskode for disse, annet enn for de som ikke var å finne andre steder (kode 12A, 12B og 12C). Dvs de som tidligere ville fått status “annet” (12K). Det er grunn til å tro at en stor del av de som mottar sosialhjelp, overgangsstønad eller etterlattepensjon samtidig vil befinne seg i en av de øvrige statuskodene som finnes i SFP. I notatet “Fordeling av sosialhjelpsmottakere i SFP for 1996”, (s. 111) har vi sett nærmere på hvordan sosialhjelpsmottakere fordelte seg på de ulike statuskodene, og på etterlatte og enslige forsørgere. I overkant av 32 prosent av alle som hadde mottatt sosialhjelp, hele 66 prosent av de etterlatte og ca 62 prosent av alle enslige forsørgere befant seg samtidig i en annen status.

Tabell 3 nedenfor viser fordelingen av sosialhjelpsmottakere, etterlatte og enslige forsørgere innenfor hovedgruppene vi har definert. Ser bl.a. at innenfor de såkalte uproblematisk gruppe (sysselsatt, under utdanning og alderspensjonist) finner vi også de laveste andelene sosialhjelpsmottakere.

Tabell 3. Personer 16-74 år etter hovedgruppe, om sosialhjelpsmottaker, etterlatt og/eller enslig forsørger. Pr. november 1996

	I alt				Prosentandeler			
		Sosialhjelps- mottakere	Etterlatte	Enslige forsørgere	I alt	sosialhjelp	Etterlatte	Enslige forsørgere
I alt	3142404	63263	34408	45515	100	2,01	1,09	1,45
Attføring	63095	4310	311	751	100	6,83	0,49	1,19
Ufør	224426	5922	.	82	100	2,64	.	0,04
Tiltak	37853	4466	223	1483	100	11,80	0,59	3,92
Helt ledig	80831	14564	850	2582	100	18,02	1,05	3,19
Sysselsatt	1902225	7392	18235	17404	100	0,39	0,96	0,91
Under utdanning	227182	2447	3068	5715	100	1,08	1,35	2,52
Alderspensjonist	258853	740	.	.	100	0,29	.	.
Annet	347939	23422	11721	17498	100	6,73	3,37	5,03
Kun etterlatte	11721	218	11721	41	100	1,86	100,00	0,35
Kun enslig forsørgere	17457	2760	.	17457	100	15,81	.	100,00
Kun sos.hj.mottakere	20444	20444	.	.	100	100,00	.	.

I vårt forslag til hovedgruppering har vi til nå ikke skilt ut hverken sosialhjelpsmottakere, enslige forsørgere eller etterlatte. Med de statuskodene som allerede ligger i SFP vil det enkelt la seg gjøre å skille ut personer fra hovedgruppe "Annet" som var aktivt etterlatt, enslig og/eller sosialhjelpsmottaker. Men dersom vi ønsker å ta med de som samtidig er i en av de andre hovedgruppene er det ulike måter å gjøre dette på. Vi har vurdert følgende alternative løsninger;

1. Skille ut alle som var registrert som mottakere av sosialhjelp i november og legge disse i en egen hovedgruppe med undergrupper.
2. Lage en egen undergruppe for sosialhjelpsmottakere under hver av hovedgruppene.
3. Beholde hovedgruppene slik de er og heller benytte opplysninger om sosialhjelp, etterlattepensjon og enslige forsørgere for å se på disse gruppene spesielt.

Et mulig problem med alternativ 1 og 2 er at ved å trekke ut sosialhjelpsmottakere i hver hovedgruppe mister vi sammenlignbarheten mellom årgangene 92/93 og 94/95/96. En mulig løsning på dette problemet er å opprette en egen gruppe for sosialhjelpsmottakere som foreslått over, men dobbelttelle personer som er sosialhjelpsmottakere. Dvs at vi beholder de hovedgruppene vi har, men i tillegg lager en gruppe for sosialhjelpsmottakere

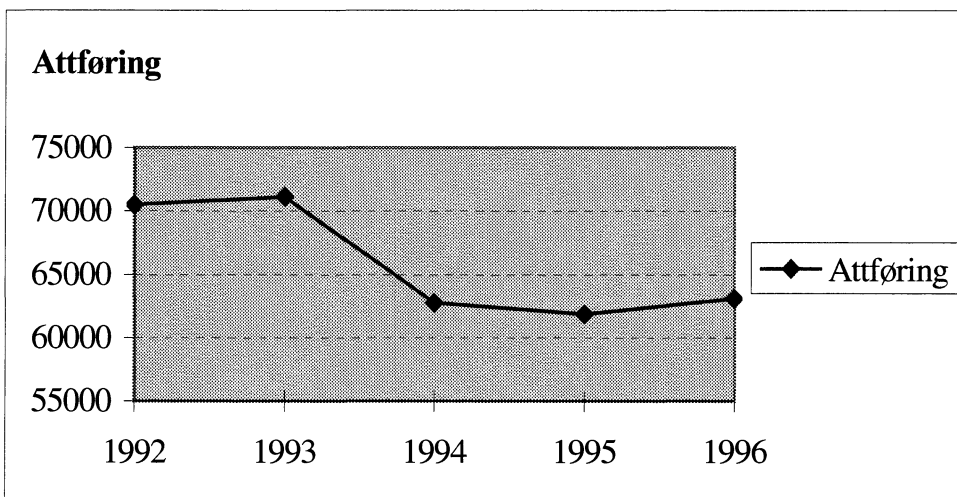
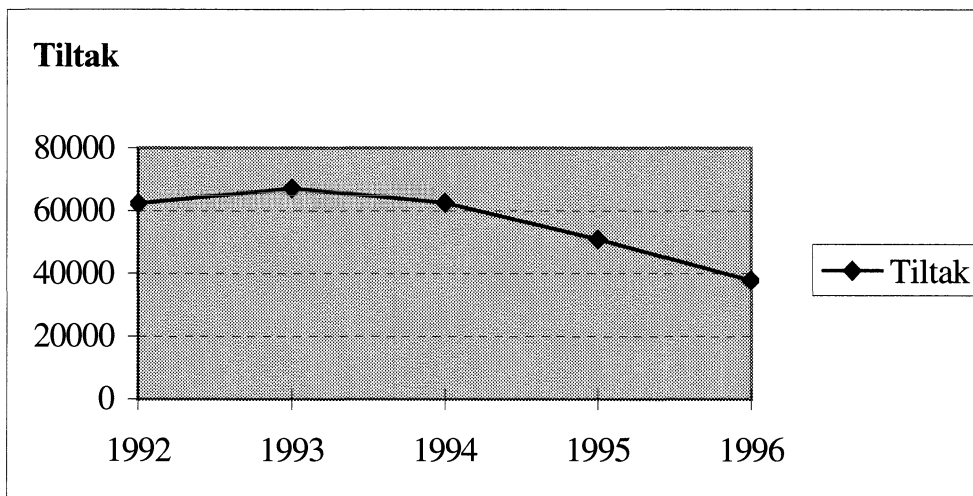
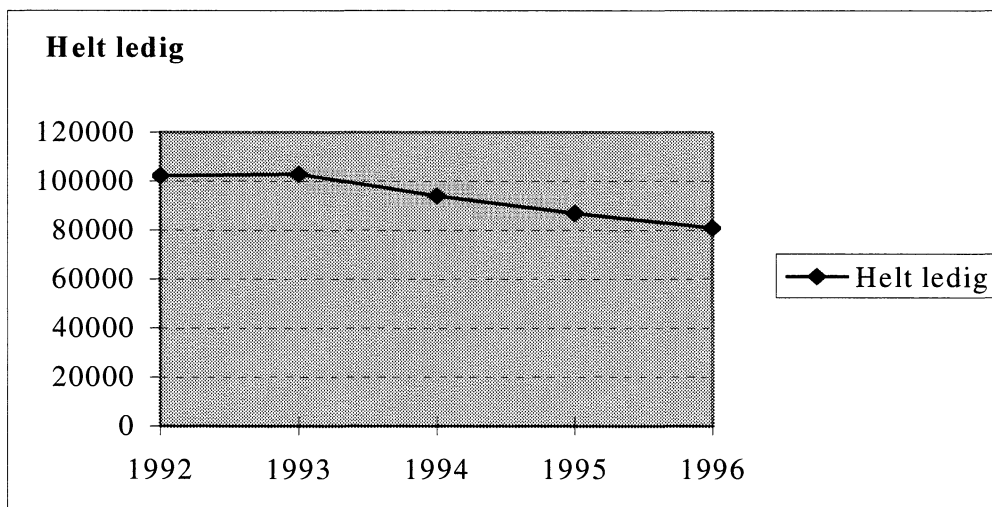
Dersom vi velger alternativ 3 kan vi se på sosialhjelpsmottakere, etterlatte og enslige forsørgere separat for de årene vi har disse opplysningene. Spesielt vil vi da foreslå å skille ut sosialhjelpsmottakere og herunder kanskje også enslige forsørgere, som så ut til å være en relativt stor bruker av sosialhjelp, og se på disse gruppene i en egen analyse. (se notat "fordeling av sosialhjelpsmottakere i SFP for 1996" på s. 111).

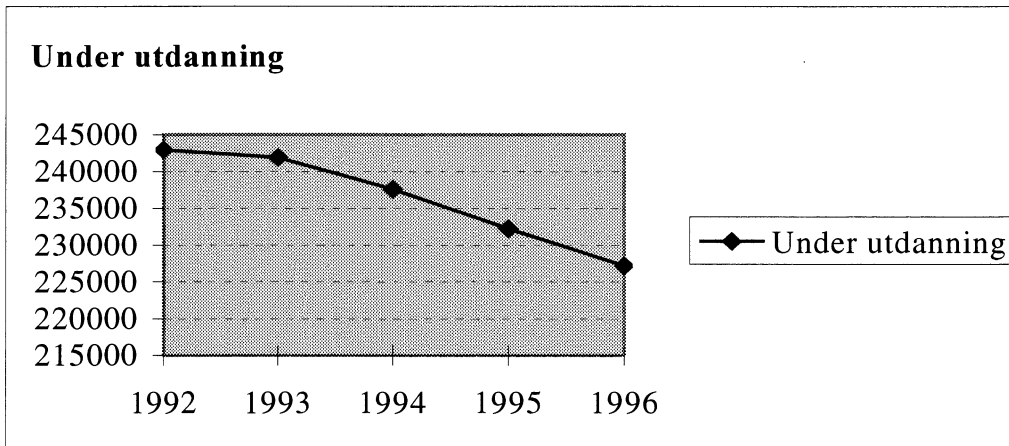
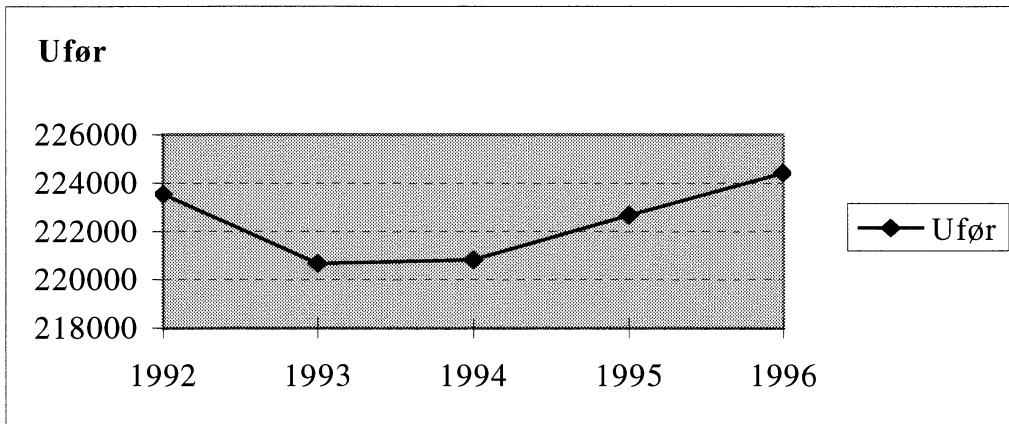
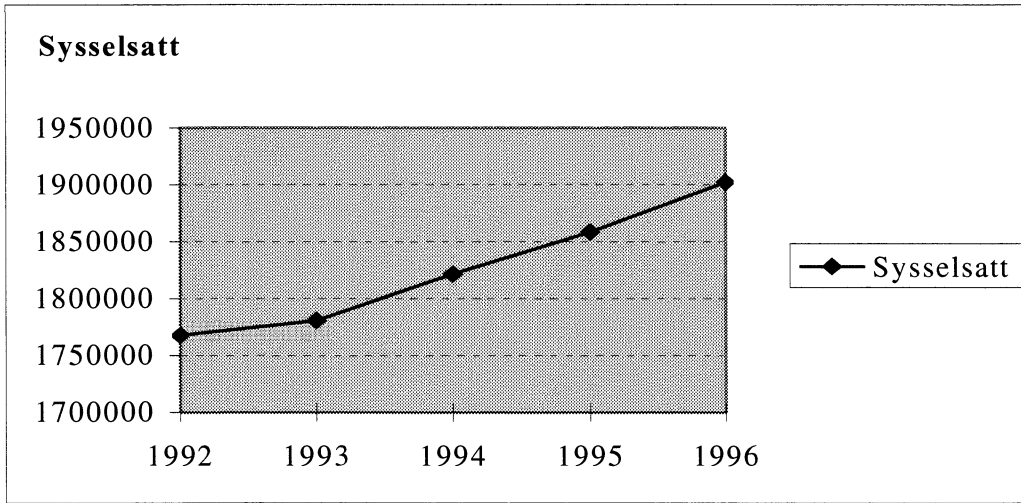
I tabellene nedenfor hvor jeg ser på noen nettoendringer i perioden 1992-96 har jeg benyttet alternativ 2 for å se på sosialhjelpsmottakere, samtidig som jeg beholder de i sine respektive hovedgrupper (dobbelttelling).

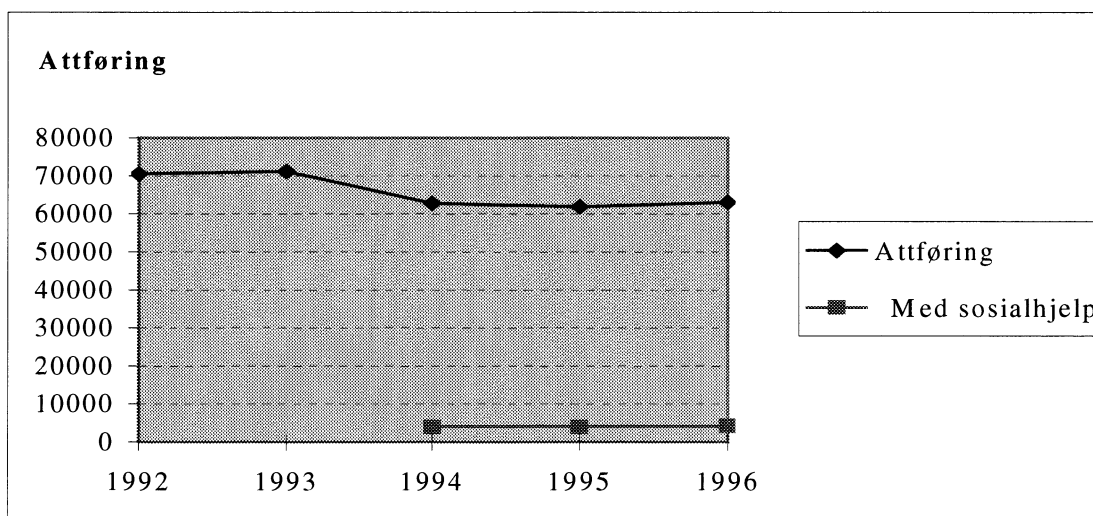
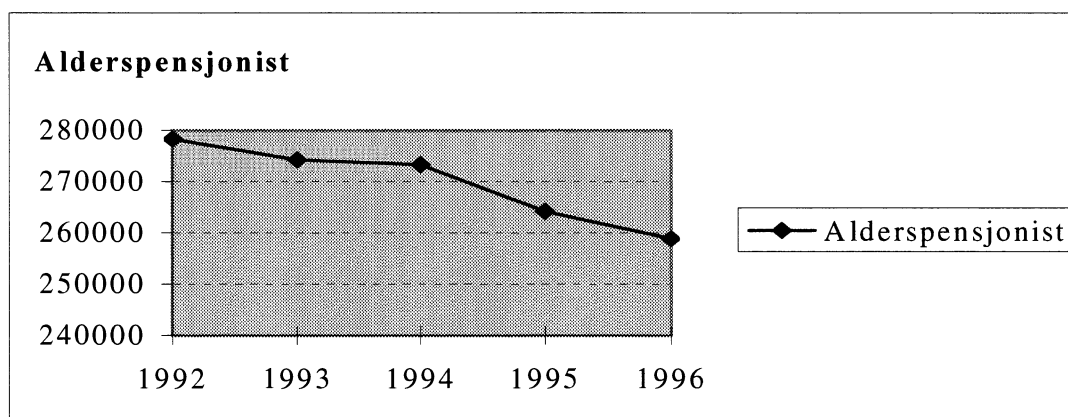
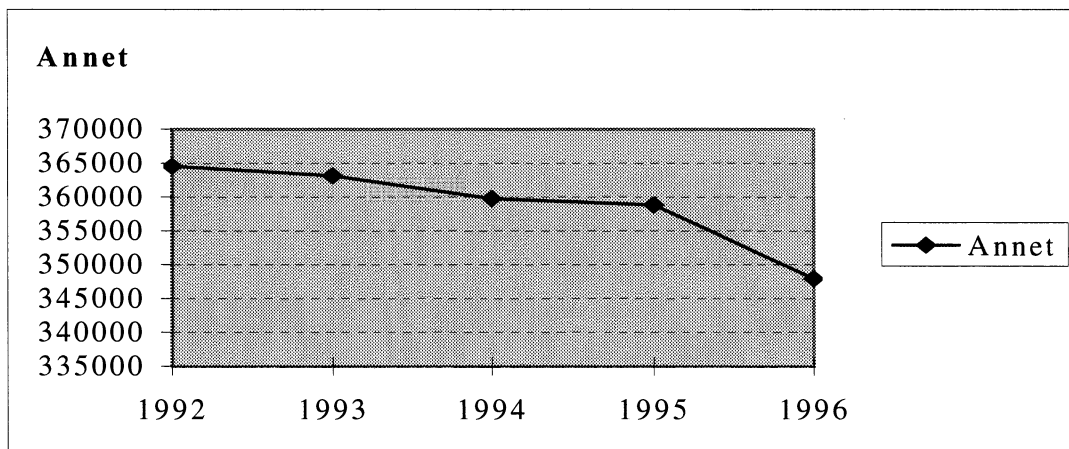
Noen nettoendringer i hovedgruppene i perioden 1992-1996

Hovedgruppe	1992	1993	1994	1995	1996
I alt	3112253	3121846	3132333	3135973	3142404
Med sosialhjelp			67958	66086	63263
Attføring	70513	71129	62761	61840	63095
Med sosialhjelp			4 089	4023	4310
Ufør	223545	220673	220828	222672	224426
Med sosialhjelp			5 860	5638	5922
Tiltak	62346	67054	62542	50914	37853
Med sosialhjelp			6352	5760	4466
Helt ledig	102292	102908	93949	86959	80831
Med sosialhjelp			15878	15389	14564
Sysselsatt	1767728	1780744	1821566	1858355	1902225
Med sosialhjelp			7609	7723	7392
Under utdanning	242969	241918	237626	232256	227182
Med sosialhjelp			2613	2462	2447
Alderspensionist	278302	274276	273302	264175	258853
Med sosialhjelp			803	764	740
Annet	364558	363144	359759	358802	347939
Med sosialhjelp			24754	24327	23422
Kun sosialhjelp			20792	20847	20444

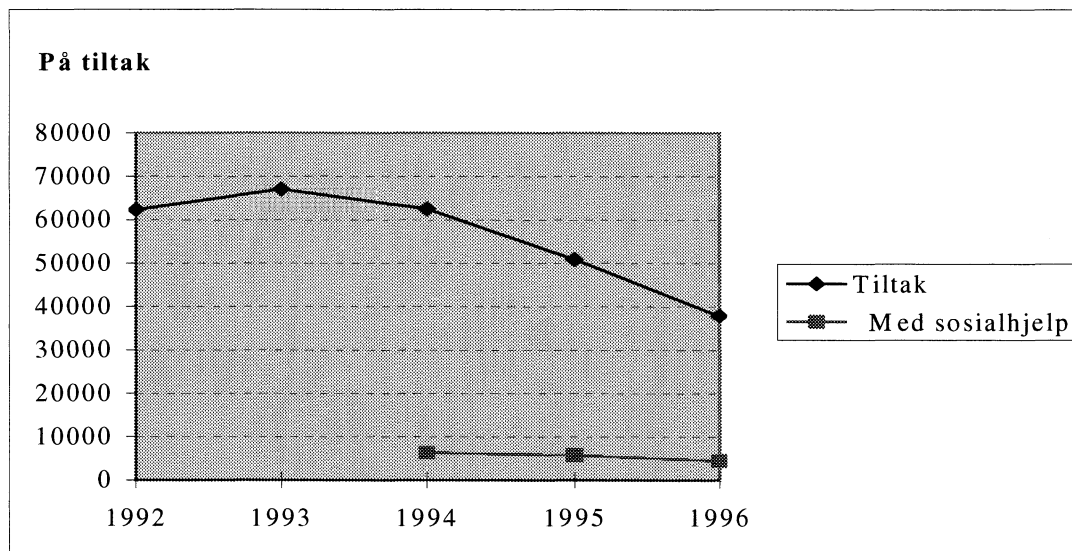
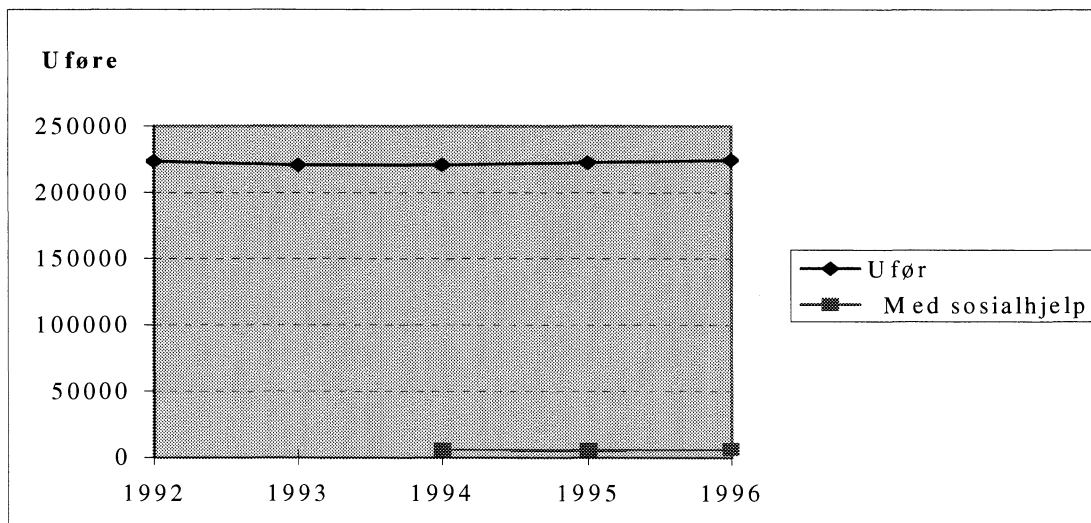
Nettoendringer	1992-1993	1993-1994	1994-1995	1995-1996	1992-1996
I alt	9593	10487	3640	6431	30151
Attføring	616	-8368	-921	1255	-7418
Med sosialhjelp			-66	287	
Ufør	-2872	155	1844	1754	881
Med sosialhjelp			-222	284	
Tiltak	4708	-4512	-11628	-13061	-24493
Med sosialhjelp			-592	-1294	
Helt ledig	616	-8959	-6990	-6128	-21461
Med sosialhjelp			-489	-825	
Sysselsatt	13016	40822	36789	43870	134497
Med sosialhjelp			114	-331	
Under utdanning	-1051	-4292	-5370	-5074	-15787
Med sosialhjelp			-151	-15	
Alderspensionist	-4026	-974	-9127	-5322	-19449
Med sosialhjelp			-39	-24	
Annet	-1414	-3385	-957	-10863	-16619
Med sosialhjelp			-427	-905	
Kun sosialhjelp			55	-403	

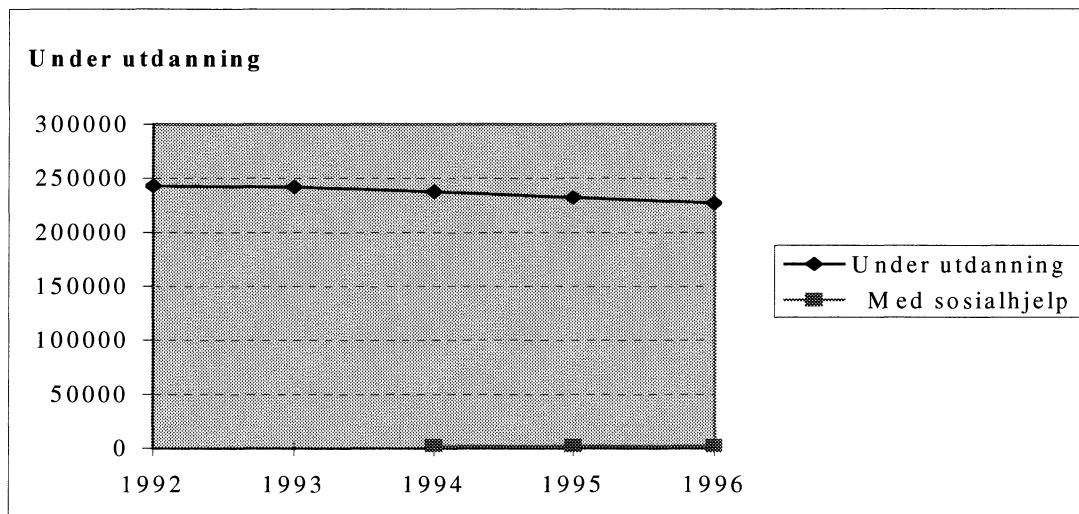
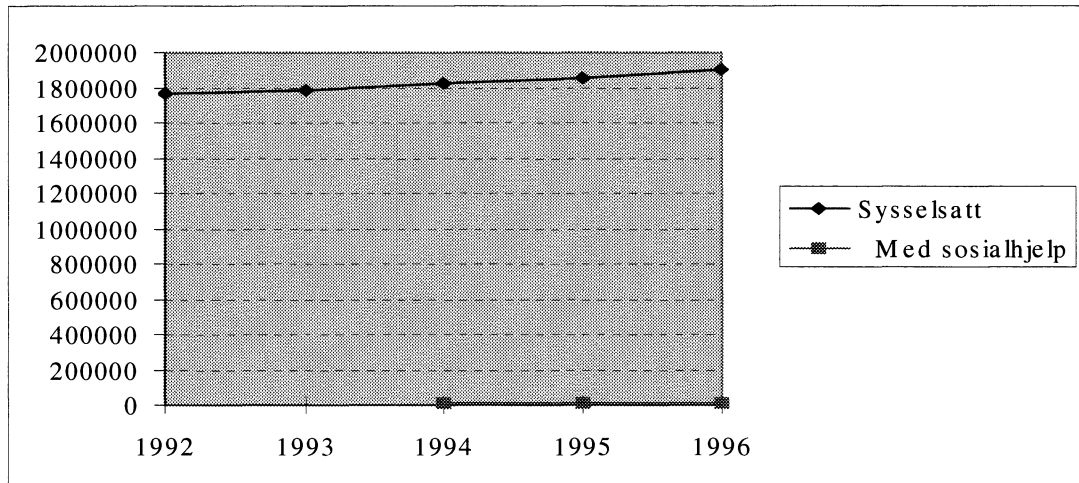
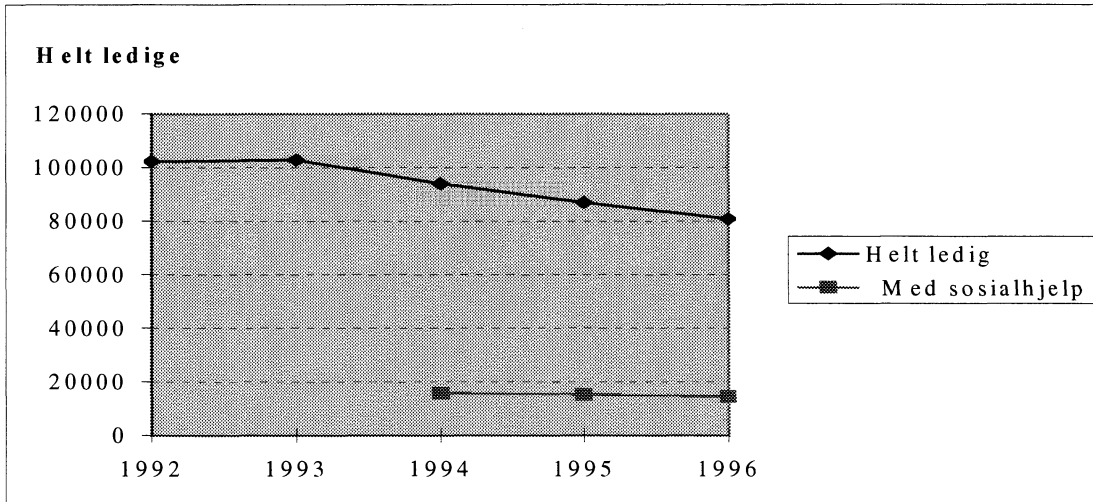

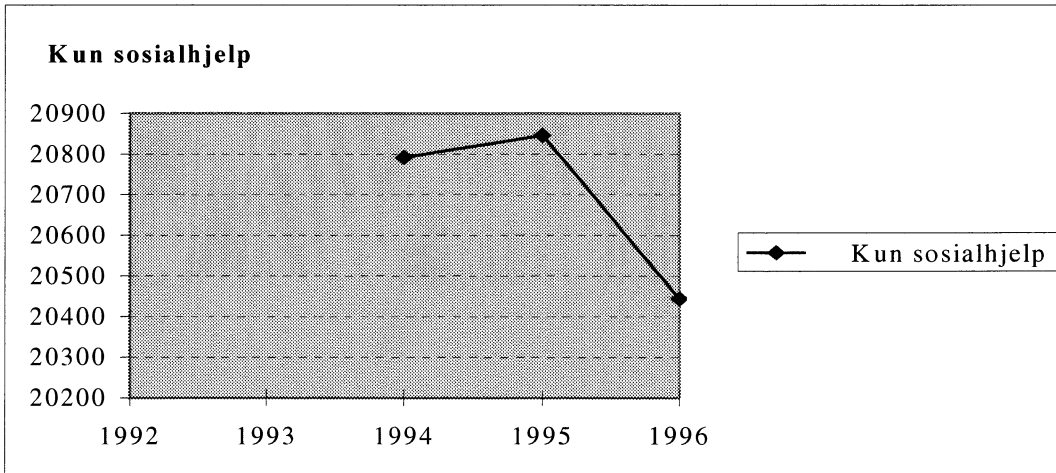
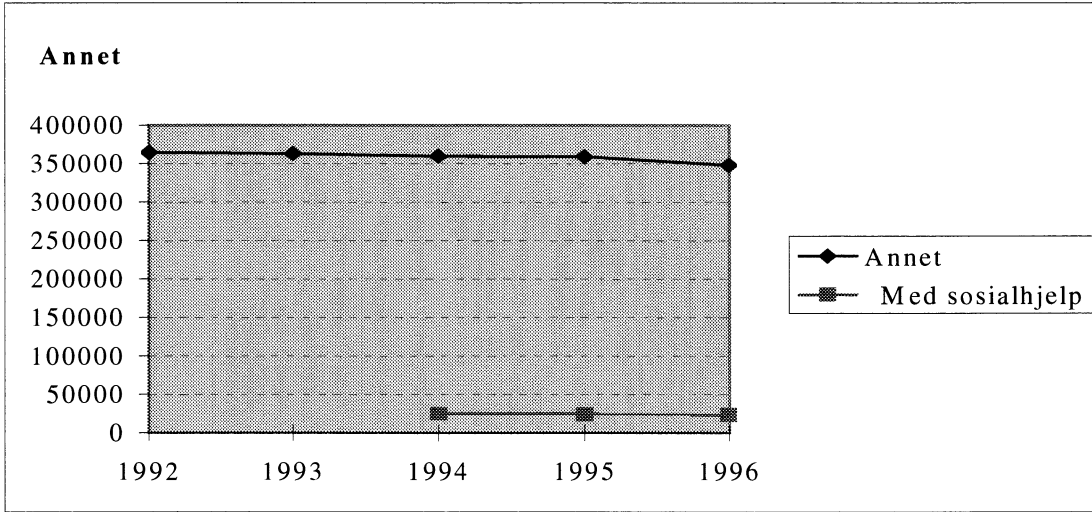
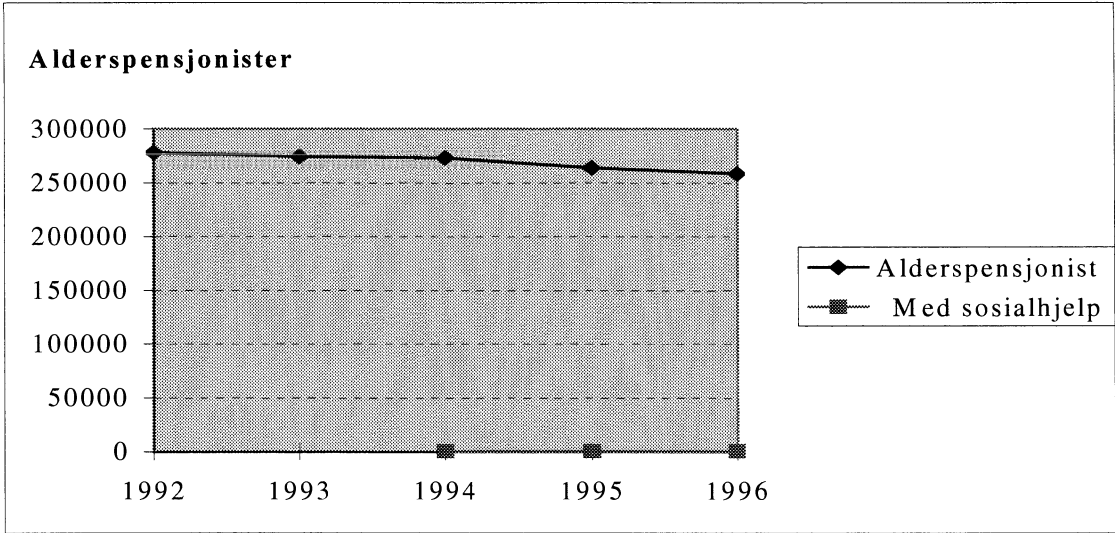

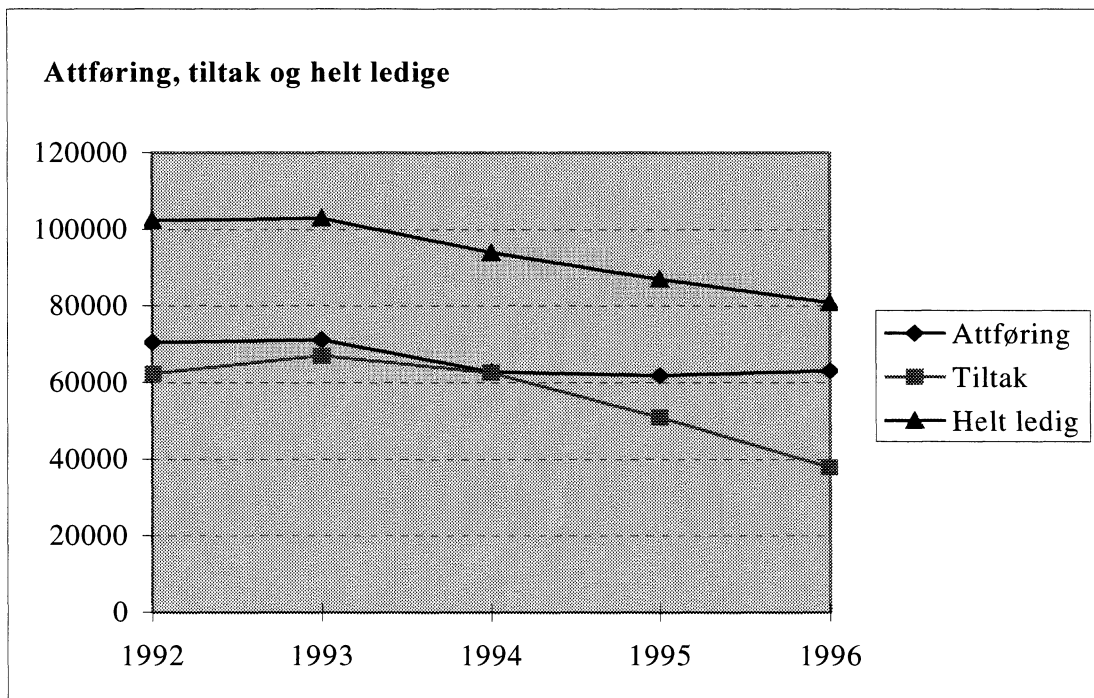

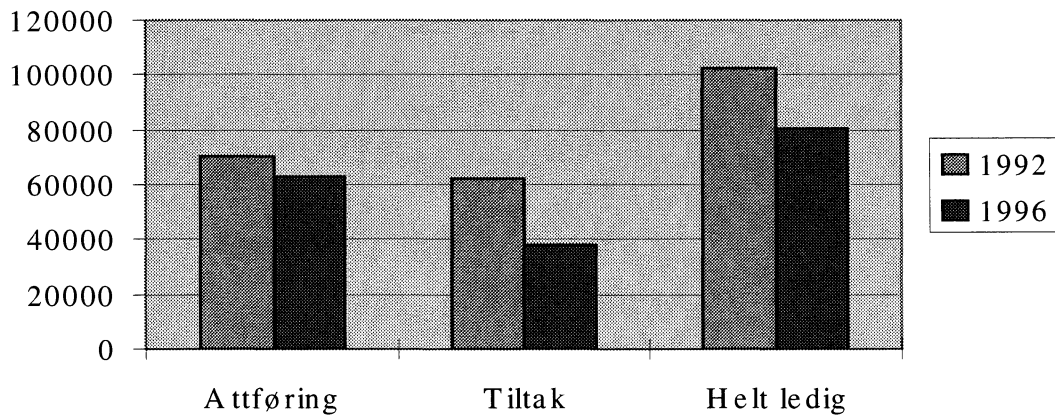

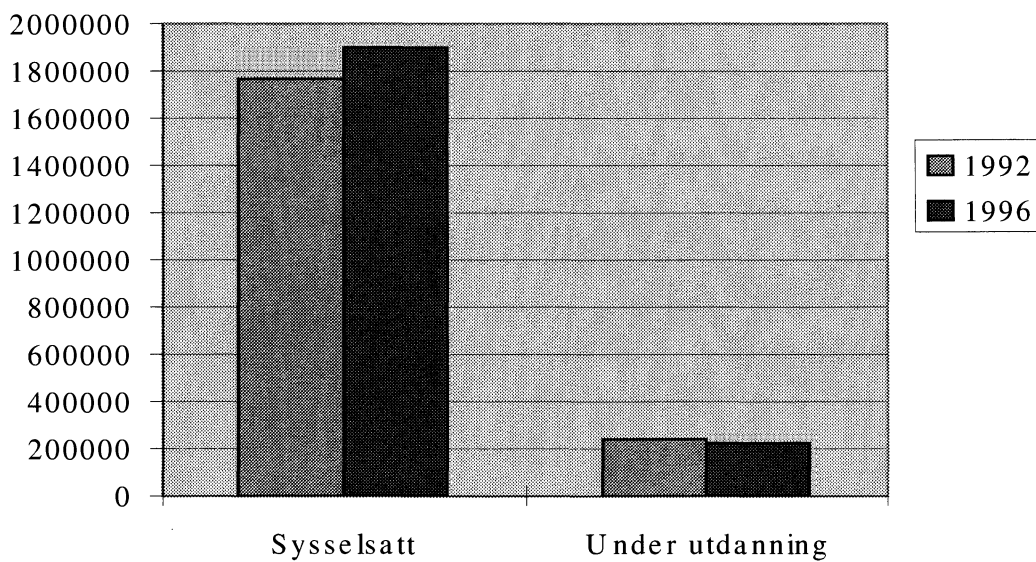

Personer på attføring, tiltak eller som var helt ledige i 1992 og i 1997.

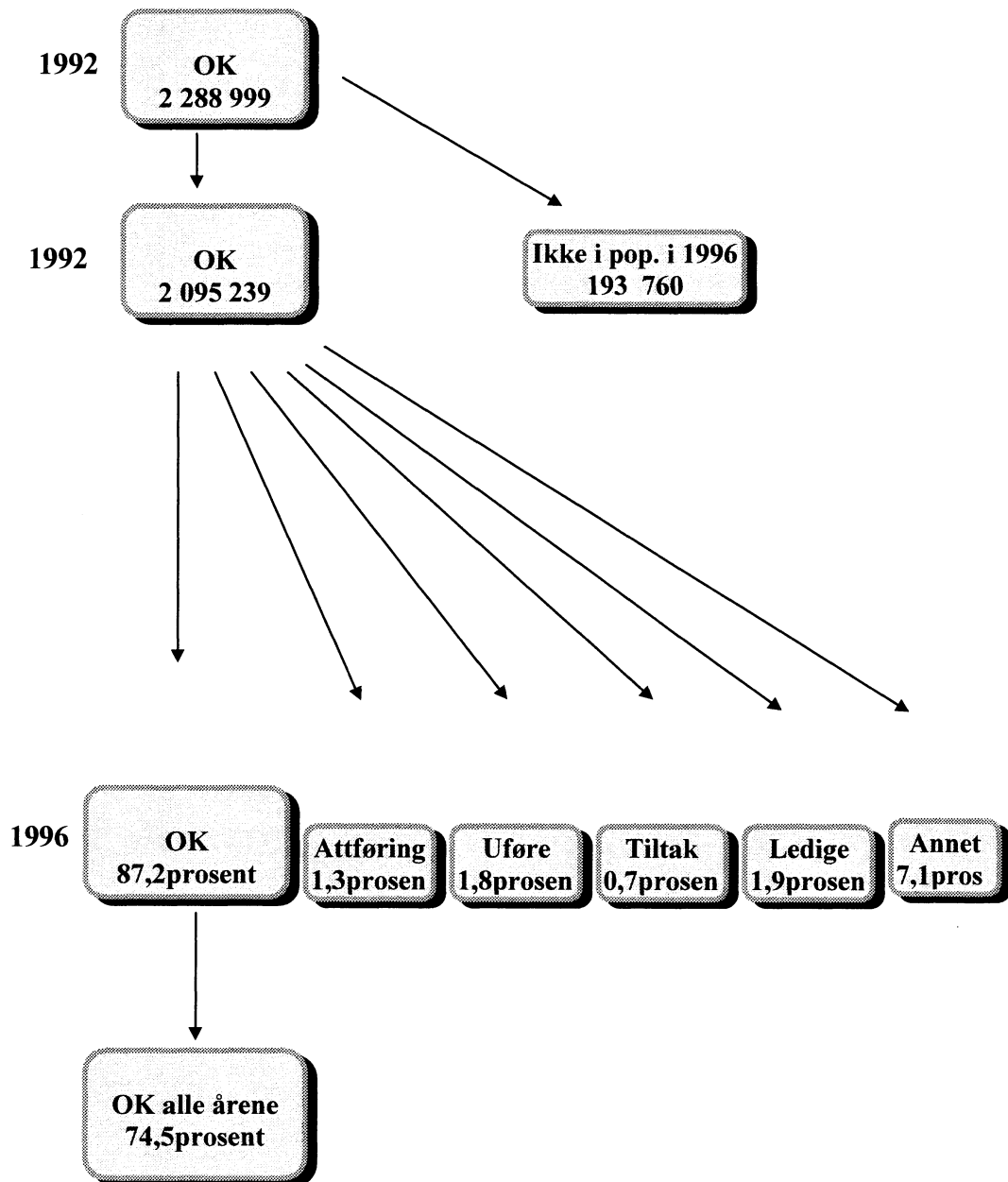

Personer som var sysselsatt eller under utdanning i 1992 og i 1997.

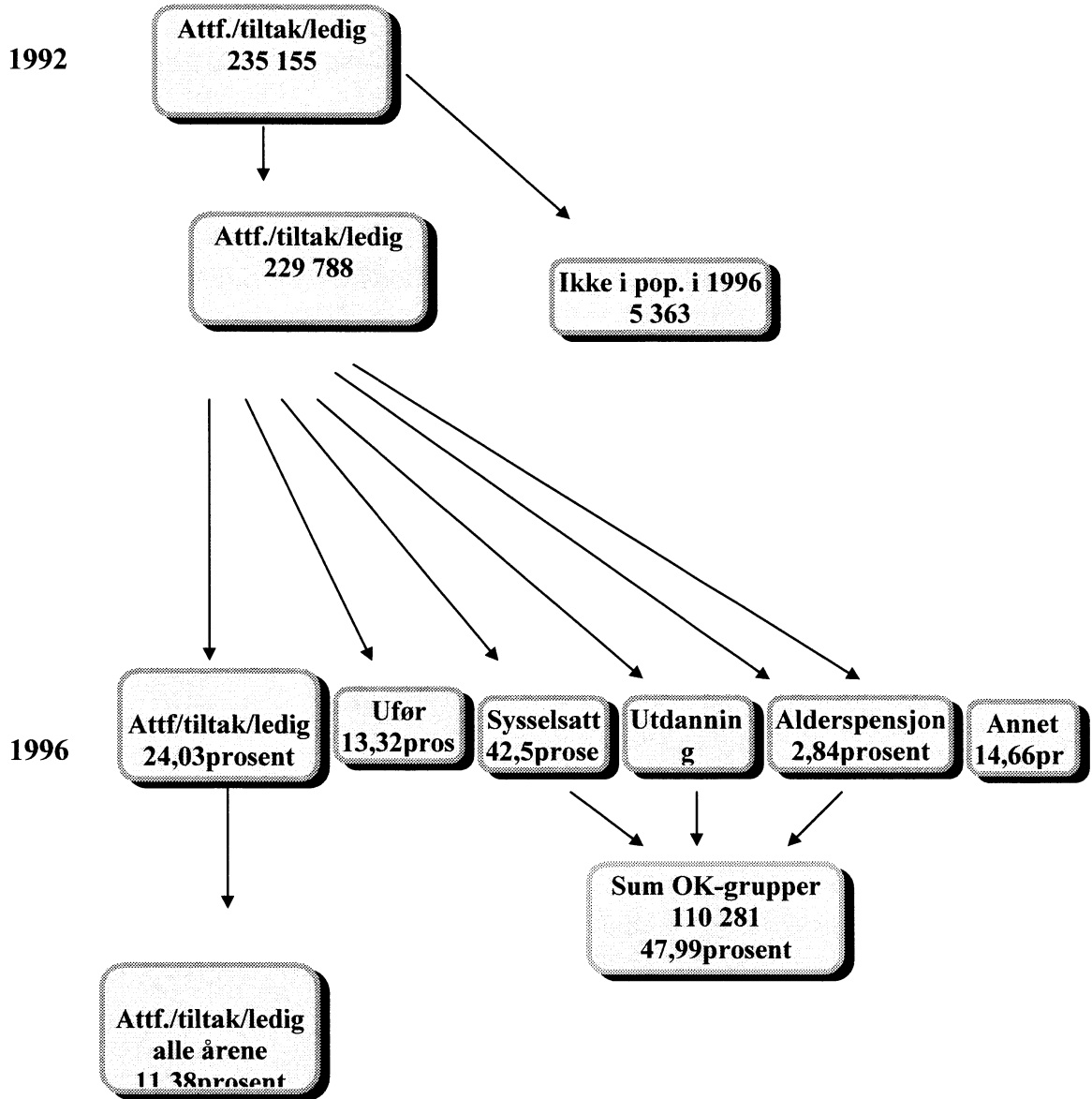

Noen bruttoendringer i hovedgruppene fra 1992 til 1996

Personer som var sysselsatt, under utdanning eller alderspensjonist i 1992 etter hovedgruppe i 1996

Personer som var på attføring, tiltak eller helt ledig i november 1992 etter hovedgruppe i 1996

Personer på attføring

Definisjoner og omfang

For å finne personer som var på attføring i november har vi benyttet oss av opplysninger fra RTV's Attføringspengeregister (novemberfil) og SOFA-søker registeret (novemberfil). Attføringspengefila omfatter alle som mottok attføringspenger i november, mens SOFA-søkerfila angir personer som var på attføringstiltak i november. Vi har valgt å gruppere personer på attføring i 2 hovedgrupper;

- *Personer på passiv attføring* omfatter alle som er registrert som mottaker av attføringspenger i følge RTV's register, og samtidig ikke er registrert under attføringstiltak i SOFA-søkerregisteret (som vi i statuskodene fra SFP har kalt "annen attføring")
- *Personer på aktiv attføring* omfatter personer som var registrert i SOFA-søkerregisteret under attføringstiltak, enten alene eller samtidig som de var registrert i RTV's attføringspengeregister.

Personer som var registrert i RTV's attføringspengeregister kan igjen deles inn i 4 undergrupper av attføringsmottakere;

- Rehabiliteringspengemottakere
- Yrkesrettet attføringspengemottakere
- Ventetid før, under og etter attføring
- Ventetid før attføring (inntil 8 uker)

Alle disse 4 kategoriene for attføringspengemottakere vil hovedsakelig være å finne i hovedgruppen for de som er på såkalt passiv attføring.

Personer som vi har plassert i hovedgruppen attføring inneholder ikke bare de som kun er på attføring, men også personer som er på attføring kombinert med å være i en annen status i november. Attføring er i vårt system prioritert foran alle andre statuser²⁹. Dette betyr f.eks. at en person som er både syssel-satt heltid og på passiv attføring havner i hovedgruppen "attføring". Denne prioriteringen medfører at våre tall vil være høyere enn annen statistikk på området som har prioritert annerledes.

Nedenfor er det gjengitt hvilke statuskoder fra SFP som ligger inn under hovedgruppen "attføring", delt inn etter aktiv- og passiv attføring.

Attføring

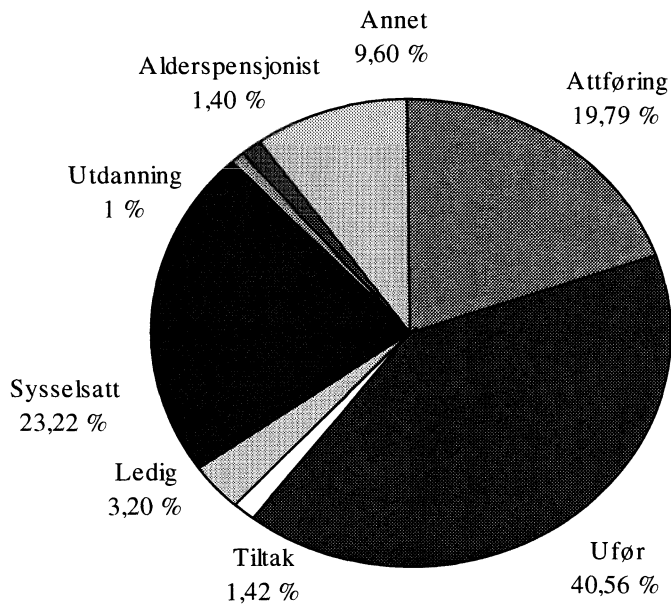
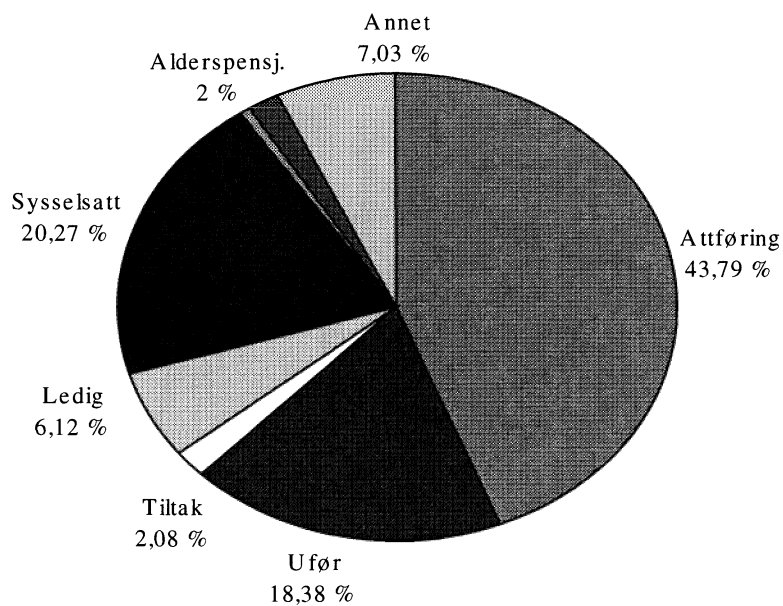
- *Passiv attføring*
  - Lønnstaker heltid og annen attføring
  - Lønnstaker deltid og annen attføring
  - Selvstendig og annen attføring
  - Under utdanning og annen attføring
  - Annen attføring kun
  - Annen attføring og annen
- *Aktiv attføring*
  - Attføringstiltak kun
  - Attføringstiltak og ordinær utdanning
  - Attføringstiltak og ufør
  - Attføringstiltak og annen

²⁹ Se notatet "Gruppering av statuskoder" s. 32.

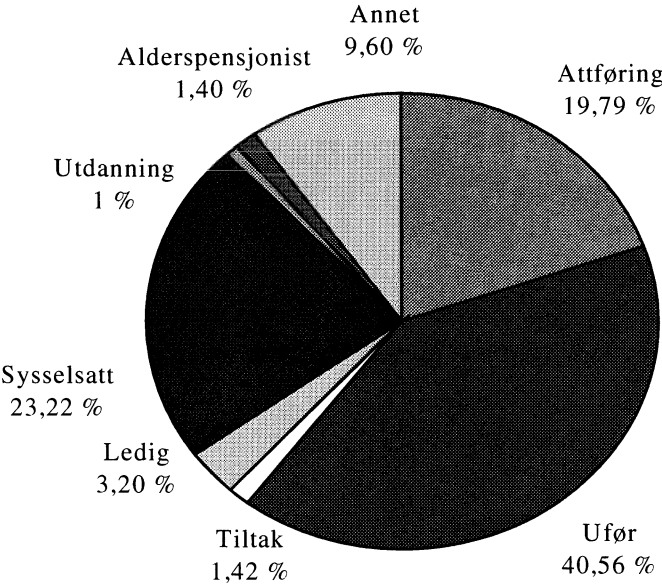

Personer på attføring 1992		Prosent
I alt	70513	100,00
Passiv attføring	56632	80,31
rehabiliteringspenger	32864	
yrkesrettet attføringspenger	17254	
ventetid	6504	
Aktiv attføring (Attføringstiltak)	13881	19,69
rehabiliteringspenger	450	
yrkesrettet attføringspenger	1121	
ventetid	284	

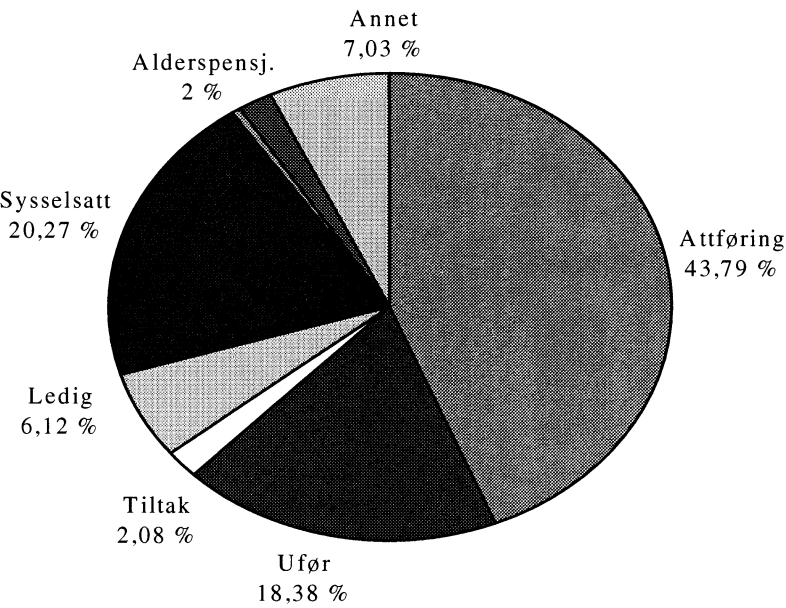
Personer på attføring 1992		Prosent	
Status 1996	I alt	70513	100,00
	Attføring	16823	23,86
	Ufø	24801	35,17
	Tiltak	1061	1,50
	Ledig	2588	3,67
	Sysselsatt	15521	22,01
	Under utdanning	515	0,73
	Alderspensjonist	1027	1,46
	Annet	6234	8,84
	Ikke i populasjonen	1943	2,76
Passiv attføring i 1992		56632	100,00
Status 1996	Attføring	10884	19,22
	Ufø	22309	39,39
	Tiltak	779	1,38
	Ledig	1758	3,10
	Sysselsatt	12772	22,55
	Under utdanning	455	0,80
	Alderspensjonist	772	1,36
	Annet	5280	9,32
	Ikke i populasjonen	1623	2,87
Aktiv attføring i 1992		13881	100,00
Status 1996	Attføring	5939	42,79
	Ufø	2492	17,95
	Tiltak	282	2,03
	Ledig	830	5,98
	Sysselsatt	2749	19,80
	Under utdanning	60	0,43
	Alderspensjonist	255	1,84
	Annet	954	6,87
	Ikke i populasjonen	320	2,31

Personer på passiv attføring i 1992, etter hovedgruppe i 1996**Personer på aktiv attføring i 1992, etter hovedgruppe i 1996**

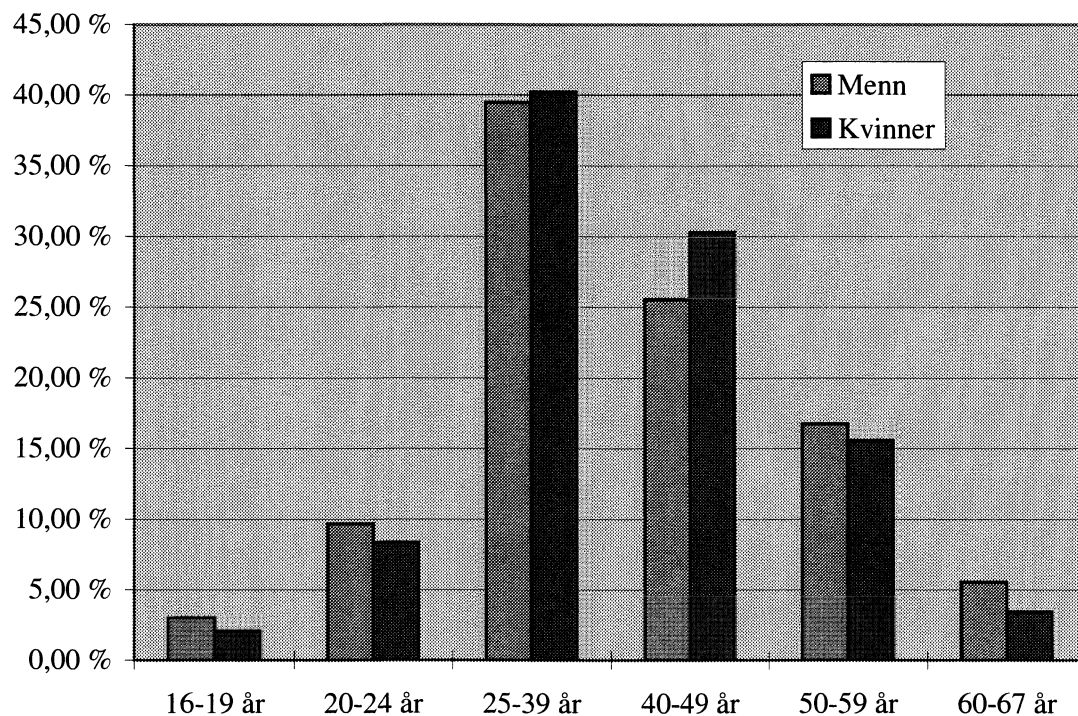
Personer på passiv attføring i 1992, etter hovedgruppe i 1996

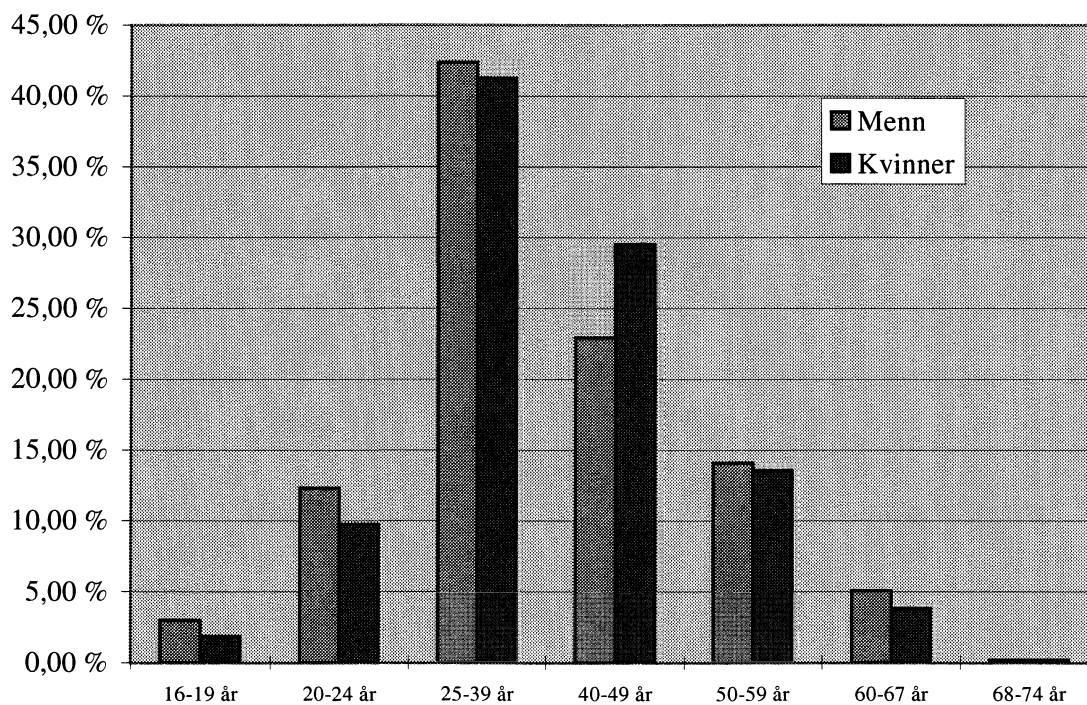
Personer på aktiv attføring i 1992, etter hovedgruppe i 1996

Personer 16-74 år på passiv attføring etter alder og kjønn. November 1992

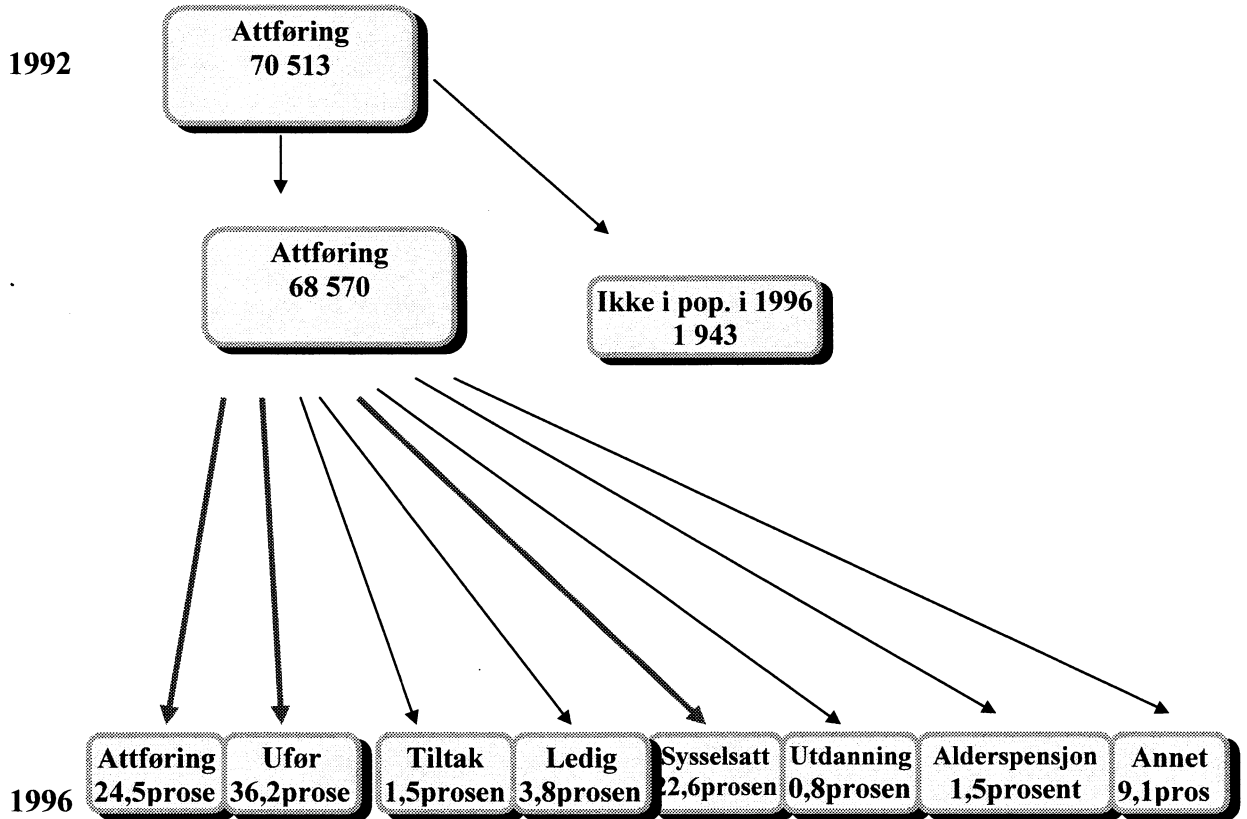

Personer 16-74 år på aktiv attføring etter alder og kjønn. November 1992

Fra attføring i 1992 til hva i 1996?

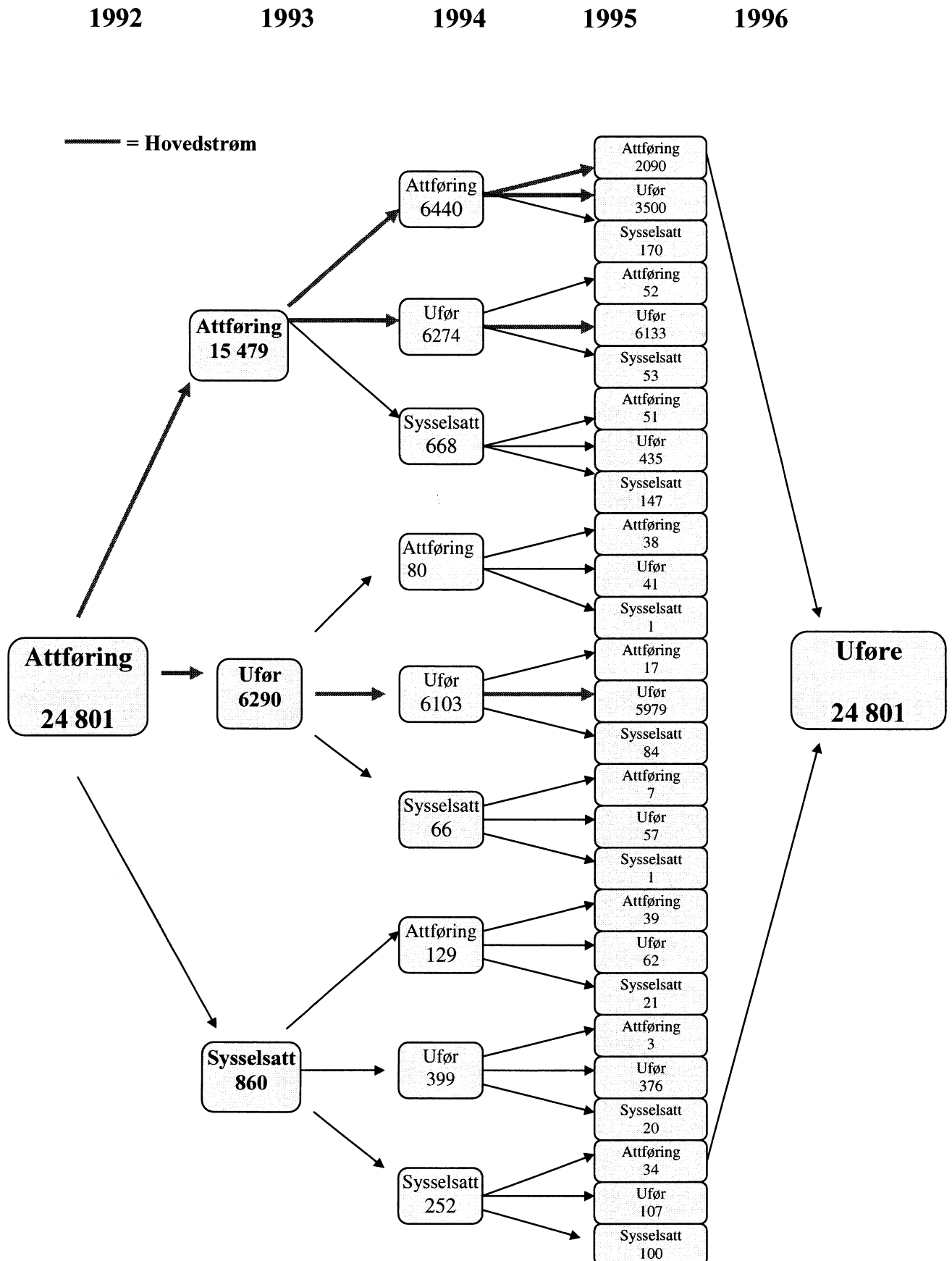
Personer som var på attføring i november 1992 etter hovedgruppe i 1996.

—— = Hovedstrøm

Fra attføring til uførhet

Personer som var på attføring i 1992 og som var uføre i 1996. bruttostrømmer i perioden 1992-1996

Fra attføring til uførhet - Hovedstrømmer.

	1992	1993	1994	1995	1996	Ant.
Gruppe 1:	attføring	attføring	attføring	attføring	ufør	2 090
Gruppe 2:	attføring	attføring	attføring	ufør	ufør	3 500
Gruppe 3:	attføring	attføring	ufør	ufør	ufør	6 133
Gruppe 4:	attføring	ufør	ufør	ufør	ufør	5 979

Disse 4 hovedstrømmene utgjorde i alt 71,4 prosent av alle som gikk fra å være på attføring i 1992 til å være ufor i 1996.

Bakgrunnsvariable

Kjønn

Alder

Sivilstatus

Utdanningsnivå

Langtidssykmeldte (over 56 dager)

Pensjonsgivende inntekt over året alle år 92-96

Sosialhjelpsmottaker

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	2090	956	1134	100	100	100
20-24 år	124	57	67	6	6	6
25-39 år	733	336	397	35	35	35
40-49 år	663	265	398	32	28	35
50-59 år	471	233	238	23	24	21
60-67 år	99	65	34	5	7	3

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	3500	1540	1960	100	100	100
20-24 år	100	55	45	3	4	2
25-39 år	1034	448	586	30	29	30
40-49 år	1047	415	632	30	27	32
50-59 år	1056	463	593	30	30	30
60-67 år	263	159	104	8	10	5

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	6133	2703	3430	100	100	100
20-24 år	101	55	46	2	2	1
25-39 år	1246	560	686	20	21	20
40-49 år	1655	640	1015	27	24	30
50-59 år	2160	935	1225	35	35	36
60-67 år	971	513	458	16	19	13

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	5979	2923	3056	100	100	100
20-24 år	41	26	15	1	1	0
25-39 år	894	463	431	15	16	14
40-49 år	1340	601	739	22	21	24
50-59 år	2150	970	1180	36	33	39
60-67 år	1554	863	691	26	30	23

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	2090	956	1134	100	100	100
Ugift	845	444	401	40	46	35
Gift	822	356	466	39	37	41
Enke/enkemann	20	10	10	1	1	1
Skilt	323	117	206	15	12	18
Separert	77	27	50	4	3	4
Registrert partnerskap	3	2	1	0	0	0

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	3500	1540	1960	100	100	100
Ugift	1087	579	508	31	38	26
Gift	1633	667	966	47	43	49
Enke/enkemann	47	19	28	1	1	1
Skilt	617	229	388	18	15	20
Separert	116	46	70	3	3	4

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	6133	2703	3430	100	100	100
Ugift	1448	806	642	24	30	19
Gift	3258	1366	1892	53	51	55
Enke/enkemann	143	44	99	2	2	3
Skilt	1116	429	687	18	16	20
Separert	166	57	109	3	2	3
Registrert partnerskap	2	1	1	0	0	0

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	5979	2923	3056	100	100	100
Ugift	1211	752	459	20	26	15
Gift	3365	1609	1756	56	55	57
Enke/enkemann	191	61	130	3	2	4
Skilt	1045	418	627	17	14	21
Separert	166	82	84	3	3	3
Registrert partnerskap	1	1		0	0	

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	2090	956	1134	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	41	23	18	2	2	2
Grunnskole	517	232	285	25	24	25
Videregående	1298	596	702	62	62	62
Universitet/høyskole I & II	137	50	87	7	5	8
Universitet/høyskole III og høyere	14	7	7	1	1	1
Uoppgitt utdanning	83	48	35	4	5	3

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	3500	1540	1960	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	36	16	20	1	1	1
Grunnskole	1047	470	577	30	31	29
Videregående	1999	877	1122	57	57	57
Universitet/høyskole I & II	306	112	194	9	7	10
Universitet/høyskole III og høyere	22	12	10	1	1	1
Uoppgitt utdanning	90	53	37	3	3	2

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	6133	2703	3430	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	50	20	30	1	1	1
Grunnskole	1958	860	1098	32	32	32
Videregående	3337	1493	1844	54	55	54
Universitet/høyskole I & II	542	195	347	9	7	10
Universitet/høyskole III og høyere	60	33	27	1	1	1
Uoppgitt utdanning	186	102	84	3	4	2

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	5979	2923	3056	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	66	35	31	1	1	1
Grunnskole	2246	1110	1136	38	38	37
Videregående	3068	1513	1555	51	52	51
Universitet/høyskole I & II	416	148	268	7	5	9
Universitet/høyskole III og høyere	48	36	12	1	1	0
Uoppgitt utdanning	135	81	54	2	3	2

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
	2090	956	1134	100,0	100,0	100,0
Langtidssykemeldt						
1992	17	6	11	0,8	0,6	1,0
1993	16	9	7	0,8	0,9	0,6
1994	14	8	6	0,7	0,8	0,5
1995	40	25	15	1,9	2,6	1,3
1996	0	0	0	0,0	0,0	0,0

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	3500	1540	1960	100,0	100,0	100,0
Langtidssykemeldt						
1992	20	11	9	0,6	0,7	0,5
1993	23	15	8	0,7	1,0	0,4
1994	49	28	21	1,4	1,8	1,1
1995	0	0	0	0,0	0,0	0,0
1996	0	0	0	0,0	0,0	0,0

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	6133	2703	3430	100,0	100,0	100,0
Langtidssykemeldt						
1992	35	18	17	0,6	0,7	0,5
1993	52	34	18	0,8	1,3	0,5
1994	0	0	0	0,0	0,0	0,0
1995	0	0	0	0,0	0,0	0,0
1996	0	0	0	0,0	0,0	0,0

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	5979	2923	3056	100,0	100,0	100,0
Lantidssykemeldt						
1992	62	37	25	1,0	1,3	0,8
1993	0	0	0	0,0	0,0	0,0
1994	0	0	0	0,0	0,0	0,0
1995	0	0	0	0,0	0,0	0,0
1996	0	0	0	0,0	0,0	0,0

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	2090	956	1134	100	100	100
1992						
0 kr.	834	356	478	40	37	42
1-4.999 kr.	300	129	171	14	13	15
5.000-49.999 kr.	500	238	262	24	25	23
50.000-99.999 kr.	207	92	115	10	10	10
100.000-199.999 kr.	229	127	102	11	13	9
>200.000 kr.	20	14	6	1	1	1
1993				100	100	100
0 kr.	1018	433	585	49	45	52
1-4.999 kr.	345	146	199	17	15	18
5.000-49.999 kr.	503	269	234	24	28	21
50.000-99.999 kr.	126	50	76	6	5	7
100.000-199.999 kr.	91	52	39	4	5	3
>200.000 kr.	7	6	1	0	1	0
1994				100	100	100
0 kr.	1159	496	663	55	52	58
1-4.999 kr.	227	95	132	11	10	12
5.000-49.999 kr.	469	257	212	22	27	19
50.000-99.999 kr.	147	48	99	7	5	9
100.000-199.999 kr.	80	52	28	4	5	2
>200.000 kr.	8	8		0	1	
1995				100	100	100
0 kr.	1129	478	651	54	50	57
1-4.999 kr.	236	108	128	11	11	11
5.000-49.999 kr.	460	251	209	22	26	18
50.000-99.999 kr.	161	56	105	8	6	9
100.000-199.999 kr.	95	54	41	5	6	4
>200.000 kr.	9	9		0	1	
1996				100	100	100
0 kr.	1257	539	718	60	56	63
1-4.999 kr.	174	90	84	8	9	7
5.000-49.999 kr.	378	207	171	18	22	15
50.000-99.999 kr.	183	66	117	9	7	10
100.000-199.999 kr.	95	53	42	5	6	4
>200.000 kr.	3	1	2	0	0	0

Gruppe 2

					Prosent		
		I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt		3500	1540	1960	100	100	100
	1992						
0 kr.		1459	632	827	42	41	42
1-4.999 kr.		431	184	247	12	12	13
5.000-49.999 kr.		746	321	425	21	21	22
50.000-99.999 kr.		425	148	277	12	10	14
100.000-199.999 kr.		404	233	171	12	15	9
>200.000 kr.		35	22	13	1	1	1
	1993				100	100	100
0 kr.		1792	756	1036	51	49	53
1-4.999 kr.		579	267	312	17	17	16
5.000-49.999 kr.		671	332	339	19	22	17
50.000-99.999 kr.		273	79	194	8	5	10
100.000-199.999 kr.		178	100	78	5	6	4
>200.000 kr.		7	6	1	0	0	0
	1994				100	100	100
0 kr.		2132	934	1198	61	61	61
1-4.999 kr.		357	162	195	10	11	10
5.000-49.999 kr.		573	254	319	16	16	16
50.000-99.999 kr.		271	90	181	8	6	9
100.000-199.999 kr.		161	95	66	5	6	3
>200.000 kr.		6	5	1	0	0	0
	1995				100	100	100
0 kr.		2280	1006	1274	65	65	65
1-4.999 kr.		322	146	176	9	9	9
5.000-49.999 kr.		462	207	255	13	13	13
50.000-99.999 kr.		281	94	187	8	6	10
100.000-199.999 kr.		145	79	66	4	5	3
>200.000 kr.		10	8	2	0	1	0
	1996				100	100	100
0 kr.		2415	1061	1354	69	69	69
1-4.999 kr.		205	93	112	6	6	6
5.000-49.999 kr.		443	215	228	13	14	12
50.000-99.999 kr.		240	75	165	7	5	8
100.000-199.999 kr.		183	84	99	5	5	5
>200.000 kr.		14	12	2	0	1	0

Gruppe 3

		Prosent					
		I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt		6133	2703	3430	100	100	100
	1992						
0 kr.		2337	981	1356	38	36	40
1-4.999 kr.		747	332	415	12	12	12
5.000-49.999 kr.		1274	542	732	21	20	21
50.000-99.999 kr.		868	334	534	14	12	16
100.000-199.999 kr.		840	458	382	14	17	11
>200.000 kr.		67	56	11	1	2	0
	1993				100	100	100
0 kr.		3222	1396	1826	53	52	53
1-4.999 kr.		1035	442	593	17	16	17
5.000-49.999 kr.		1022	526	496	17	19	14
50.000-99.999 kr.		521	168	353	8	6	10
100.000-199.999 kr.		310	151	159	5	6	5
>200.000 kr.		23	20	3	0	1	0
	1994				100	100	100
0 kr.		4036	1767	2269	66	65	66
1-4.999 kr.		540	256	284	9	9	8
5.000-49.999 kr.		724	364	360	12	13	10
50.000-99.999 kr.		513	156	357	8	6	10
100.000-199.999 kr.		301	144	157	5	5	5
>200.000 kr.		19	16	3	0	1	0
	1995				100	100	100
0 kr.		4188	1827	2361	68	68	69
1-4.999 kr.		466	228	238	8	8	7
5.000-49.999 kr.		684	359	325	11	13	9
50.000-99.999 kr.		437	124	313	7	5	9
100.000-199.999 kr.		330	140	190	5	5	6
>200.000 kr.		28	25	3	0	1	0
	1996				100	100	100
0 kr.		4265	1859	2406	70	69	70
1-4.999 kr.		332	167	165	5	6	5
5.000-49.999 kr.		748	394	354	12	15	10
50.000-99.999 kr.		379	117	262	6	4	8
100.000-199.999 kr.		385	147	238	6	5	7
>200.000 kr.		24	19	5	0	1	0

Gruppe 4

					Prosent		
		I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt		5979	2923	3056	100	100	100
	1992						
0 kr.		2173	1001	1172	36	34	38
1-4.999 kr.		801	401	400	13	14	13
5.000-49.999 kr.		1307	626	681	22	21	22
50.000-99.999 kr.		903	394	509	15	13	17
100.000-199.999 kr.		733	450	283	12	15	9
>200.000 kr.		62	51	11	1	2	0
	1993				100	100	100
0 kr.		3180	1521	1659	53	52	54
1-4.999 kr.		1051	540	511	18	18	17
5.000-49.999 kr.		988	549	439	17	19	14
50.000-99.999 kr.		502	180	322	8	6	11
100.000-199.999 kr.		246	125	121	4	4	4
>200.000 kr.		12	8	4	0	0	0
	1994				100	100	100
0 kr.		4024	1925	2099	67	66	69
1-4.999 kr.		520	290	230	9	10	8
5.000-49.999 kr.		725	427	298	12	15	10
50.000-99.999 kr.		416	137	279	7	5	9
100.000-199.999 kr.		274	130	144	5	4	5
>200.000 kr.		20	14	6	0	0	0
	1995				100	100	100
0 kr.		4128	1987	2141	69	68	70
1-4.999 kr.		415	235	180	7	8	6
5.000-49.999 kr.		737	432	305	12	15	10
50.000-99.999 kr.		367	117	250	6	4	8
100.000-199.999 kr.		311	137	174	5	5	6
>200.000 kr.		21	15	6	0	1	0
	1996				100	100	100
0 kr.		4175	2031	2144	70	69	70
1-4.999 kr.		328	181	147	5	6	5
5.000-49.999 kr.		784	441	343	13	15	11
50.000-99.999 kr.		337	120	217	6	4	7
100.000-199.999 kr.		331	132	199	6	5	7
>200.000 kr.		24	18	6	0	1	0

Gruppe 1

		I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
					I alt	Menn	Kvinner
I alt		2090	956	1134	100,0	100,0	100,0
Med sosialhjelp							
	1994	149	65	84	7,1	6,8	7,4
	1995	136	59	77	6,5	6,2	6,8
	1996	96	43	53	4,6	4,5	4,7

Gruppe 2

		I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
					I alt	Menn	Kvinner
I alt		3500	1540	1960	100,0	100,0	100,0
Med sosialhjelp							
	1994	240	107	133	6,9	6,9	6,8
	1995	191	83	108	5,5	5,4	5,5
	1996	121	54	67	3,5	3,5	3,4

Gruppe 3

		I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
					I alt	Menn	Kvinner
I alt		6133	2703	3430	100,0	100,0	100,0
Med sosialhjelp							
	1994	243	101	142	4,0	3,7	4,1
	1995	166	76	90	2,7	2,8	2,6
	1996	148	67	81	2,4	2,5	2,4

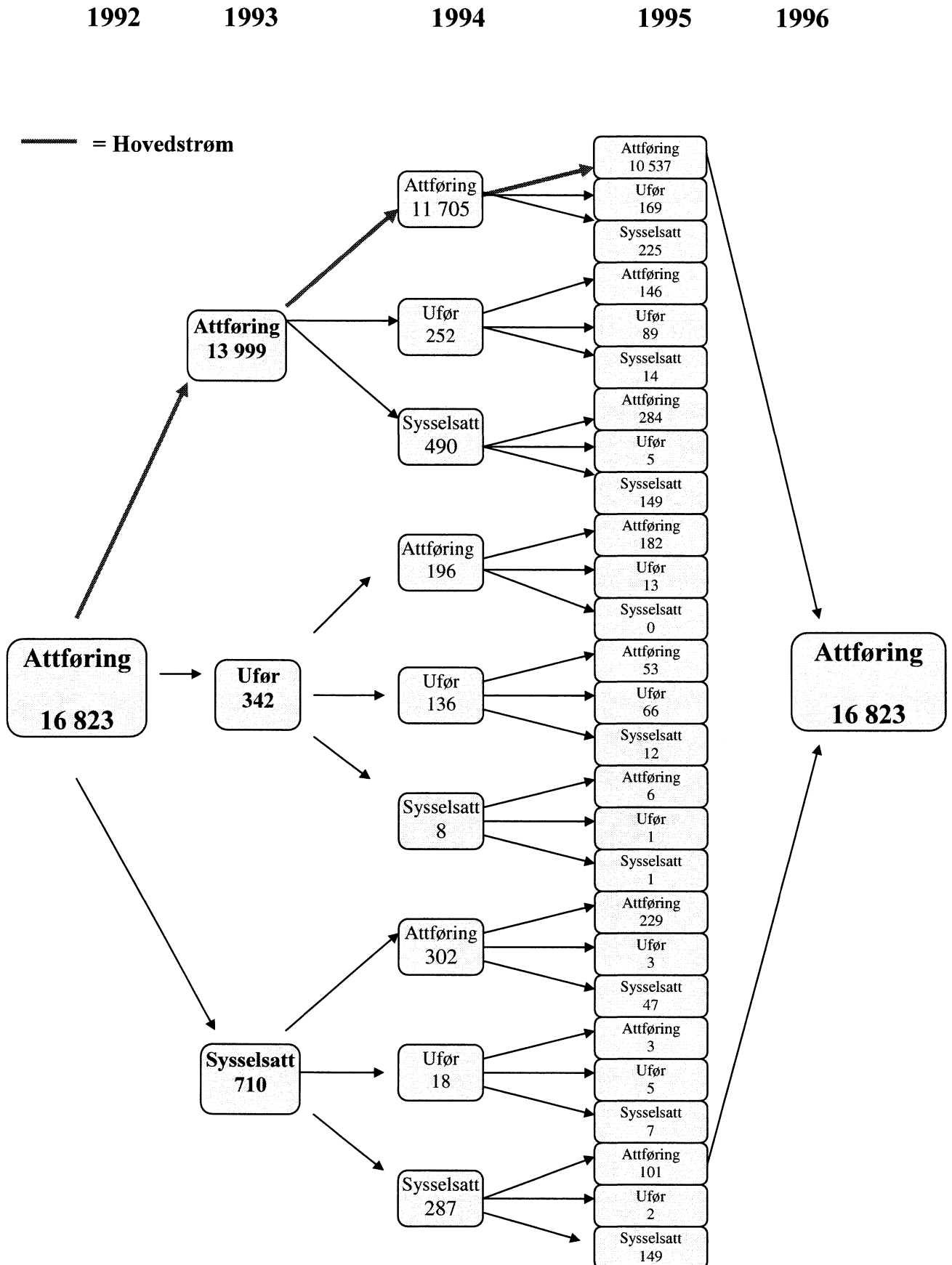
Gruppe 4

		I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
					I alt	Menn	Kvinner
I alt		5979	2923	3056	100,0	100,0	100,0
Med sosialhjelp							
	1994	171	80	91	2,9	2,7	3,0
	1995	142	66	76	2,4	2,3	2,5
	1996	130	60	70	2,2	2,1	2,3

Fra attføring til attføring

Personer som var på attføring i 1992 og som var på attføring i 1996. Noen bruttostrømmer i perioden 1992-1996

Fra attføring til attføring - Hovedstrøm

	1992	1993	1994	1995	1996	Antall
Gruppe 1:	attføring	attføring	attføring	attføring	attføring	10 537

62,6 prosent av personene som var på attføring både i 1992 og 1996 var stabile på attføring også årene i mellom. Tallene tyder på at få gikk inn og ut av attføringssystemet når de først var havnet der.

Personer som var på attføring både i 1992 og 1996

Gruppe 1. Kjønn og alder 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	10437	5704	4733	100	100	100
20-24 år	822	453	369	7,9	7,9	7,8
25-39 år	4831	2589	2242	46,3	45,4	47,4
40-49 år	2764	1441	1323	26,5	25,3	28
50-59 år	1631	942	689	15,6	16,5	14,6
60-67 år	382	274	108	3,7	4,8	2,3
68-74 år	7	5	2	0,1	0,1	0

Gruppe 1. Kjønn og utdanningsnivå 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	10437	5704	4733	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	522	315	207	5	5,5	4,4
Grunnskole	1934	1017	917	18,5	17,8	19,4
Videregående	6758	3745	3013	64,8	65,7	63,7
Universitet/høyskole I & II	784	338	446	7,5	5,9	9,4
Universitet/høyskole III og høyere	47	29	18	0,5	0,5	0,4
Uoppgitt utdanning	392	260	132	3,8	4,6	2,8

Gruppe 1. Kjønn og sivilstand 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	10437	5704	4733	100	100	100
Ugift	6219	3654	2565	59,6	64,1	54,2
Gift	2677	1375	1302	25,6	24,1	27,5
Enke/enkemann	72	27	45	0,7	0,5	1
Skilt	1234	554	680	11,8	9,7	14,4
Separert	234	94	140	2,2	1,6	3
Registrert partnerskap	1		1	0		0

Gruppe 1. Kjønn og langtidssykmeldt

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	10437	5704	4733	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	74	49	25	0,7	0,9	0,5
1993	92	50	42	0,9	0,9	0,9
1994	103	67	36	1	1,2	0,8
1995	129	87	42	1,2	1,5	0,9
1996	178	110	68	1,7	1,9	1,4

Gruppe 1. Kjønn og inntekt

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	10437	5704	4733			
1992				100	100	100
0 kr.	3207	1542	1665	30,7	27	35,2
1-4.999 kr.	1326	693	633	12,7	12,1	13,4
5.000-49.999 kr.	3158	1738	1420	30,3	30,5	30
50.000-99.999 kr.	764	354	410	7,3	6,2	8,7
100.000-199.999 kr.	1856	1272	584	17,8	22,3	12,3
>200.000 kr.	126	105	21	1,2	1,8	0,4
1993				100	100	100
0 kr.	3739	1779	1960	35,8	31,2	41,4
1-4.999 kr.	1388	704	684	13,3	12,3	14,5
5.000-49.999 kr.	3256	1888	1368	31,2	33,1	28,9
50.000-99.999 kr.	394	166	228	3,8	2,9	4,8
100.000-199.999 kr.	1542	1062	480	14,8	18,6	10,1
>200.000 kr.	118	105	13	1,1	1,8	0,3
1994				100	100	100
0 kr.	4012	1910	2102	38,4	33,5	44,4
1-4.999 kr.	887	432	455	8,5	7,6	9,6
5.000-49.999 kr.	3324	1921	1403	31,8	33,7	29,6
50.000-99.999 kr.	453	199	254	4,3	3,5	5,4
100.000-199.999 kr.	1629	1125	504	15,6	19,7	10,6
>200.000 kr.	132	117	15	1,3	2,1	0,3
1995				100	100	100
0 kr.	3604	1664	1940	34,5	29,2	41
1-4.999 kr.	742	356	386	7,1	6,2	8,2
5.000-49.999 kr.	3553	2033	1520	34	35,6	32,1
50.000-99.999 kr.	554	268	286	5,3	4,7	6
100.000-199.999 kr.	1763	1192	571	16,9	20,9	12,1
>200.000 kr.	221	191	30	2,1	3,3	0,6
1996				100	100	100
0 kr.	3334	1524	1810	31,9	26,7	38,2
1-4.999 kr.	657	307	350	6,3	5,4	7,4
5.000-49.999 kr.	3565	2019	1546	34,2	35,4	32,7
50.000-99.999 kr.	626	286	340	6	5	7,2
100.000-199.999 kr.	1895	1258	637	18,2	22,1	13,5
>200.000 kr.	360	310	50	3,4	5,4	1,1

Fra attføring til arbeid - Hovedstrømmer.

	1992	1993	1994	1995	1996	Antall
Gruppe 1:	attføring	attføring	attføring	attføring	sysselsatt	1 322
Gruppe 2:	attføring	attføring	attføring	sysselsatt	sysselsatt	1 646
Gruppe 3:	attføring	attføring	sysselsatt	sysselsatt	sysselsatt	2 505
Gruppe 4:	attføring	sysselsatt	sysselsatt	sysselsatt	sysselsatt	3 587

Disse 4 hovedstrømmene utgjør i alt 58,4 prosent av alle som gikk fra å være på attføring i 1992 til å være sysselsatt i 1996.

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1322	765	557	100	100	100
20-24 år	31	24	7	2,3	3,1	1,3
25-39 år	694	422	272	52,5	55,2	48,8
40-49 år	386	197	189	29,2	25,8	33,9
50-59 år	180	99	81	13,6	12,9	14,5
60-67 år	28	20	8	2,1	2,6	1,4
68-74 år	3	3		0,2	0,4	

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1646	931	715	100	100	100
20-24 år	36	24	12	2,2	2,6	1,7
25-39 år	837	510	327	50,9	54,8	45,7
40-49 år	537	268	269	32,6	28,8	37,6
50-59 år	215	116	99	13,1	12,5	13,8
60-67 år	20	13	7	1,2	1,4	1
68-74 år	1		1	0,1		0,1

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2508	1185	1323	100	100	100
20-24 år	31	24	7	1,2	2	0,5
25-39 år	1029	541	488	41	45,7	36,9
40-49 år	888	352	536	35,4	29,7	40,5
50-59 år	468	212	256	18,7	17,9	19,3
60-67 år	80	48	32	3,2	4,1	2,4
68-74 år	12	8	4	0,5	0,7	0,3

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3587	1722	1865	100	100	100
20-24 år	37	24	13	1	1,4	0,7
25-39 år	1274	677	597	35,5	39,3	32
40-49 år	1268	540	728	35,3	31,4	39
50-59 år	819	371	448	22,8	21,5	24
60-67 år	179	100	79	5	5,8	4,2
68-74 år	10	10		0,3	0,6	

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1322	765	557	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	1	1		0,1	0,1	
Grunnskole	197	109	88	14,9	14,2	15,8
Videregående	793	507	286	60	66,3	51,3
Universitet/høyskole I & II	301	133	168	22,8	17,4	30,2
Universitet/høyskole III og høyere	13	4	9	1	0,5	1,6
Uoppgitt utdanning	17	11	6	1,3	1,4	1,1

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1646	931	715	100	100	100
Grunnskole	236	134	102	14,3	14,4	14,3
Videregående	1005	601	404	61,1	64,6	56,5
Universitet/høyskole I & II	362	175	187	22	18,8	26,2
Universitet/høyskole III og høyere	25	9	16	1,5	1	2,2
Uoppgitt utdanning	18	12	6	1,1	1,3	0,8

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2508	1185	1323	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	3	3		0,1	0,3	
Grunnskole	412	177	235	16,4	14,9	17,8
Videregående	1460	753	707	58,2	63,5	53,4
Universitet/høyskole I & II	552	215	337	22	18,1	25,5
Universitet/høyskole III og høyere	50	23	27	2	1,9	2
Uoppgitt utdanning	31	14	17	1,2	1,2	1,3

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3587	1722	1865	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	4	2	2	0,1	0,1	0,1
Grunnskole	737	387	350	20,5	22,5	18,8
Videregående	2046	1027	1019	57	59,6	54,6
Universitet/høyskole I & II	707	259	448	19,7	15	24
Universitet/høyskole III og høyere	57	30	27	1,6	1,7	1,4
Uoppgitt utdanning	36	17	19	1	1	1

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1322	765	557	100	100	100
Ugift	460	314	146	34,8	41	26,2
Gift	590	326	264	44,6	42,6	47,4
Enke/enkemann	12	9	3	0,9	1,2	0,5
Skilt	211	91	120	16	11,9	21,5
Separert	49	25	24	3,7	3,3	4,3

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1646	931	715	100	100	100
Ugift	534	354	180	32,4	38	25,2
Gift	746	389	357	45,3	41,8	49,9
Enke/enkemann	10	5	5	0,6	0,5	0,7
Skilt	284	142	142	17,3	15,3	19,9
Separert	72	41	31	4,4	4,4	4,3

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2508	1185	1323	100	100	100
Ugift	642	378	264	25,6	31,9	20
Gift	1372	629	743	54,7	53,1	56,2
Enke/enkemann	35	7	28	1,4	0,6	2,1
Skilt	386	138	248	15,4	11,6	18,7
Separert	72	33	39	2,9	2,8	2,9
Registrert partnerskap	1		1	0		0,1

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3587	1722	1865	100	100	100
Ugift	783	462	321	21,8	26,8	17,2
Gift	2049	991	1058	57,1	57,5	56,7
Enke/enkemann	72	15	57	2	0,9	3,1
Skilt	568	216	352	15,8	12,5	18,9
Separert	114	37	77	3,2	2,1	4,1
Registrert partnerskap	1	1		0	0,1	

frie disponible inntekter (“kommuner med høye inntekter”) og i den tredje og siste gruppen finner vi den resterende halvparten av kommunene som har middels frie disponible inntekter (“kommuner med middels inntekter”).

Den klientgruppen vi sammenlikner i tabell 4.4 er den samme som i tabell 4.3. Den eneste forskjellen er at i tabell 4.4 sammenlikner vi sosialhjelpsnivået mellom kommunene både før og etter at boutgifter er trukket fra sosialhjelpsyttelsen.

Tabell 4.4. Sosialhjelpsnivå pr måned for enslige langtidsklienter med eget hushold med sosialhjelp som hovedinntektskilde, etter bosted. Medianverdier og kvartildifferanser. 1996 ¹⁴

Bosted	Sosial- hjelps nivå før fratrekk for boutgifter	Kvartil- differanse før fratrekk for boutgifter	Sosial- hjelpsnivå etter fra- trekk for boutgifter	Kvartil- differanse etter fra- trekk for boutgifter
Landet	6 000	2 500	3 700	1 900
Oslo	6 600	2 800	4 200	1 800
Bergen	5 400	2 300	3 200	1 200
Trondheim	5 400	1 800	3 600	1 300
Stavanger	6 300	2 300	3 600	1 800
Kommuner med lave inntekter	5 800	2 400	3 500	2 000
Kommuner med middels inntekter	5 900	2 400	3 600	2 000
Kommuner med høye inntekter	5 400	2 500	3 700	2 100

Det er vanskelig å se at kommunens økonomiske ressurser har betydning for sosialhjelpsnivået slik vi har operasjonalisert variabelen i tabell 4.4.

Sosialhjelpsnivået etter fratregg for boutgifter viser bare en ytterst svak sammenheng med kommunenes tilgang på frie disponible inntekter. Dette er forøvrig i samsvar med resultat fra andre undersøkelser som viser at det er *behovsskapende forhold* som forklarer mest av variasjonen i utgifter til sosialhjelp, ikke ulikhet mellom kommuner i økonomiske ressurser. Kommunenes andel av fjernkulturelle innvandrere, andel av skilte/separerte og andel av yngre arbeidsledige er forhold som særlig har påvirket utgiftsnivået.¹⁵

I denne undersøkelsen må vi ta forbehold om at manglende kontroll for andre kontekstuelle variabler kan ha hatt betydning for resultatet. Det er likevel vanskelig å se hvilke andre egenskaper ved kommunene som skulle “undertrykke” effekten av økonomiske ressurser.

Vi merker oss ellers i tabell 4.4 at med unntak av ytterpunktene Oslo og Bergen er variasjonen i sosialhjelpsnivå etter fratregg av boutgifter mellom kommunene/kommunegruppene beskjeden. Medianverdien lå mellom 3 500 kroner og 3 700 kroner. Variasjonen i stønadsnivå *innad* var større i de tre kommunegruppene (rundt 2 000 kroner) enn i de fire storbyene.

¹⁴ Tabellen bygger på de samme seleksjoner som tabell 4.3 og 4.3.B, men der hvor vi beregner stønadsnivået uten å korrigere for boutgifter har vi også tatt med klienter uten opplysninger om boutgiftsnivå. Antall observasjoner er derfor her 15 246 mot 10 884 der hvor vi kun har med klienter med oppgitte bogifter.

¹⁵ Langørgen, 1995.

4.4. By og land - ingen forskjell i sosialhjelpsnivå

Vi fant ingen forskjell verken i sosialhjelpsnivå eller i variasjon innad i de to gruppene når vi sorterte kommunene etter administrativ status i by- og landkommuner. Dette er neppe overraskende siden administrativ status ikke lenger er noen god indikator for å skille mellom urbaniserte og mindre urbaniserte strøk. Grupperingen er også så grov at variasjoner i ytelsesnivå innen hver gruppe blir jevnet ut ved at forskjeller opphever hverandre.

4.5. Behandles like tilfeller likt?

Som et siste skritt på veien mot å sammenlikne sosialhjelpsnivået blant *like sosialhjelpstilfeller* gjengir vi i tabell 4.5 tall for sosialhjelpsnivået blant enslige sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som eneste inntektskilde i 1996 og som mottok sosialhjelp alle måneder hele året.

Tabell 4.5. Variasjon i utbetalt sosialhjelp pr måned etter fratrekk for boutgifter for enslige sosialhjelpsmottakere med eget hushold med sosialhjelp som eneste inntektskilde og utbetalinger alle måneder i året, etter bosted. Kvartiler. 1996

Bosted	Q3	Q2	Q1	Kvartil-differanse (Q3 - Q1)
Landet	4 500	4 000	3 300	1 200
Oslo	4 900	4 400	3 900	1 000
Bergen	3 700	3 300	2 900	800
Trondheim	3 700	3 500	3 000	700
Stavanger	4 100	3 600	3 200	900
Andre storbyer	4 000	3 600	3 200	800
Resten av landet	4 500	4 000	3 400	1 100

N=1 462

Variasjonen i sosialhjelpsnivå *mellom* kommunene er omtrent den samme som i tabell 4.3. I tabell 4.5 er forskjellen mellom topp (Oslo) og bunn (Bergen) 1 100 kroner. Selv om vi tar *alle* innvandrere og flyktninger ut av materialet blir ikke resultatet annerledes.

Det er også lite sannsynlig at resultatet er påvirket av feilregistrering av bl.a. utgifter til institusjonsopphold slik tilfellet tidligere har vært for Oslo. Klientstatistikken viser godt samsvar med regnskapsopplysningene for 1996. Det er dessuten viktig å være oppmerksom på at klientgruppen i tabell 4.5 ikke har mottatt andre inntekter enn sosialhjelp i løpet av 1996 (f.eks. uførepensjon).

Sammenholder vi medianverdiene for utbetalt sosialhjelp i våre fire storbyer med kommunenes vedtatte sosialhjelpssatser for enslige med eget hushold, kan det se ut som at satsene har virket styrende på ytelsesnivået (tabell 4.5): Oslo har høyeste sats med 3 632 kroner pr måned og lå også på topp i ytelsesnivå. Stavanger hadde vedtatt en sats ved utgangen av 1996 på 3 400 kroner; Trondheim 3 130 kroner og Bergen lå på bunn med 2 989 kroner, slik Bergen også hadde laveste medianverdi for utbetalt sosialhjelp for enslige med eget hushold.

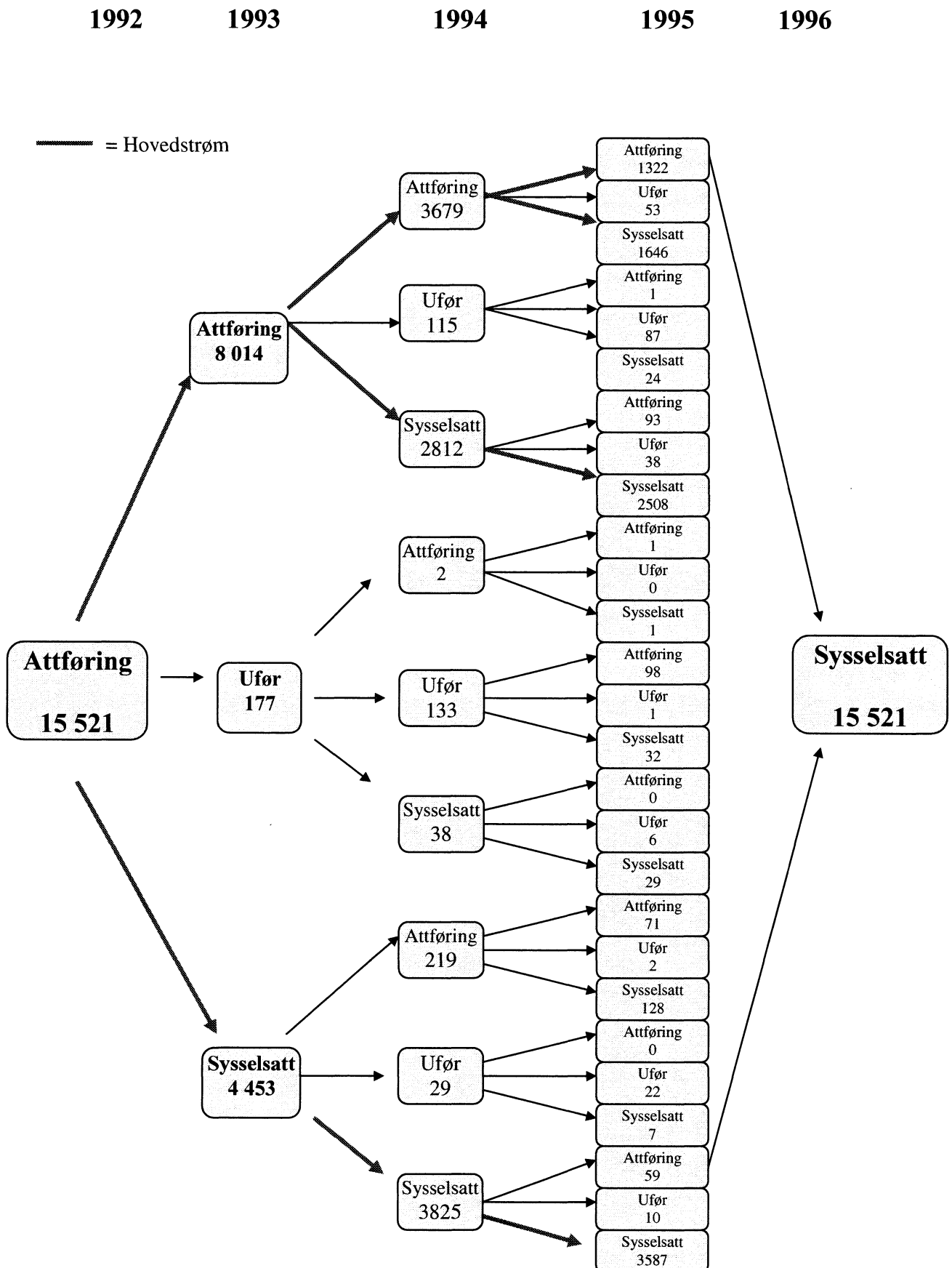
Det er likevel påfallende at differansen mellom vedtatt norm og faktisk utbetalt ytelse (medianverdi), var mye større for Oslo enn for de andre tre byene (ca 800 kroner i Oslo mot 200-400 kroner i de andre byene). I følge våre opplysninger skal de fire nevnte byene ha vedtatt en norm som dekker

Gruppe 1. Kjønn og sosialhjelp

	I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
				I alt	Menn	Kvinner
I alt	10437	5704	4733	100,0	100,0	100,0
Sosialhjelpsmottaker						
1994	379	187	192	3,6	3,3	4,1
1995	338	157	181	3,2	2,8	3,8
1996	340	167	173	3,3	2,9	3,7

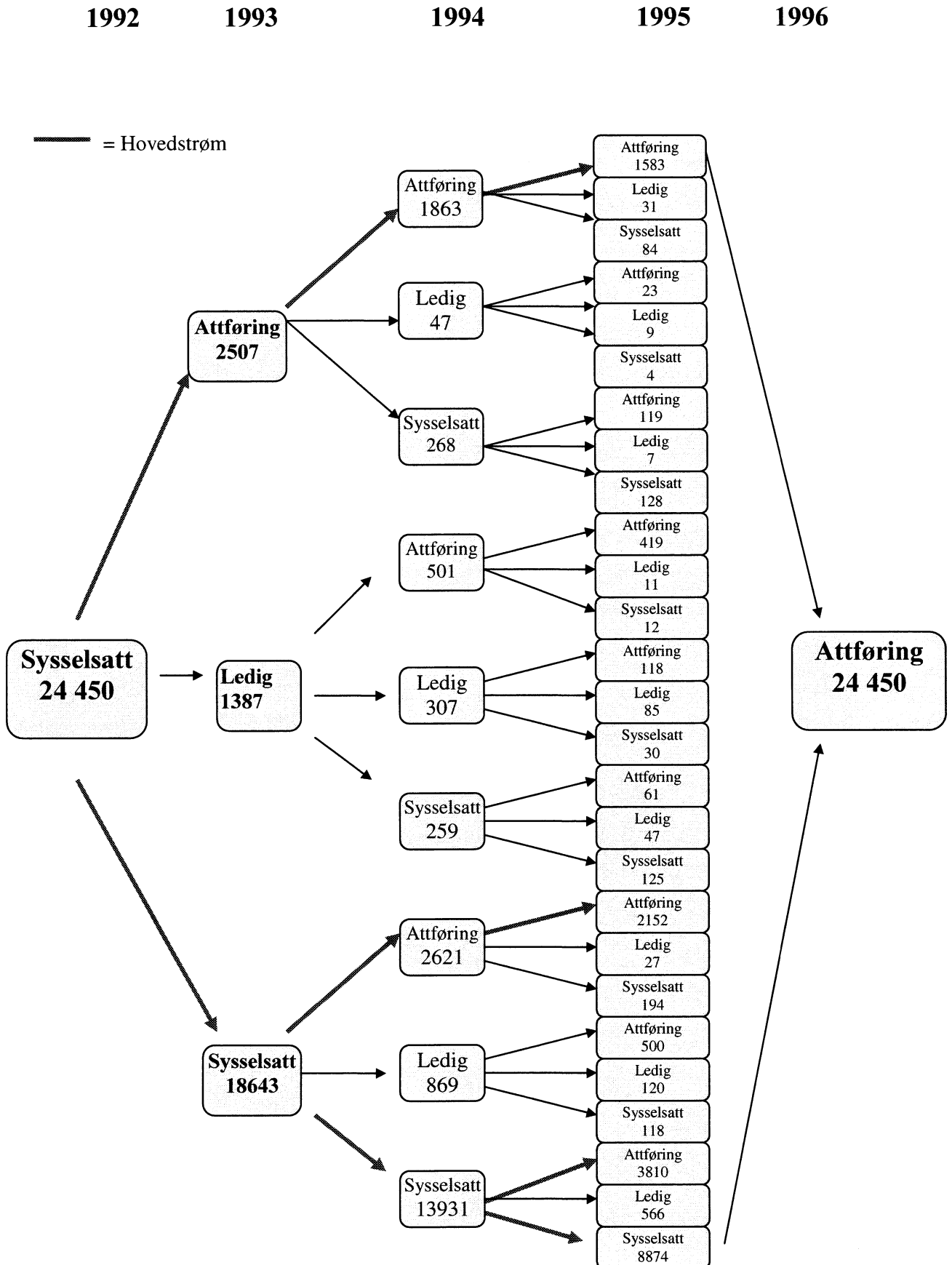
Fra attføring til arbeid

Personer som var på attføring i 1992 og som var sysselsatt i 1996. Buttostømmer i perioden 1992-1996

Fra arbeid til attføring

Personer som var på attføring i 1996 og som var sysselsatt i 1992. Noen bruttostrømmer

Fra arbeid til attføring - Hovedstrømmer

	1992	1993	1994	1995	1996	Antall
Gruppe 1:	sysselsatt	attføring	attføring	attføring	attføring	1 583
Gruppe 2:	sysselsatt	sysselsatt	attføring	attføring	attføring	2 152
Gruppe 3:	sysselsatt	sysselsatt	sysselsatt	attføring	attføring	3 810
Gruppe 4:	sysselsatt	sysselsatt	sysselsatt	sysselsatt	attføring	8 874

Disse 4 gruppene utgjorde til sammen 67,2 prosent av alle som gikk fra å være sysselsatt i 1992 til å være på attføring i 1996

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1322	765	557	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	6	5	1	0,5	0,7	0,2
1993	4	2	2	0,3	0,3	0,4
1994	9	6	3	0,7	0,8	0,5
1995	18	10	8	1,4	1,3	1,4
1996	94	52	42	7,1	6,8	7,5

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1646	931	715	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	8	6	2	0,5	0,6	0,3
1993	8	4	4	0,5	0,4	0,6
1994	15	12	3	0,9	1,3	0,4
1995	34	21	13	2,1	2,3	1,8
1996	139	78	61	8,4	8,4	8,5

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2508	1185	1323	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	12	10	2	0,5	0,8	0,2
1993	10	6	4	0,4	0,5	0,3
1994	40	17	23	1,6	1,4	1,7
1995	128	54	74	5,1	4,6	5,6
1996	201	85	116	8	7,2	8,8

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3587	1722	1865	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	20	12	8	0,6	0,7	0,4
1993	54	32	22	1,5	1,9	1,2
1994	134	58	76	3,7	3,4	4,1
1995	166	78	88	4,6	4,5	4,7
1996	322	132	190	9	7,7	10,2

Gruppe 1

		I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt		1322	765	557	100	100	100
	1992						
0 kr.		389	197	192	29,4	25,8	34,5
1-4.999 kr.		179	101	78	13,5	13,2	14
5.000-49.999 kr.		281	158	123	21,3	20,7	22,1
50.000-99.999 kr.		188	116	72	14,2	15,2	12,9
100.000-199.999 kr.		272	184	88	20,6	24,1	15,8
>200.000 kr.		13	9	4	1	1,2	0,7
	1993						
0 kr.		516	269	247	39	35,2	44,3
1-4.999 kr.		247	154	93	18,7	20,1	16,7
5.000-49.999 kr.		257	153	104	19,4	20	18,7
50.000-99.999 kr.		99	44	55	7,5	5,8	9,9
100.000-199.999 kr.		189	132	57	14,3	17,3	10,2
>200.000 kr.		14	13	1	1,1	1,7	0,2
	1994						
0 kr.		511	293	218	38,7	38,3	39,1
1-4.999 kr.		136	73	63	10,3	9,5	11,3
5.000-49.999 kr.		233	118	115	17,6	15,4	20,6
50.000-99.999 kr.		149	71	78	11,3	9,3	14
100.000-199.999 kr.		271	189	82	20,5	24,7	14,7
>200.000 kr.		22	21	1	1,7	2,7	0,2
	1995						
0 kr.		322	171	151	24,4	22,4	27,1
1-4.999 kr.		92	41	51	7	5,4	9,2
5.000-49.999 kr.		260	140	120	19,7	18,3	21,5
50.000-99.999 kr.		175	85	90	13,2	11,1	16,2
100.000-199.999 kr.		409	268	141	30,9	35	25,3
>200.000 kr.		64	60	4	4,8	7,8	0,7
	1996						
0 kr.		28	10	18	2,1	1,3	3,2
1-4.999 kr.		21	10	11	1,6	1,3	2
5.000-49.999 kr.		166	76	90	12,6	9,9	16,2
50.000-99.999 kr.		293	130	163	22,2	17	29,3
100.000-199.999 kr.		620	369	251	46,9	48,2	45,1
>200.000 kr.		194	170	24	14,7	22,2	4,3

Gruppe 2

		I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt		1646	931	715	100	100	100
	1992						
0 kr.		457	251	206	27,8	27	28,8
1-4.999 kr.		234	144	90	14,2	15,5	12,6
5.000-49.999 kr.		337	180	157	20,5	19,3	22
50.000-99.999 kr.		234	120	114	14,2	12,9	15,9
100.000-199.999 kr.		352	215	137	21,4	23,1	19,2
>200.000 kr.		32	21	11	1,9	2,3	1,5
	1993						
0 kr.		562	310	252	34,1	33,3	35,2
1-4.999 kr.		219	111	108	13,3	11,9	15,1
5.000-49.999 kr.		333	177	156	20,2	19	21,8
50.000-99.999 kr.		202	101	101	12,3	10,8	14,1
100.000-199.999 kr.		292	203	89	17,7	21,8	12,4
>200.000 kr.		38	29	9	2,3	3,1	1,3
	1994						
0 kr.		392	207	185	23,8	22,2	25,9
1-4.999 kr.		140	62	78	8,5	6,7	10,9
5.000-49.999 kr.		351	178	173	21,3	19,1	24,2
50.000-99.999 kr.		229	109	120	13,9	11,7	16,8
100.000-199.999 kr.		453	306	147	27,5	32,9	20,6
>200.000 kr.		81	69	12	4,9	7,4	1,7
	1995						
0 kr.		14	4	10	0,9	0,4	1,4
1-4.999 kr.		15	5	10	0,9	0,5	1,4
5.000-49.999 kr.		199	96	103	12,1	10,3	14,4
50.000-99.999 kr.		404	167	237	24,5	17,9	33,1
100.000-199.999 kr.		751	442	309	45,6	47,5	43,2
>200.000 kr.		263	217	46	16	23,3	6,4
	1996						
0 kr.		18	3	15	1,1	0,3	2,1
1-4.999 kr.		10	5	5	0,6	0,5	0,7
5.000-49.999 kr.		65	35	30	3,9	3,8	4,2
50.000-99.999 kr.		113	38	75	6,9	4,1	10,5
100.000-199.999 kr.		790	369	421	48	39,6	58,9
>200.000 kr.		650	481	169	39,5	51,7	23,6

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2508	1185	1323	100	100	100
1992						
0 kr.	484	229	255	19,3	19,3	19,3
1-4.999 kr.	268	138	130	10,7	11,6	9,8
5.000-49.999 kr.	501	226	275	20	19,1	20,8
50.000-99.999 kr.	484	171	313	19,3	14,4	23,7
100.000-199.999 kr.	680	347	333	27,1	29,3	25,2
>200.000 kr.	91	74	17	3,6	6,2	1,3
1993						
0 kr.	515	251	264	20,5	21,2	20
1-4.999 kr.	276	142	134	11	12	10,1
5.000-49.999 kr.	523	245	278	20,9	20,7	21
50.000-99.999 kr.	480	132	348	19,1	11,1	26,3
100.000-199.999 kr.	618	329	289	24,6	27,8	21,8
>200.000 kr.	96	86	10	3,8	7,3	0,8
1994						
0 kr.	25	11	14	1	0,9	1,1
1-4.999 kr.	11	5	6	0,4	0,4	0,5
5.000-49.999 kr.	298	109	189	11,9	9,2	14,3
50.000-99.999 kr.	732	272	460	29,2	23	34,8
100.000-199.999 kr.	1174	573	601	46,8	48,4	45,4
>200.000 kr.	268	215	53	10,7	18,1	4
1995						
0 kr.	14	4	10	0,6	0,3	0,8
1-4.999 kr.	10	3	7	0,4	0,3	0,5
5.000-49.999 kr.	81	33	48	3,2	2,8	3,6
50.000-99.999 kr.	287	75	212	11,4	6,3	16
100.000-199.999 kr.	1350	531	819	53,8	44,8	61,9
>200.000 kr.	766	539	227	30,5	45,5	17,2
1996						
0 kr.	14	6	8	0,6	0,5	0,6
1-4.999 kr.	10	6	4	0,4	0,5	0,3
5.000-49.999 kr.	61	26	35	2,4	2,2	2,6
50.000-99.999 kr.	220	53	167	8,8	4,5	12,6
100.000-199.999 kr.	1149	393	756	45,8	33,2	57,1
>200.000 kr.	1054	701	353	42	59,2	26,7

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3587	1722	1865	100	100	100
	1992					
0 kr.	457	204	253	12,7	11,8	13,6
1-4.999 kr.	262	124	138	7,3	7,2	7,4
5.000-49.999 kr.	652	262	390	18,2	15,2	20,9
50.000-99.999 kr.	747	277	470	20,8	16,1	25,2
100.000-199.999 kr.	1205	631	574	33,6	36,6	30,8
>200.000 kr.	264	224	40	7,4	13	2,1
	1993					
0 kr.	24	10	14	0,7	0,6	0,8
1-4.999 kr.	37	16	21	1	0,9	1,1
5.000-49.999 kr.	448	149	299	12,5	8,7	16
50.000-99.999 kr.	949	338	611	26,5	19,6	32,8
100.000-199.999 kr.	1686	858	828	47	49,8	44,4
>200.000 kr.	443	351	92	12,4	20,4	4,9
	1994					
0 kr.	13	2	11	0,4	0,1	0,6
1-4.999 kr.	7	2	5	0,2	0,1	0,3
5.000-49.999 kr.	133	52	81	3,7	3	4,3
50.000-99.999 kr.	382	88	294	10,6	5,1	15,8
100.000-199.999 kr.	1948	786	1162	54,3	45,6	62,3
>200.000 kr.	1104	792	312	30,8	46	16,7
	1995					
0 kr.	11	2	9	0,3	0,1	0,5
1-4.999 kr.	6	1	5	0,2	0,1	0,3
5.000-49.999 kr.	82	34	48	2,3	2	2,6
50.000-99.999 kr.	282	69	213	7,9	4	11,4
100.000-199.999 kr.	1733	609	1124	48,3	35,4	60,3
>200.000 kr.	1473	1007	466	41,1	58,5	25
	1996					
0 kr.	20	6	14	0,6	0,3	0,8
1-4.999 kr.	10	6	4	0,3	0,3	0,2
5.000-49.999 kr.	86	37	49	2,4	2,1	2,6
50.000-99.999 kr.	226	60	166	6,3	3,5	8,9
100.000-199.999 kr.	1539	483	1056	42,9	28	56,6
>200.000 kr.	1706	1130	576	47,6	65,6	30,9

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1322	765	557	100	100	100
Med sosialhjelp						
1994	21	8	13	1,6	1	2,3
1995	27	15	12	2	2	2,2
1996	40	24	16	3	3,1	2,9

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1646	931	715	100	100	100
Med sosialhjelp						
1994	28	15	13	1,7	1,6	1,8
1995	28	15	13	1,7	1,6	1,8
1996	23	9	14	1,4	1	2

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2508	1185	1323	100	100	100
Med sosialhjelp						
1994	34	20	14	1,4	1,7	1,1
1995	28	17	11	1,1	1,4	0,8
1996	34	20	14	1,4	1,7	1,1

Gruppe 4

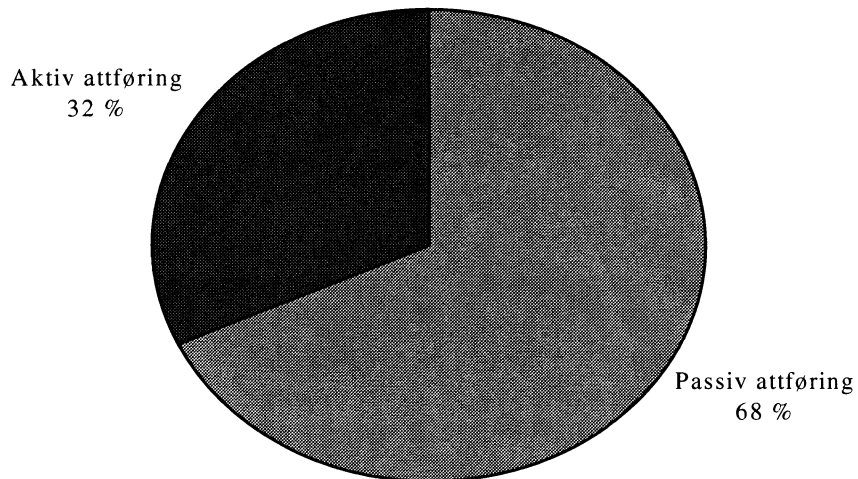
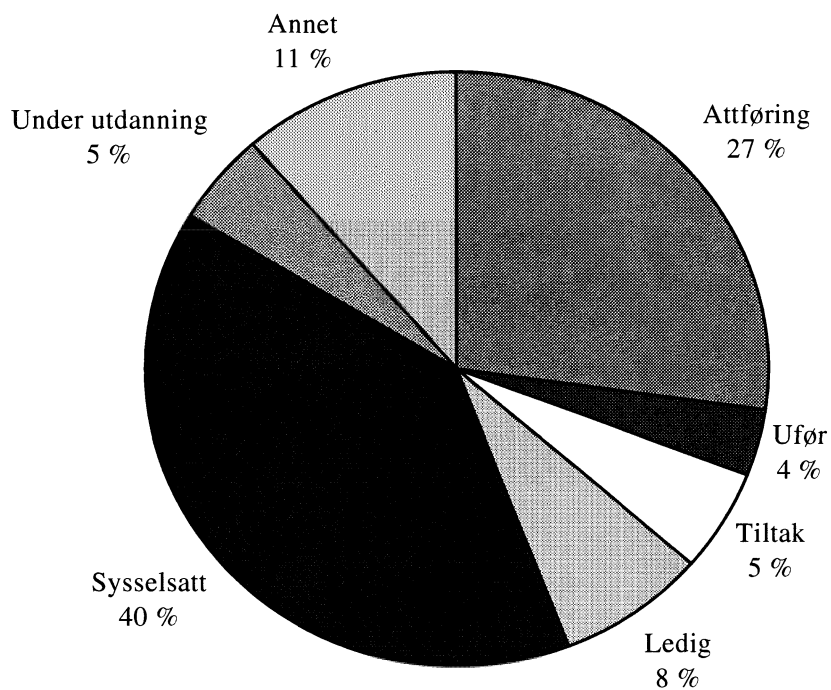
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3587	1722	1865	100	100	100
Med sosialhjelp						
1994	30	11	19	0,8	0,6	1
1995	23	8	15	0,6	0,5	0,8
1996	22	11	11	0,6	0,6	0,6

Personer på attføring 1996		Prosent
I alt	63095	100,00
Passiv attføring	42998	68,15
rehabiliteringspenger	18064	
yrkesrettet attføringspenger	16233	
ventetid	8701	
Aktiv attføring(attføringstiltak)	20097	31,85
rehabiliteringspenger	211	
yrkesrettet attføringspenger	2140	
ventetid	519	

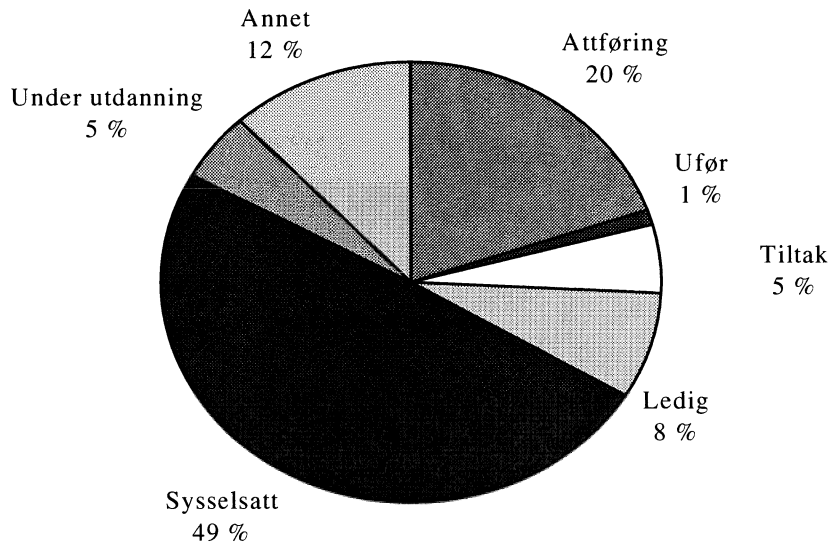
Personer på attføring 1996			
Status 1992	I alt	63095	100,00
	Attføring	16823	26,66
	Ufø	2283	3,62
	Tiltak	3343	5,30
	Ledig	4896	7,76
	Sysselsatt	24450	38,75
	Under utdanning	3092	4,90
	Alderspensjonist	3	0,00
	Annet	6961	11,03
	Ikke i populasjonen	1244	1,97

Passiv attføring 96			
Status 1992		42998	100,00
	Attføring	8348	19,41
	Ufø	501	1,17
	Tiltak	2076	4,83
	Ledig	3312	7,70
	Sysselsatt	20903	48,61
	Under utdanning	2155	5,01
	Alderspensjonist	0	0,00
	Annet	5083	11,82
	Ikke i populasjonen	620	1,44

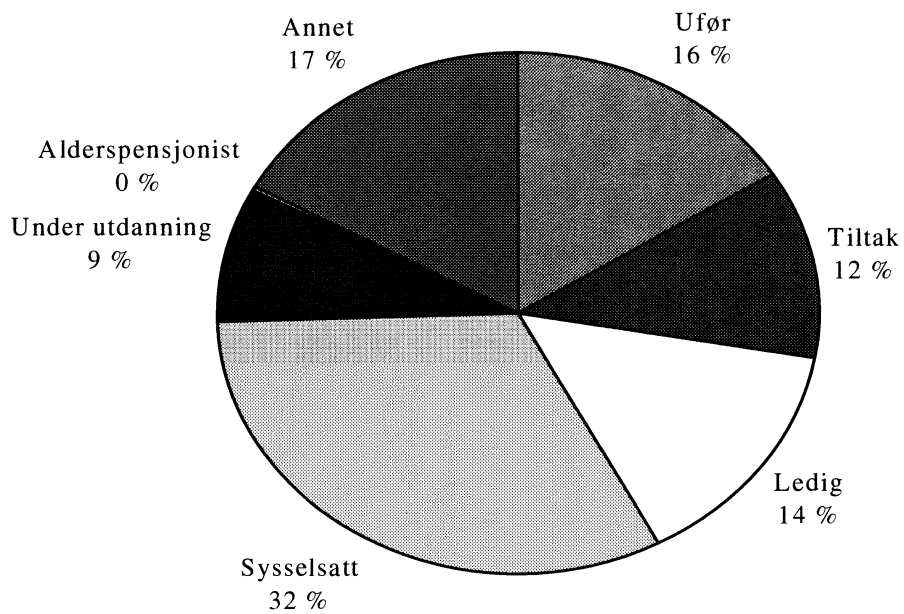
Aktiv attføring 1996			
Status 1992		20097	100,00
	Attføring	8475	42,17
	Ufø	1782	8,87
	Tiltak	1267	6,30
	Ledig	1584	7,88
	Sysselsatt	3547	17,65
	Under utdanning	937	4,66
	Alderspensjonist	3	0,01
	Annet	1878	9,34
	Ikke i populasjonen	624	3,10

Personer på attføring 1996 fordelt etter type attføring**Personer på attføring i 1996 etter hovedgruppe i 92**

Personer på passiv attføring i 1996 etter hovedgruppe i 1992

Personer på aktiv attføring i 1996 etter hovedgruppe i 1992

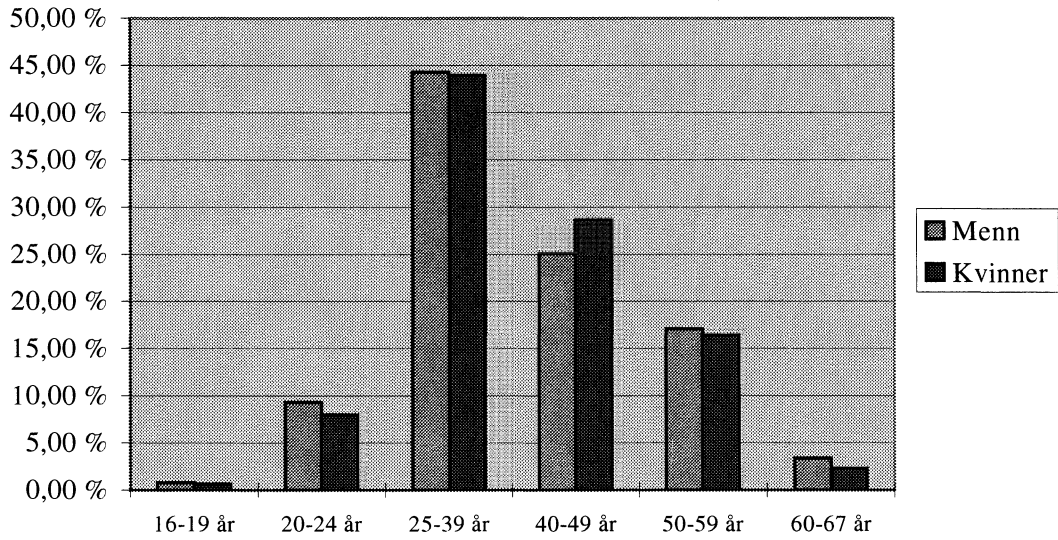

Personer 16-74 år som var på attføring i 1996 etter attføringstype, alder og kjønn.

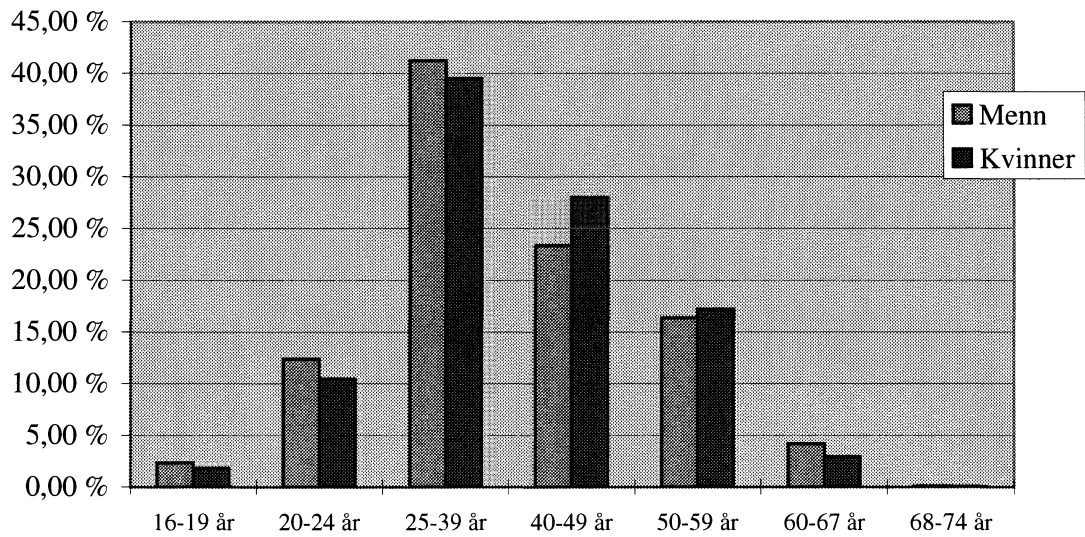
		I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
					I alt	Menn	Kvinner
Passiv attføring	I alt	42998	19440	23558	100,00	100,00	100,00
	16-19 år	320	157	163	0,74	0,81	0,69
	20-24 år	3691	1812	1879	8,58	9,32	7,98
	25-39 år	18963	8609	10354	44,10	44,28	43,95
	40-49 år	11629	4876	6753	27,05	25,08	28,67
	50-59 år	7186	3321	3865	16,71	17,08	16,41
	60-67 år	1209	665	544	2,81	3,42	2,31
Aktiv attføring	I alt	20097	12878	7219	100,00	100,00	100,00
	16-19 år	433	302	131	2,15	2,35	1,81
	20-24 år	2353	1597	756	11,71	12,40	10,47
	25-39 år	8164	5311	2853	40,62	41,24	39,52
	40-49 år	5030	3010	2020	25,03	23,37	27,98
	50-59 år	3348	2106	1242	16,66	16,35	17,20
	60-67 år	752	540	212	3,74	4,19	2,94
	68-74 år	17	12	5	0,08	0,09	0,07

Personer 16-74 år på passiv attføring i 1996 etter alder og kjønn

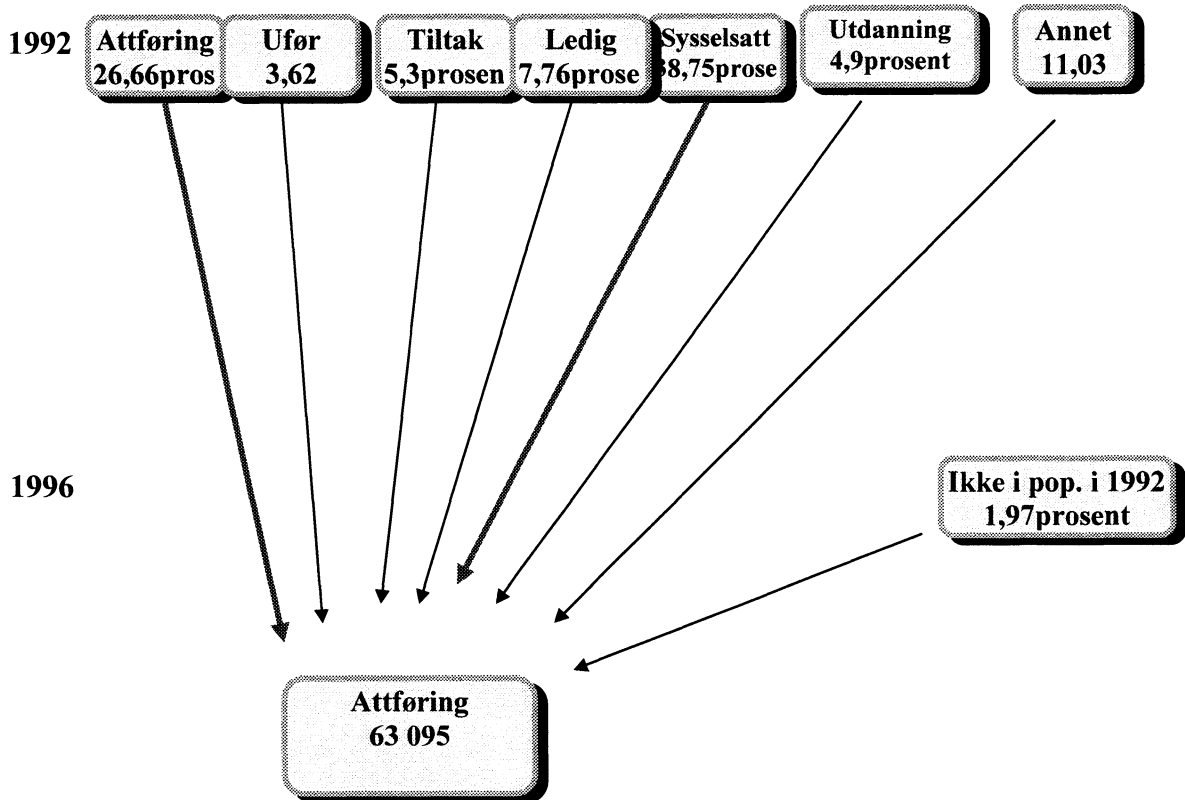

Personer 16-74 år på aktiv attføring i 1996 etter alder og kjønn

Til attføring i 1996 fra hva i 1992?

Personer som var på attføring i november 1996 etter hovedgruppe i 1992.

—— = Hovedstrøm

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1583	774	809	100	100	100
20-24 år	48	31	17	3	4	2,1
25-39 år	681	312	369	43	40,3	45,6
40-49 år	533	245	288	33,7	31,7	35,6
50-59 år	290	168	122	18,3	21,7	15,1
60-67 år	31	18	13	2	2,3	1,6

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2152	977	1175	100	100	100
20-24 år	43	18	25	2	1,8	2,1
25-39 år	818	384	434	38	39,3	36,9
40-49 år	743	298	445	34,5	30,5	37,9
50-59 år	493	243	250	22,9	24,9	21,3
60-67 år	55	34	21	2,6	3,5	1,8

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3810	1630	2180	100	100	100
20-24 år	87	38	49	2,3	2,3	2,2
25-39 år	1261	555	706	33,1	34	32,4
40-49 år	1327	523	804	34,8	32,1	36,9
50-59 år	964	417	547	25,3	25,6	25,1
60-67 år	171	97	74	4,5	6	3,4

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	8874	3848	5026	100	100	100
20-24 år	117	61	56	1,3	1,6	1,1
25-39 år	2516	1119	1397	28,4	29,1	27,8
40-49 år	2861	1129	1732	32,2	29,3	34,5
50-59 år	2721	1179	1542	30,7	30,6	30,7
60-67 år	659	360	299	7,4	9,4	5,9

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1583	774	809	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	2	2		0,1	0,3	
Grunnskole	328	173	155	20,7	22,4	19,2
Videregående	1035	510	525	65,4	65,9	64,9
Universitet/høyskole I & II	175	61	114	11,1	7,9	14,1
Universitet/høyskole III og høyere	15	10	5	0,9	1,3	0,6
Uoppgitt utdanning	28	18	10	1,8	2,3	1,2

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2152	977	1175	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	1		1	0		0,1
Grunnskole	473	225	248	22	23	21,1
Videregående	1336	618	718	62,1	63,3	61,1
Universitet/høyskole I & II	264	87	177	12,3	8,9	15,1
Universitet/høyskole III og høyere	30	17	13	1,4	1,7	1,1
Uoppgitt utdanning	48	30	18	2,2	3,1	1,5

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3810	1630	2180	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	5	4	1	0,1	0,2	0
Grunnskole	916	406	510	24	24,9	23,4
Videregående	2258	998	1260	59,3	61,2	57,8
Universitet/høyskole I & II	479	137	342	12,6	8,4	15,7
Universitet/høyskole III og høyere	67	35	32	1,8	2,1	1,5
Uoppgitt utdanning	85	50	35	2,2	3,1	1,6

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	8874	3848	5026	100	100	100
Ingen utdanning, utdanning på førskolenivå, o.a.	12	4	8	0,1	0,1	0,2
Grunnskole	2346	1010	1336	26,4	26,2	26,6
Videregående	5083	2317	2766	57,3	60,2	55
Universitet/høyskole I & II	1127	327	800	12,7	8,5	15,9
Universitet/høyskole III og høyere	121	71	50	1,4	1,8	1
Uoppgitt utdanning	185	119	66	2,1	3,1	1,3

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1583	774	809	100	100	100
Ugift	492	271	221	31,1	35	27,3
Gift	782	364	418	49,4	47	51,7
Enke/enkemann	6	2	4	0,4	0,3	0,5
Skilt	241	108	133	15,2	14	16,4
Separert	61	29	32	3,9	3,7	4
Registrert partnerskap	1		1	0,1		0,1

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2152	977	1175	100	100	100
Ugift	566	288	278	26,3	29,5	23,7
Gift	1133	502	631	52,6	51,4	53,7
Enke/enkemann	14	7	7	0,7	0,7	0,6
Skilt	368	148	220	17,1	15,1	18,7
Separert	70	32	38	3,3	3,3	3,2
Registrert partnerskap	1		1	0		0,1

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3810	1630	2180	100	100	100
Ugift	866	434	432	22,7	26,6	19,8
Gift	2148	900	1248	56,4	55,2	57,2
Enke/enkemann	54	20	34	1,4	1,2	1,6
Skilt	599	219	380	15,7	13,4	17,4
Separert	141	55	86	3,7	3,4	3,9
Registrert partnerskap	2	2		0,1	0,1	

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	8874	3848	5026	100	100	100
Ugift	1697	895	802	19,1	23,3	16
Gift	5470	2336	3134	61,6	60,7	62,4
Enke/enkemann	136	48	88	1,5	1,2	1,8
Skilt	1277	458	819	14,4	11,9	16,3
Separert	288	108	180	3,2	2,8	3,6
Registrert partnerskap	6	3	3	0,1	0,1	0,1

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1583	774	809	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	982	492	490	62	63,6	60,6
1993	12	8	4	0,8	1	0,5
1994	11	7	4	0,7	0,9	0,5
1995	13	10	3	0,8	1,3	0,4
1996	16	12	4	1	1,6	0,5

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2152	977	1175	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	205	95	110	9,5	9,7	9,4
1993	1334	629	705	62	64,4	60
1994	14	11	3	0,7	1,1	0,3
1995	10	6	4	0,5	0,6	0,3
1996	16	11	5	0,7	1,1	0,4

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3810	1630	2180	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	264	112	152	6,9	6,9	7
1993	386	189	197	10,1	11,6	9
1994	2478	1103	1375	65	67,7	63,1
1995	30	15	15	0,8	0,9	0,7
1996	20	13	7	0,5	0,8	0,3

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	8874	3848	5026	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	460	202	258	5,2	5,2	5,1
1993	607	259	348	6,8	6,7	6,9
1994	874	369	505	9,8	9,6	10
1995	5883	2607	3276	66,3	67,7	65,2
1996	58	32	26	0,7	0,8	0,5

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1583	774	809	100	100	100
	1992					
0 kr	12	5	7	0,8	0,6	0,9
1-4.999 kr	15	8	7	0,9	1	0,9
5.000-49.999 kr	109	51	58	6,9	6,6	7,2
50.000-99.999 kr	226	69	157	14,3	8,9	19,4
100.000-199.999 kr	920	422	498	58,1	54,5	61,6
>200.000 kr	301	219	82	19	28,3	10,1
	1993					
0 kr	58	30	28	3,7	3,9	3,5
1-4.999 kr	81	38	43	5,1	4,9	5,3
5.000-49.999 kr	410	166	244	25,9	21,4	30,2
50.000-99.999 kr	381	163	218	24,1	21,1	26,9
100.000-199.999 kr	609	342	267	38,5	44,2	33
>200.000 kr	44	35	9	2,8	4,5	1,1
	1994					
0 kr	306	135	171	19,3	17,4	21,1
1-4.999 kr	523	235	288	33	30,4	35,6
5.000-49.999 kr	406	201	205	25,6	26	25,3
50.000-99.999 kr	140	64	76	8,8	8,3	9,4
100.000-199.999 kr	187	125	62	11,8	16,1	7,7
>200.000 kr	21	14	7	1,3	1,8	0,9
	1995					
0 kr	762	335	427	48,1	43,3	52,8
1-4.999 kr	186	77	109	11,7	9,9	13,5
5.000-49.999 kr	267	138	129	16,9	17,8	15,9
50.000-99.999 kr	126	59	67	8	7,6	8,3
100.000-199.999 kr	209	140	69	13,2	18,1	8,5
>200.000 kr	33	25	8	2,1	3,2	1
	1996					
0 kr	726	319	407	45,9	41,2	50,3
1-4.999 kr	129	52	77	8,1	6,7	9,5
5.000-49.999 kr	282	138	144	17,8	17,8	17,8
50.000-99.999 kr	148	62	86	9,3	8	10,6
100.000-199.999 kr	243	159	84	15,4	20,5	10,4
>200.000 kr	55	44	11	3,5	5,7	1,4

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2152	977	1175	100	100	100
	1992					
0 kr	7	2	5	0,3	0,2	0,4
1-4.999 kr	12	4	8	0,6	0,4	0,7
5.000-49.999 kr	101	35	66	4,7	3,6	5,6
50.000-99.999 kr	272	71	201	12,6	7,3	17,1
100.000-199.999 kr	1253	493	760	58,2	50,5	64,7
>200.000 kr	507	372	135	23,6	38,1	11,5
	1993					
0 kr	9	1	8	0,4	0,1	0,7
1-4.999 kr	6	2	4	0,3	0,2	0,3
5.000-49.999 kr	115	54	61	5,3	5,5	5,2
50.000-99.999 kr	254	61	193	11,8	6,2	16,4
100.000-199.999 kr	1259	500	759	58,5	51,2	64,6
>200.000 kr	509	359	150	23,7	36,7	12,8
	1994					
0 kr	73	38	35	3,4	3,9	3
1-4.999 kr	100	43	57	4,6	4,4	4,9
5.000-49.999 kr	518	196	322	24,1	20,1	27,4
50.000-99.999 kr	539	192	347	25	19,7	29,5
100.000-199.999 kr	827	439	388	38,4	44,9	33
>200.000 kr	95	69	26	4,4	7,1	2,2
	1995					
0 kr	384	183	201	17,8	18,7	17,1
1-4.999 kr	635	278	357	29,5	28,5	30,4
5.000-49.999 kr	619	265	354	28,8	27,1	30,1
50.000-99.999 kr	226	77	149	10,5	7,9	12,7
100.000-199.999 kr	247	140	107	11,5	14,3	9,1
>200.000 kr	41	34	7	1,9	3,5	0,6
	1996					
0 kr	996	431	565	46,3	44,1	48,1
1-4.999 kr	222	79	143	10,3	8,1	12,2
5.000-49.999 kr	353	171	182	16,4	17,5	15,5
50.000-99.999 kr	231	79	152	10,7	8,1	12,9
100.000-199.999 kr	290	169	121	13,5	17,3	10,3
>200.000 kr	60	48	12	2,8	4,9	1

Gruppe 3

		I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt		3810	1630	2180	100	100	100
	1992						
0 kr		10	7	3	0,3	0,4	0,1
1-4.999 kr		10	4	6	0,3	0,2	0,3
5.000-49.999 kr		160	47	113	4,2	2,9	5,2
50.000-99.999 kr		473	85	388	12,4	5,2	17,8
100.000-199.999 kr		2100	748	1352	55,1	45,9	62
>200.000 kr		1057	739	318	27,7	45,3	14,6
	1993						
0 kr		10	2	8	0,3	0,1	0,4
1-4.999 kr		7	4	3	0,2	0,2	0,1
5.000-49.999 kr		155	65	90	4,1	4	4,1
50.000-99.999 kr		359	60	299	9,4	3,7	13,7
100.000-199.999 kr		2106	728	1378	55,3	44,7	63,2
>200.000 kr		1173	771	402	30,8	47,3	18,4
	1994						
0 kr		8	2	6	0,2	0,1	0,3
1-4.999 kr		15	6	9	0,4	0,4	0,4
5.000-49.999 kr		146	67	79	3,8	4,1	3,6
50.000-99.999 kr		368	81	287	9,7	5	13,2
100.000-199.999 kr		2080	685	1395	54,6	42	64
>200.000 kr		1193	789	404	31,3	48,4	18,5
	1995						
0 kr		94	53	41	2,5	3,3	1,9
1-4.999 kr		173	77	96	4,5	4,7	4,4
5.000-49.999 kr		843	299	544	22,1	18,3	25
50.000-99.999 kr		892	284	608	23,4	17,4	27,9
100.000-199.999 kr		1538	731	807	40,4	44,8	37
>200.000 kr		270	186	84	7,1	11,4	3,9
	1996						
0 kr		674	308	366	17,7	18,9	16,8
1-4.999 kr		944	366	578	24,8	22,5	26,5
5.000-49.999 kr		1148	482	666	30,1	29,6	30,6
50.000-99.999 kr		462	166	296	12,1	10,2	13,6
100.000-199.999 kr		492	233	259	12,9	14,3	11,9
>200.000 kr		90	75	15	2,4	4,6	0,7

Gruppe 4

		I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt		8874	3848	5026	100	100	100
	1992						
0 kr		14	8	6	0,2	0,2	0,1
1-4.999 kr		13	6	7	0,1	0,2	0,1
5.000-49.999 kr		317	103	214	3,6	2,7	4,3
50.000-99.999 kr		975	163	812	11	4,2	16,2
100.000-199.999 kr		4969	1751	3218	56	45,5	64
>200.000 kr		2586	1817	769	29,1	47,2	15,3
	1993						
0 kr		13	7	6	0,1	0,2	0,1
1-4.999 kr		9	4	5	0,1	0,1	0,1
5.000-49.999 kr		228	82	146	2,6	2,1	2,9
50.000-99.999 kr		818	151	667	9,2	3,9	13,3
100.000-199.999 kr		4903	1634	3269	55,3	42,5	65
>200.000 kr		2903	1970	933	32,7	51,2	18,6
	1994						
0 kr		14	4	10	0,2	0,1	0,2
1-4.999 kr		11	5	6	0,1	0,1	0,1
5.000-49.999 kr		187	78	109	2,1	2	2,2
50.000-99.999 kr		754	132	622	8,5	3,4	12,4
100.000-199.999 kr		4699	1479	3220	53	38,4	64,1
>200.000 kr		3209	2150	1059	36,2	55,9	21,1
	1995						
0 kr		21	4	17	0,2	0,1	0,3
1-4.999 kr		27	11	16	0,3	0,3	0,3
5.000-49.999 kr		217	80	137	2,4	2,1	2,7
50.000-99.999 kr		743	129	614	8,4	3,4	12,2
100.000-199.999 kr		4488	1421	3067	50,6	36,9	61
>200.000 kr		3378	2203	1175	38,1	57,3	23,4
	1996						
0 kr		176	79	97	2	2,1	1,9
1-4.999 kr		270	114	156	3	3	3,1
5.000-49.999 kr		1726	628	1098	19,5	16,3	21,8
50.000-99.999 kr		1994	658	1336	22,5	17,1	26,6
100.000-199.999 kr		3732	1682	2050	42,1	43,7	40,8
>200.000 kr		976	687	289	11	17,9	5,8

Gruppe 1

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1583	774	809	100	100	100
Med sosialhjelp						
1994	60	30	30	3,8	3,9	3,7
1995	34	19	15	2,1	2,5	1,9
1996	41	20	21	2,6	2,6	2,6

Gruppe 2

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	2152	977	1175	100	100	100
Med sosialhjelp						
1994	74	33	41	3,4	3,4	3,5
1995	58	28	30	2,7	2,9	2,6
1996	60	27	33	2,8	2,8	2,8

Gruppe 3

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	3810	1630	2180	100	100	100
Med sosialhjelp						
1994	81	43	38	2,1	2,6	1,7
1995	119	54	65	3,1	3,3	3
1996	93	37	56	2,4	2,3	2,6

Gruppe 4

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	8874	3848	5026	100	100	100
Med sosialhjelp						
1994	68	33	35	0,8	0,9	0,7
1995	99	56	43	1,1	1,5	0,9
1996	172	81	91	1,9	2,1	1,8

Vandring mellom ordninger - “Kasteballgruppe”

Vi skal her se nærmere på personer som vandret relativt hyppig mellom ulike statuser, og da se på de som har vært innom flere forskjellige velferdsordninger i løpet av perioden vi har data for (92-96). Er det slik at denne gruppen skiller seg fra andre mer stabile grupper, når det gjelder karakteristika som alder, kjønn, utdanning og inntekt? Er sosialhjelpsandelen høyere, og hva med sykmelding?

Jeg har i første omgang valgt å sammenligne en slik “kasteballgruppe” med den andre ytterkanten; personer som var registrert som sysselsatt pr. november alle årene 92-96. Det vil imidlertid være naturlig å trekke inn flere grupper i en slik sammenligning - personer som har vært stabile i andre hovedgrupper som f.eks. attføring, eller har hatt bare en overgang i perioden, f.eks. direkteovergang fra attføring til uførhet eller sysselsetting.

Definisjoner og omfang

Stabil gruppe : Personer som var registrert som sysselsatt i november alle årene 1992-1996.

Kasteballgruppe : Personer som har vært innom minimum 3 forskjellige av de såkalte problematiske hovedgruppene pr. november hvert år 1992-1996.

Problematiske grupper : Attføring, ufør, tiltak og helt ledig³⁰.

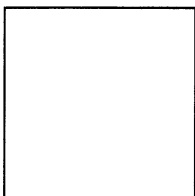
Deskriptiv analyse

I perioden 1992-96 kvalifiserte i alt 12 975 personer seg til å inngå i en slik kasteballgruppe. 99 prosent var registrert i populasjonen alle årene. Kasteballgruppen utgjorde omlag 0,4 prosent av hele befolkningen mellom 16-74 år. Vi har sett på hvordan denne gruppen fordeler seg i forhold til personer som var stabilt sysselsatt alle årene mht kjønn, alder, utdanningsnivå, sivilstatus og inntekt. Vi har også sett på omfanget av langtidssykmelding og sosialhjelp.

Vi ser på de som var registrert i populasjonen i 1996 og står da igjen med 12 906 personer i kasteballgruppa og 1 263 095 i den stabile gruppa. Andelen kvinner var nokså lik i de to gruppene vi sammenligner, i overkant av 40 prosent.

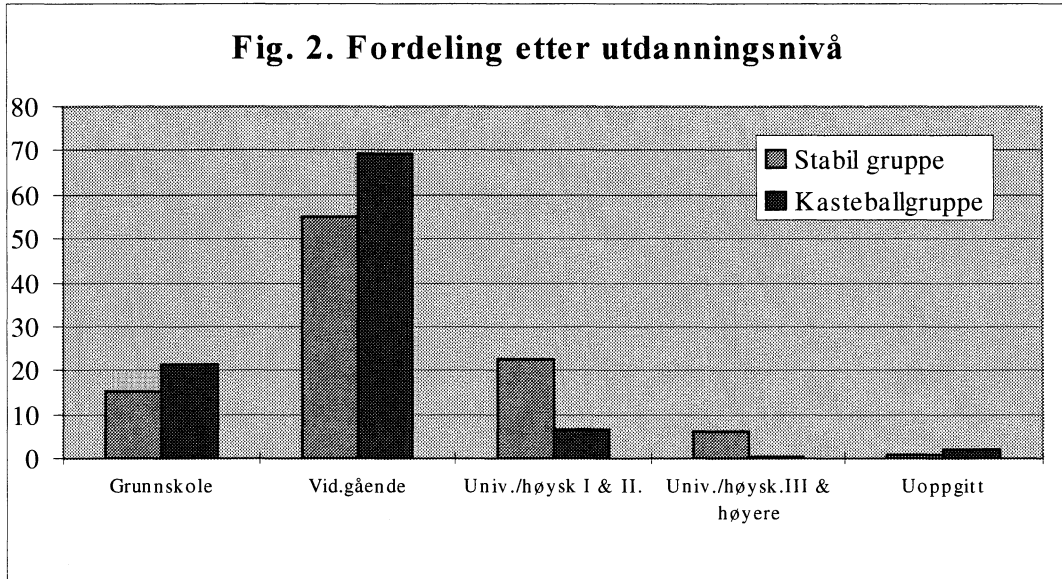
Kasteballgruppa hadde en noe større andel innenfor de yngre aldersgruppene (se fig 1). Her var 46,6 prosent under 40 år mot 38,3 prosent i den stabile gruppa.

Blant personene i kasteballgruppa var en større andel ugift, noe som selvfølgelig kan ha sammenheng med at de også var yngre. Det kan også være verdt å merke seg at kjønnsforskjellene var store. Andelen ugifte var spesielt stor blant menn i kasteballgruppa, 49 prosent, og dermed dobbelt så stor som andelen for menn i stabil gruppe. For kvinner var det til sammenligning bare 7 prosentpoeng større andel ugifte i kasteballgruppa.

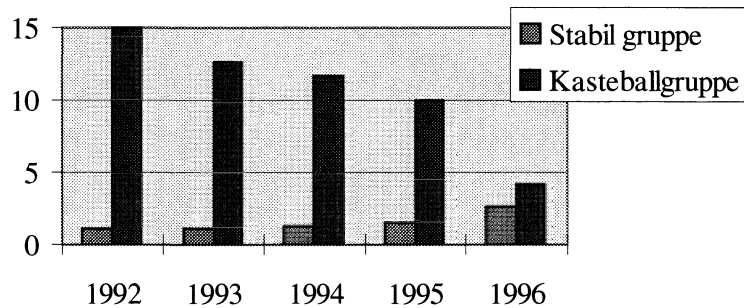
³⁰ Jeg henviser til notatet “Gruppering av statuskoder” på side 32 for nærmere omtale av hvordan populasjonen er gruppert i såkalte hovedgrupper.

Det var markant forskjell i utdanningsnivået til de to gruppene (se fig.2). 21,5 prosent i kasteballgruppa hadde utdanning på grunnskolenivå som sin høyeste. Bare 9 prosent hadde utdanning ut over videregående nivå. I den stabile gruppen var bildet et annet. Her hadde så mange som 30 prosent utdanning ut over videregående skole.

Inntektsnivået i kasteballgruppa lå alle årene ikke uventet langt under gjennomsnittsnivået i den stabile gruppen og den avtok med årene, i motsetning til i den stabile gruppen hvor den nominelle pensjonsgivende inntekten for de aller fleste økte. Mens de fleste i den stabile gruppen hadde en pensjonsgivende inntekt på over 200.000 kr. alle årene (legg merke til store kjønnsforskjeller), hadde de fleste i kasteballgruppen en inntekt spredt innenfor området 5.000- 200.000 kr. Andelen uten pensjonsgivende inntekt økte alle år, og fra 1992 til 1996 gikk andelen opp fra 19,6 til 37,5 prosent. Dette har sammenheng med at flere og flere etterhvert går over i uførepensjon.

Vi har gått inn og sett på hvor mange som var registrert med langtidssykmelding (over 8 uker) pr. november i de to gruppene (se fig.3). Andelen sykmeldte lå alle årene langt lavere i den stabile gruppen. Samtidig var den her stigende, mens det i kasteballgruppa var en sterk nedgang i andelen som var sykmeldt (spesielt fra 1995 til 1996). Bakgrunnen for at andelen langtidssykmeldte i kasteballgruppa synker er ikke at folk er mindre syke, men at vi i denne gruppen har overgang til uførhet. Mens bare 1,9 prosent i kasteballgruppa var uføre i 1992 var andelen steget til 37,9 prosent i 1996. Jeg skal se mer på hovedstrømmer i kasteballgruppa senere. Den svakt stigende tendensen mht sykmeldte i den stabile gruppen avspeiler den oppgangskonjunktoren vi har hatt i perioden ut i fra teorien om at et strammere arbeidsmarked gir økt sykefravær.

Fig 3. Andel med langtidssykmelding

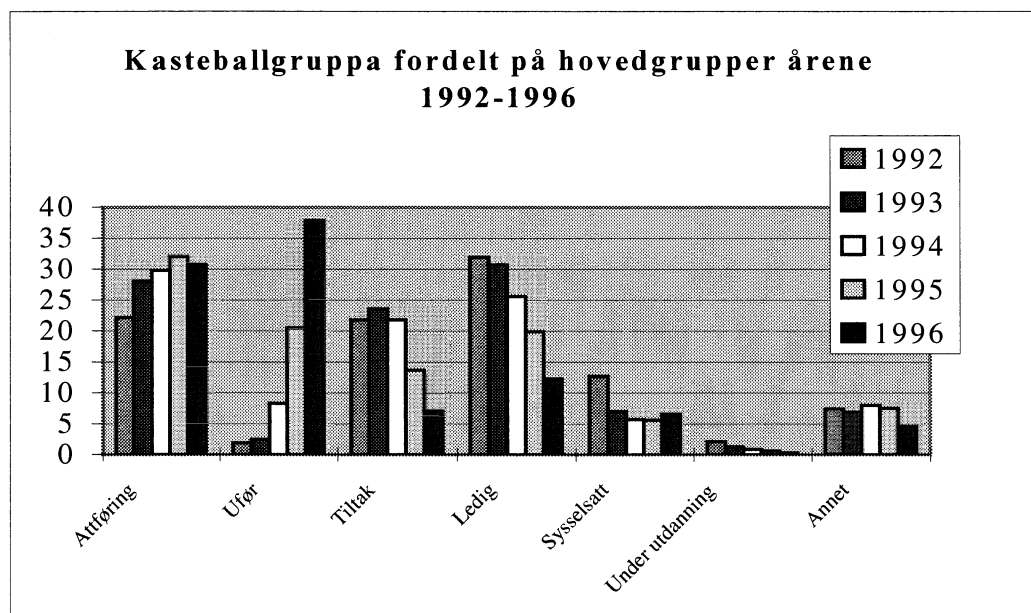
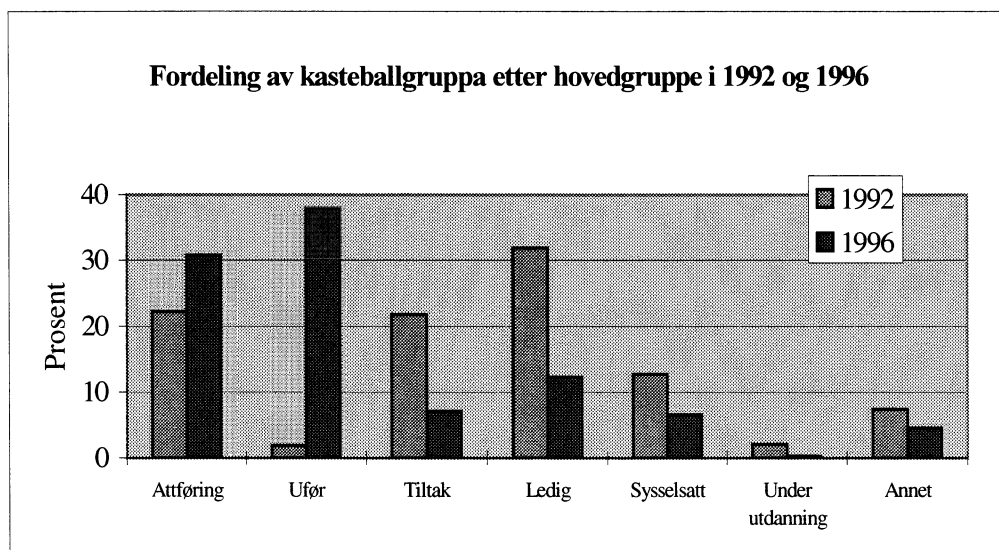
Våre tall viser en sosialhjelpsandel i den stabile gruppa på 0,1 prosent alle årene (1994-1996) og det var ingen forskjell mellom kjønnene. I kasteballgruppen var det derimot en relativt høy andel mottakere av sosialhjelp i samme periode. I november 1994 var over 17 prosent i kasteballgruppa sosialhjelpsmottakere, mens den gikk noe ned de to påfølgende årene. Menn hadde her en høyere andel på sosialhjelp enn kvinner alle årene vi har tall for (1994-1996).

Tabell 7 på s. 109 viser hvor mange ganger personer i kasteballgruppa var registrert i de 8 hovedgruppene i perioden 1992-1996. Vi ser her at det blant personene i kasteballgruppa var i underkant av 57 prosent på attføring én gang i løpet av perioden. Nesten 67 prosent var ledig og omlag 60 prosent var på tiltak én gang i løpet av perioden. Veldig få var noen gang registrert som sysselsatt. Hele 70 prosent var aldri registrert som sysselsatt i november i perioden. Det kan virke som om mange gikk inn og ut av attføring fordi dette er den statusen som forekommer hyppigst. Nesten 40 prosent var innom attføring minst 2 ganger i løpet av perioden.

Nettoendringer i perioden

Kasteballgruppa fordelt etter hovedgruppe . Pr. november 1992 og 1996

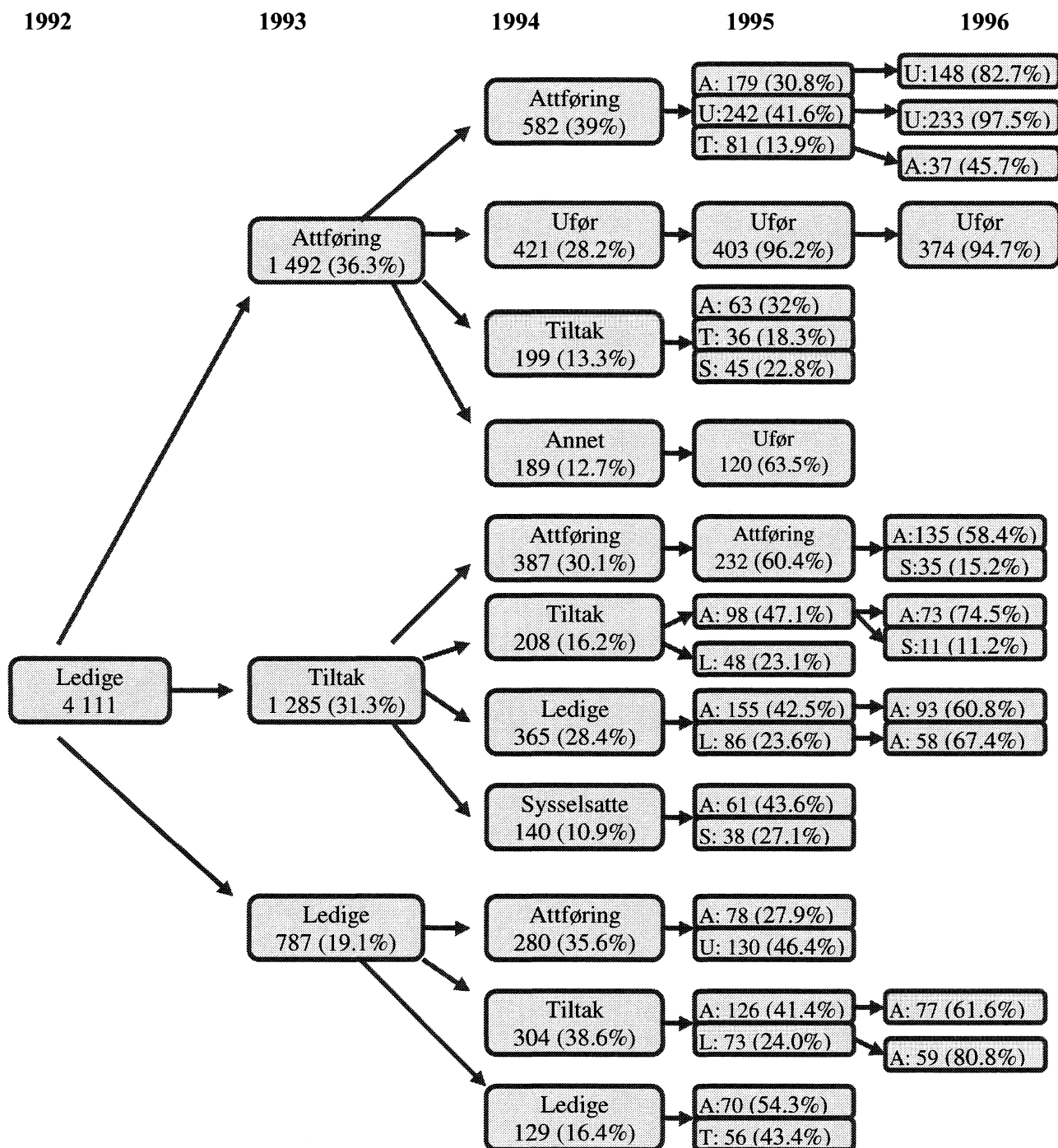
Hovedgruppe	1992	1993	1994	1995	1996
Attføring	22,2	28,1	29,8	32	30,8
Ufør	1,9	2,5	8,3	20,5	37,9
Tiltak	21,8	23,6	21,8	13,7	7,1
Ledig	31,9	30,7	25,6	19,9	12,3
Sysselsatt	12,7	7	5,7	5,6	6,6
Under utdanning	2,1	1,3	0,9	0,6	0,3
Alderspensionist	0	0	0	0,1	0,4
Annet	7,4	6,9	8	7,5	4,6

Noen vandringer - bruttoendringer

Ledige

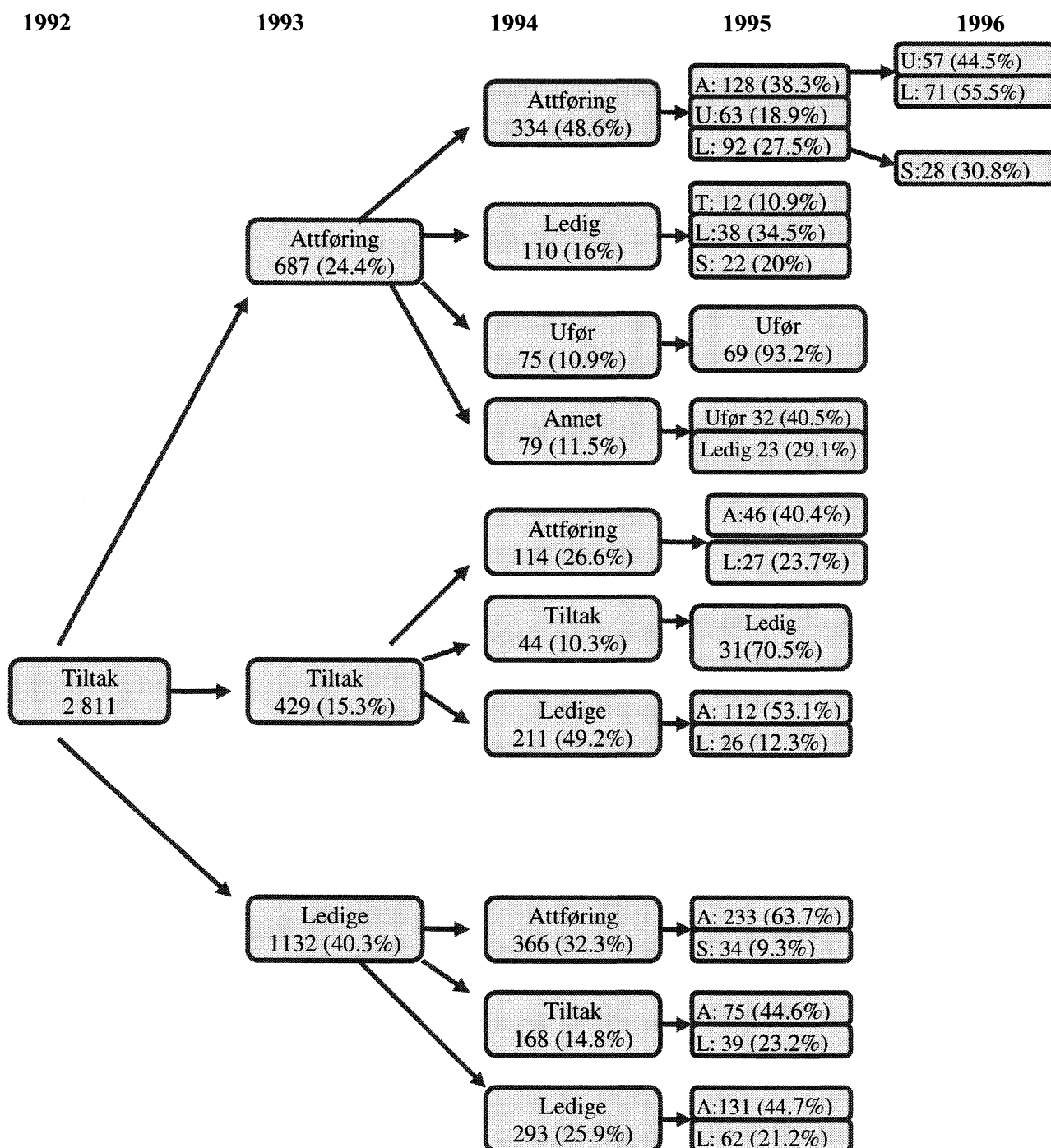
Andelen ledige i kasteballgruppa var avtagende i hele perioden 1992-1996. Den gikk fra å være relativt høy i 1992 (31,9 prosent) til å være bare 12,3 prosent i 1996. Vi har fulgt disse personene for å se hvor veien gikk fra ledighet. Nesten halvparten (45 prosent) av alle i kasteballgruppa som var ledige i 1992 var blitt ufør i 1996. 34 prosent var på attføring, mens bare 6 prosent var registrert som sysselsatt i 1996. I figuren nedenfor beskriver noen strømmer fra ledighet i 1992.

Tiltak

Personer i kasteballgruppa som var registrert på tiltak i 1992 (i alt 2 811 personer) hadde også en relativt stor andel uføre eller på tiltak i 1996, hhv 25,8 prosent og 41,8 prosent. Bare 7,8 prosent var selsatte, mens 15,4 prosent var registrert ledige i 1996. Figuren nedenfor viser noen vandringer.

Personer som var sysselsatt alle årene 92-96

Tabell 1. Kjønn og alder 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1263095	709435	553660	100	100	100
20-24 år	29629	14775	14854	2,3	2,1	2,7
25-39 år	439255	256667	182588	34,8	36,2	33
40-49 år	396195	218408	177787	31,4	30,8	32,1
50-59 år	296234	162659	133575	23,5	22,9	24,1
60-67 år	92486	51019	41467	7,3	7,2	7,5
68-74 år	9296	5907	3389	0,7	0,8	0,6

Tabell 2. Kjønn og utdanningsnivå 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1263095	709435	553660	100	100	100
Ingen utd., utd. på førskolenivå, o.a.	1044	577	467	0,1	0,1	0,1
Grunnskole	193765	107670	86095	15,3	15,2	15,6
Videregående	692124	393008	299116	54,8	55,4	54
Univ./høgskolenivå I & II)	284554	138958	145596	22,5	19,6	26,3
Univ./høgskolenivå III & høyere	78563	61420	17143	6,2	8,7	3,1
Uoppgitt utdanning	13045	7802	5243	1	1,1	0,9

Tabell 3. Kjønn og sivilstatus 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1263095	709435	553660	100	100	100
Ugift	280408	170097	110311	22,2	24	19,9
Gift	822037	465605	356432	65,1	65,6	64,4
Enke/enkemann	23889	5763	18126	1,9	0,8	3,3
Skilt	110064	53196	56868	8,7	7,5	10,3
Separert	26132	14412	11720	2,1	2	2,1
Registrert partnerskap	542	352	190	0	0	0
Separert partner	14	2	12	0	0	0
Skilt partner	2	2		0	0	
Gjenlevende partner	7	6	1	0	0	0

Tabell 4. Kjønn og langtidssykemeldt

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1263095	709435	553660	100	100	100
Langtidssykemeldt						
1992	14332	6653	7679	1,1	0,9	1,4
1993	14506	6643	7863	1,1	0,9	1,4
1994	16496	7298	9198	1,3	1	1,7
1995	19254	8413	10841	1,5	1,2	2
1996	33897	14886	19011	2,7	2,1	3,4

Tabell 5. Kjønn og pensjonsgivende inntekt

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1263095	709435	553660	100	100	100
1992						
0 kr	2059	1070	989	0,2	0,2	0,2
1-4.999 kr	1511	587	924	0,1	0,1	0,2
5.000-49.999 kr	53028	18944	34084	4,2	2,7	6,2
50.000-99.999 kr	115183	28967	86216	9,1	4,1	15,6
100.000-199.999 kr	526610	213757	312853	41,7	30,1	56,5
>200.000 kr	564704	446110	118594	44,7	62,9	21,4
1993				100	100	100
0 kr	1819	1014	805	0,1	0,1	0,1
1-4.999 kr	1380	676	704	0,1	0,1	0,1
5.000-49.999 kr	40149	15182	24967	3,2	2,1	4,5
50.000-99.999 kr	97681	24152	73529	7,7	3,4	13,3
100.000-199.999 kr	500147	190120	310027	39,6	26,8	56
>200.000 kr	621919	478291	143628	49,2	67,4	25,9
1994				100	100	100
0 kr	1845	1001	844	0,1	0,1	0,2
1-4.999 kr	1063	462	601	0,1	0,1	0,1
5.000-49.999 kr	31992	11693	20299	2,5	1,6	3,7
50.000-99.999 kr	84315	19967	64348	6,7	2,8	11,6
100.000-199.999 kr	460996	159997	300999	36,5	22,6	54,4
>200.000 kr	682884	516315	166569	54,1	72,8	30,1
1995				100	100	100
0 kr	2645	1290	1355	0,2	0,2	0,2
1-4.999 kr	940	384	556	0,1	0,1	0,1
5.000-49.999 kr	26815	9856	16959	2,1	1,4	3,1
50.000-99.999 kr	71080	16574	54506	5,6	2,3	9,8
100.000-199.999 kr	418192	130499	287693	33,1	18,4	52
>200.000 kr	743423	550832	192591	58,9	77,6	34,8
1996				100	100	100
0 kr	4286	2151	2135	0,3	0,3	0,4
1-4.999 kr	1346	568	778	0,1	0,1	0,1
5.000-49.999 kr	25888	10168	15720	2	1,4	2,8
50.000-99.999 kr	60963	15487	45476	4,8	2,2	8,2
100.000-199.999 kr	364202	102230	261972	28,8	14,4	47,3
>200.000 kr	806410	578831	227579	63,8	81,6	41,1

Tabell 6. Kjønn og sosialhjelpsmottaker

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	1263095	709435	553660	100	100	100
Sosialhjelpsmottaker						
1994	1637	824	813	0,1	0,1	0,1
1995	1427	696	731	0,1	0,1	0,1
1996	1391	681	710	0,1	0,1	0,1

Personer i "kasteballgruppe" årene 92-96

Tabell 1. Kjønn og alder 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	12906	7678	5228	100	100	100
16-19 år	21	14	7	0,2	0,2	0,1
20-24 år	925	598	327	7,2	7,8	6,3
25-39 år	5056	3190	1866	39,2	41,5	35,7
40-49 år	3251	1711	1540	25,2	22,3	29,5
50-59 år	2688	1506	1182	20,8	19,6	22,6
60-67 år	950	652	298	7,4	8,5	5,7
68-74 år	15	7	8	0,1	0,1	0,2

Tabell 2. Kjønn og utdanningsnivå 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	12906	7678	5228	100	100	100
Ingen utd., utd. på førskolenivå, o.a.	21	16	5	0,2	0,2	0,1
Grunnskole	2776	1688	1088	21,5	22	20,8
Videregående	8955	5236	3719	69,4	68,2	71,1
Univ./høgskolenivå I & II)	822	489	333	6,4	6,4	6,4
Univ./høgskolenivå III & høyere	56	41	15	0,4	0,5	0,3
Uoppgitt utdanning	276	208	68	2,1	2,7	1,3

Tabell 3. Kjønn og sivilstatus 1996

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	12906	7678	5228	100	100	100
Ugift	5151	3748	1403	39,9	48,8	26,8
Gift	4714	2415	2299	36,5	31,5	44
Enke/enkemann	170	89	81	1,3	1,2	1,5
Skilt	2414	1190	1224	18,7	15,5	23,4
Separert	452	233	219	3,5	3	4,2
Registrert partnerskap	4	3	1	0	0	0
Separert partner	1		1	0		0

Tabell 4. Kjønn og langtidssykmeldt

	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	12906	7678	5228	100	100	100
Langtidssykmeldt						
1992	1923	1072	851	15	14,1	16,3
1993	1621	914	707	12,6	11,9	13,5
1994	1504	854	650	11,7	11,1	12,4
1995	1294	722	572	10	9,4	10,9
1996	529	284	245	4,1	3,7	4,7

Tabell 5. Kjønn og pensjonsgivende inntekt

		I alt	Menn	Kvinner	Prosent		
					I alt	Menn	Kvinner
	1992	12839	7632	5207	100,0	100,0	100,0
0 kr		2262	1243	1019	17,6	16,3	19,6
1-4.999 kr		738	404	334	5,7	5,3	6,4
5.000-49.999 kr		2112	1142	970	16,4	15,0	18,6
50.000-99.999 kr		2959	1600	1359	23,0	21,0	26,1
100.000-199.999 kr		4069	2652	1417	31,7	34,7	27,2
>200.000 kr.		699	591	108	5,4	7,7	2,1
	1993	12893	7670	5223	100,0	100,0	100,0
0 kr		2223	1233	990	17,2	16,1	19,0
1-4.999 kr		865	443	422	6,7	5,8	8,1
5.000-49.999 kr		2561	1356	1205	19,9	17,7	23,1
50.000-99.999 kr		3169	1833	1336	24,6	23,9	25,6
100.000-199.999 kr		3699	2483	1216	28,7	32,4	23,3
>200.000 kr		376	322	54	2,9	4,2	1,0
	1994	12905	7678	5227	100,0	100,0	100,0
0 kr		2346	1256	1090	18,2	16,4	20,9
1-4.999 kr		1376	784	592	10,7	10,2	11,3
5.000-49.999 kr		2689	1470	1219	20,8	19,1	23,3
50.000-99.999 kr		2942	1686	1256	22,8	22,0	24,0
100.000-199.999 kr		3296	2264	1032	25,5	29,5	19,7
>200.000 kr		256	218	38	2,0	2,8	0,7
	1995	12902	7676	5226	100,0	100,0	100,0
0 kr		3301	1799	1502	25,6	23,4	28,7
1-4.999 kr		1388	768	620	10,8	10,0	11,9
5.000-49.999 kr		2619	1552	1067	20,3	20,2	20,4
50.000-99.999 kr		2424	1341	1083	18,8	17,5	20,7
100.000-199.999 kr		2962	2039	923	23,0	26,6	17,7
>200.000 kr		208	177	31	1,6	2,3	0,6
	1996	12906	7678	5228	100,0	100,0	100,0
0 kr		4345	2387	1958	33,7	31,1	37,5
1-4.999 kr		1357	759	598	10,5	9,9	11,4
5.000-49.999 kr		2521	1492	1029	19,5	19,4	19,7
50.000-99.999 kr		1893	1030	863	14,7	13,4	16,5
100.000-199.999 kr		2494	1759	735	19,3	22,9	14,1
>200.000 kr		296	251	45	2,3	3,3	0,9

Tabell 6. Kjønn og sosialhjelpsmottaker

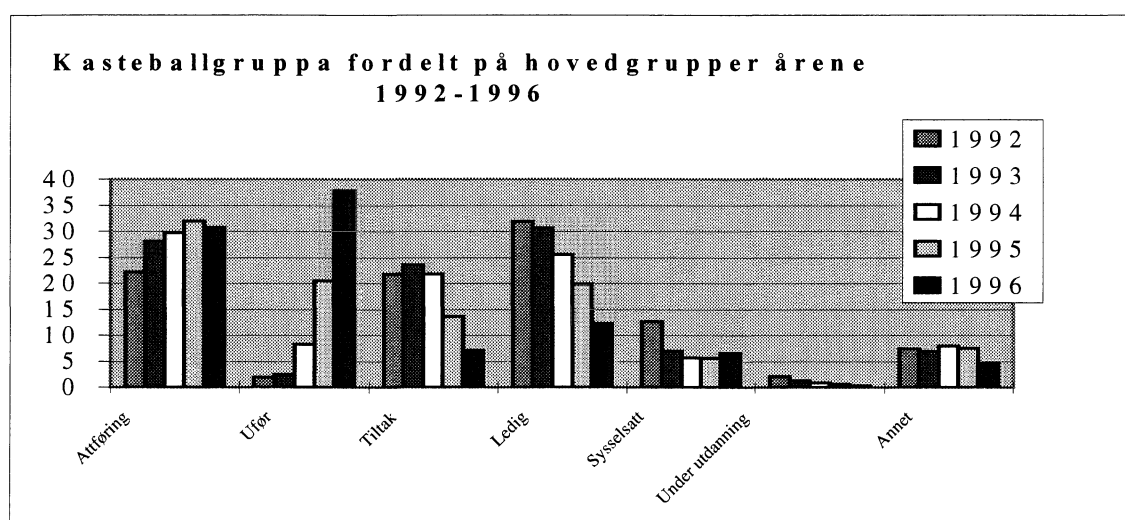
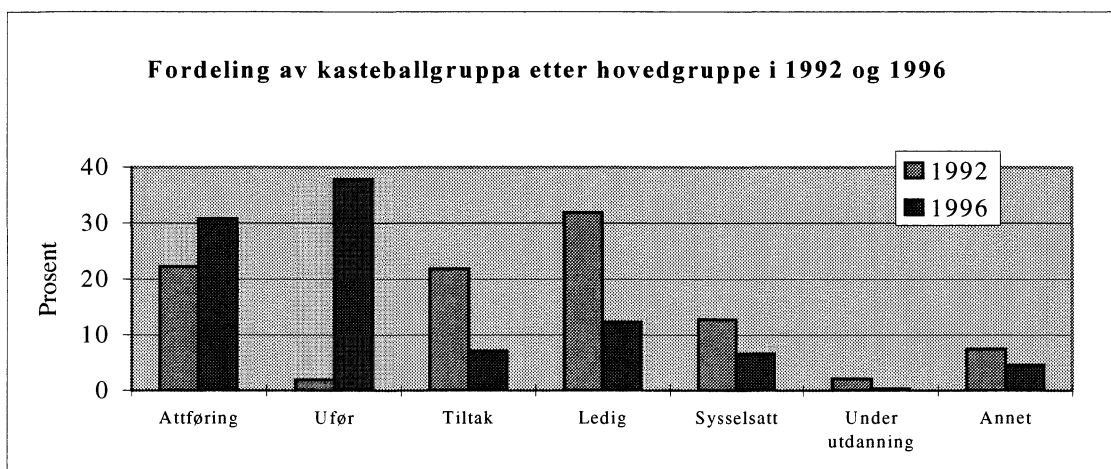
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt Sosialhjelpsmottaker	12906	7678	5228	100	100	100
1994	2203	1481	722	17,1	19,3	13,8
1995	2046	1399	647	15,9	18,2	12,4
1996	1646	1144	502	12,8	14,9	9,6

Tabell 7. Personer i kasteballgruppa som var i populasjonen i 1996 etter antall ganger i de ulike hovedgruppene

Hyppighet	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	12906	7678	5228			
Attføring				100	100	100
0	665	409	256	5,2	5,3	4,9
1	7324	4452	2872	56,7	58	54,9
2	3652	2108	1544	28,3	27,5	29,5
3	1265	709	556	9,8	9,2	10,6
Ufør				100	100	100
0	7348	4692	2656	56,9	61,1	50,8
1	2795	1451	1344	21,7	18,9	25,7
2	1930	1073	857	15	14	16,4
3	833	462	371	6,5	6	7,1
Tiltak				100	100	100
0	3479	1910	1569	27	24,9	30
1	7700	4637	3063	59,7	60,4	58,6
2	1544	1014	530	12	13,2	10,1
3	183	117	66	1,4	1,5	1,3
Helt ledig				100	100	100
0	1136	509	627	8,8	6,6	12
1	8612	5145	3467	66,7	67	66,3
2	2589	1651	938	20,1	21,5	17,9
3	569	373	196	4,4	4,9	3,7
Sysselsatt				100	100	100
0	9022	5368	3654	69,9	69,9	69,9
1	2911	1730	1181	22,6	22,5	22,6
2	973	580	393	7,5	7,6	7,5
Under utdanning				100	100	100
0	12321	7335	4986	95,5	95,5	95,4
1	505	291	214	3,9	3,8	4,1
2	80	52	28	0,6	0,7	0,5
Alderspensjonist				100	100	100
0	12860	7651	5209	99,6	99,6	99,6
1	35	22	13	0,3	0,3	0,2
2	11	5	6	0,1	0,1	0,1
Annet				100	100	100
0	9124	5405	3719	70,7	70,4	71,1
1	3109	1889	1220	24,1	24,6	23,3
2	673	384	289	5,2	5	5,5

Kasteballgruppa fordelt etter hovedgruppe . Pr. november 1992 og 1996

Hovedgruppe	1992	1993	1994	1995	1996
Attføring	22,2	28,1	29,8	32	30,8
Ufør	1,9	2,5	8,3	20,5	37,9
Tiltak	21,8	23,6	21,8	13,7	7,1
Ledig	31,9	30,7	25,6	19,9	12,3
Sysselsatt	12,7	7	5,7	5,6	6,6
Under utdanning	2,1	1,3	0,9	0,6	0,3
Alderspensjonist	0	0	0	0,1	0,4
Annet	7,4	6,9	8	7,5	4,6

Fordeling av sosialhjelpsmottakere i SFP for 1996

Bakgrunn

I dette prosjektet ønsker vi å se spesielt på det vi kaller problematiske grupper. Hva som skal menes å være en problematisk gruppe, og hvem som skal regnes for å være i med i en slik gruppe må defineres. I dette notatet ser vi spesielt på sosialhjelpsmottakere. Bør disse utgjøre en egen gruppe, eller skilles ut under hver enkelt av de øvrige statusgruppene som SFP definerer?

I SFP er det mulig å skille ut personer som har mottatt sosialhjelp i november. Til nå har vi ikke sett spesielt på denne gruppen, annet enn å lage en egen statusgruppe for de som har mottatt sosialhjelp i november og som vi ikke finner registrert noe annet sted.

Det er imidlertid naturlig å tro at mange er mottakere av sosialhjelp samtidig som de er aktive i en eller flere andre statuser. I dette notatet ser vi på fordelingen av sosialhjelpsmottakere etter øvrig status i SFP for årgangen 1996.

Oppsummering

I november måned 1996 var i alt 63 263 personer registrert som mottakere av sosialhjelp i større eller mindre grad. Dette utgjorde ca. 2 prosent av alle mellom 16-74 år som var registrert bosatt dette året.

Den største andelen sosialhjelpsmottakere fant vi blant de helt ledige uten dagpenger. De hadde en samlet sosialhjelpsandel på ca. 38 prosent. Enslige forsørgere var en annen storforbruker av sosialhjelp. Av i alt 45 515 enslige forsørgere var i alt 4 647 (10,2 prosent) registrert som sosialhjelpsmottakere i november 1996.

Sysselsatte

Det var registrert i alt 1 947 484 sysselsatte personer pr. 7. november 1996. Av disse mottok kun 0,4 prosent sosialhjelp. For personer som var registrert som sysselsatt kombinert med "annen attføring" var derimot hele 3 prosent mottakere av sosialhjelp.

Helt ledige

I 1996 var i alt 72 155 personer registrert som helt ledige pr. 7. november i følge SFP. Ca. 60 prosent av disse mottok dagpenger.

Blant de helt ledige som ikke mottok dagpenger (10 763 personer) var ca.38 prosent mottakere av sosialhjelp. Vi fant flest sosialhjelpsmottakere i gruppen «kun ledig uten dagpenger». Av de i alt 24 739 personene her, var ca. 40 prosent registrert som sosialhjelpsmottakere. Av de i alt 2 074 personene som var registrert som helt ledig uten dagpenger og samtidig under ordinær utdanning, var 31 prosent registret som sosialhjelpsmottakere.

I alt 3 325 personer blant de helt ledige var registrert som mottakere både av dagpenger og sosialhjelp pr. 7. november 1996. Dette utgjorde en prosentandel på 7,6 blant alle ledige med dagpenger.

På tiltak

I alt 57 998 personer var på tiltak³¹ pr. 7. november i 1996. Av disse mottok 10,2 prosent sosialhjelp. Vi fant relativt størst andel sosialhjelpsmottakere blant personer på opplæringstiltak. 15 prosent av i alt 25 799 personer på opplæringstiltak mottok samtidig sosialhjelp. Av i alt 20 097 personer på attføringstiltak var 7,2 prosent registrert som sosialhjelpsmottakere, mens prosentandelen var 4,9 prosent for de på sysselsettingstiltak.

Under ordinær utdanning

Av de i alt 237 452 personene som var under ordinær utdanning pr. 7. november 1996 var i alt 2815, eller ca. 1,2 prosent samtidig mottakere av sosialhjelp. Personer som også var sysselsatt, på tiltak eller helt ledige var da ikke inkludert. Om vi inkluderer disse var kun i overkant av 0,1 prosent sosialhjelpsmottakere. Personer registrert som ledige uten dagpenger og samtidig under ordinær utdanning skiller seg kraftig ut fra de øvrige med å ha relativt mange på sosialhjelp. Her var en andel på 31 prosent sosialhjelpsmottakere. Personer som var under ordinær utdanning kombinert med å være enten på annen attføring eller ufør hadde også en relativt høy andel på sosialhjelp, 4 prosent.

Uførepensjon

Av personer registrert kun som uføre (i alt 189 691) var i alt 3 prosent registrert som sosialhjelpsmottakere pr. 7. november 1996. Når vi inkluderer kombinasjonsstatuser finner vi at i alt 230 812 personer hadde status som ufør pr. 7. november 1996. Enten alene eller i kombinasjon med andre mulige statuser. Andelen sosialhjelpsmottakere synker til rundt 2,6 prosent grunnet en relativt lav andel sosialhjelpsmottakere blant de som var i kombinasjonen sysselsatt og ufør.

På attføring

Når vi ser på personer på attføring under ett (i alt 63 077 personer) finner vi at 6,8 prosent var mottakere av sosialhjelp. For uten personer på attføringstiltak kombinert med ordinær utdanning, som hadde den høyeste sosialhjelpsandelen blant personer på attføring, hadde også gruppene «kun annen attføring», «kun attføringstiltak» og attføringstiltak kombinert med annen» en relativt høy andel sosialhjelpsmottakere, rundt 10 prosent.

Alderspensjon

I 1996 var det i alt 272 366 personer registrert som alderspensjonister. 13 513 av disse var samtidig sysselsatte. For sysselsatte alderspensjonister var så og si ingen registrert som mottakere av sosialhjelp (0,1 prosent), mens det for de i alt 258 853 utenfor arbeidsstyrken var 740 sosialhjelpsmottakere (0,3 prosent).

Etterlatte

I 1996 ble i alt 34 408 klassifisert som etterlatte. 1 prosent av disse mottok sosialhjelp. Av etterlatte totalt var 11 721 kun registrert som etterlatt, dvs de var ikke å finne i noen av de andre registerne som

³¹ Personer på tiltak omfatter her personer på sysselsettings-, attførings- eller opplæringstiltak

ligger til grunn for SFP. 51 prosent av de etterlatte var samtidig registrert som sysselsatt pr. 7. november 1996.

Når vi ser på hvordan etterlatte med sosialhjelp fordeler seg etter status, ser vi at hele 64 prosent befant seg i gruppen "kun etterlatt". Sosialhjelpsandelen for denne gruppen var på 2 prosent.

Enslige forsørgere

Vi fant i alt 45 515 personer som var registrert som enslig forsørger i november 1996. Den største andelen av disse fant vi ikke igjen i noen av de andre registerne som ligger til grunn for SFP. Disse er dermed klassifisert kun som enslig forsørger. I alt utgjorde denne gruppen 17 457 personer. 15,8 prosent av disse var samtidig registrert som sosialhjelpsmottakere. Hele 20 prosent av alle enslige forsørgere befant seg blant lønnstakere som jobbet deltid, mens 11 prosent var lønnstakere på heltid. 13 prosent av alle enslige forsørgere var under ordinær utdanning.

Når vi ser på alle enslige forsørgere finner vi at 10,2 prosent som var mottakere av sosialhjelp. Den høyeste andelen sosialhjelpsmottakere fant vi blant helt ledige enslige forsørgere uten dagpenger. 29,4 prosent i denne gruppen var mottakere av sosialhjelp. Allikevel var dette hele 10,6 prosentpoeng lavere sammenlignet med den totale populasjonen av helt ledige uten dagpenger hvor hele 40 prosent var registrert som sosialhjelpsmottakere.

Andelen sosialhjelpsmottakere var relativt høy blant personer som ble klassifisert kun som enslig forsørger. Så mange som 2 760 (16 prosent) mottok sosialhjelp i november 1996. Denne gruppen sto for omlag 60 prosent av alle sosialhjelpsmottakere blant aleneforsørgere.

Tabell. 1 Personer fordelt etter statuskode og om sosialhjelpsmottaker pr. 7.november 1996. Data fra SFP

Status ¹⁾	Antall	Mottatt sosialhjelp	Andel med sosialhjelp
I alt	3142404	63263	0,02
01D10	4540	144	0,03
01D11	7431	9	0,00
01D7	13598	195	0,01
01D8	86369	345	0,00
01D9	22432	171	0,01
01DK	325280	2702	0,01
01H10	6132	183	0,03
01H7	31177	218	0,01
01H8	63914	236	0,00
01H9	5544	43	0,01
01HA	2274	1	0,00
01HK	1213701	2689	0,00
01U	1	0	0,00
210	1458	43	0,03
211	6082	3	0,00
27	5742	81	0,01
28	2428	25	0,01
29	5153	39	0,01
02A	1241	210	0,17
02K	142987	678	0,00
37	231	20	0,09
39	48	1	0,02
03A	145	10	0,07
03K	11678	560	0,05
58	717	108	0,15
59	6386	172	0,03
05A	139	13	0,09
05K	12855	1163	0,09
06DP7	342	34	0,10
06DPA	1917	123	0,06
06DPK	41496	3168	0,08
06ID7	526	57	0,11
06ID8	2074	647	0,31
06IDA	1061	115	0,11
06IDK	24739	9944	0,40
07A	1137	45	0,04
07K	7539	431	0,06
084A	247	23	0,09
084K	25552	3853	0,15
8810	8712	309	0,04
889	1558	59	0,04
088A	120	1	0,01
088K	227062	2446	0,01
09K	189691	5609	0,03
10A	1161	73	0,06
10K	20995	2102	0,10
11K	258853	740	0,00
12A	11721	218	0,02
12B	17457	2760	0,16
12C	20444	20444	1,00
12K	298317	0	0,00

1) Se kodeoversikt i vedlegg s. 124.

Tabell 2. Enslige forsørgere totalt og fordelt etter statuskode og om sosialhjelps-mottaker. 7. november 1996. Data fra SFP

Status ¹⁾	alt	Fordeling av enslige	antall uten sosialhjelp	Antall med sosialhjelp	Fordeling av enslige med sos.hjelp	Andel med sos.hj.
I alt	45515	1,00	40868	4647	1,00	0,102
01D10	53	0,00	47	6	0,00	0,113
01D7	362	0,01	345	17	0,00	0,047
01D8	1270	0,03	1225	45	0,01	0,035
01D9	22	0,00	22	0	0,00	0,000
01DK	9327	0,20	8971	356	0,08	0,038
01H10	44	0,00	40	4	0,00	0,091
01H7	235	0,01	223	12	0,00	0,051
01H8	555	0,01	537	18	0,00	0,032
01H9	3	0,00	3	0	0,00	0,000
01HK	5020	0,11	4877	143	0,03	0,028
210	4	0,00	4	0	0,00	0,000
27	21	0,00	21	0	0,00	0,000
28	30	0,00	28	2	0,00	0,067
29	4	0,00	4	0	0,00	0,000
02A	7	0,00	7	0	0,00	0,000
02K	577	0,01	560	17	0,00	0,029
37	9	0,00	9	0	0,00	0,000
03A	6	0,00	6	0	0,00	0,000
03K	332	0,01	314	18	0,00	0,054
58	4	0,00	4	0	0,00	0,000
59	3	0,00	3	0	0,00	0,000
05K	141	0,00	123	18	0,00	0,128
06DP7	6	0,00	4	2	0,00	0,333
06DPA	35	0,00	28	7	0,00	0,200
06DPK	903	0,02	805	98	0,02	0,109
06ID7	11	0,00	6	5	0,00	0,455
06ID8	90	0,00	64	26	0,01	0,289
06IDA	6	0,00	6	0	0,00	0,000
06IDK	1332	0,03	941	391	0,08	0,294
07A	8	0,00	7	1	0,00	0,125
07K	191	0,00	176	15	0,00	0,079
084A	4	0,00	4	0	0,00	0,000
084K	1132	0,02	899	233	0,05	0,206
8810	170	0,00	165	5	0,00	0,029
889	1	0,00	1	0	0,00	0,000
088K	5715	0,13	5319	396	0,09	0,069
09K	52	0,00	46	6	0,00	0,115
10A	2	0,00	2	0	0,00	0,000
10K	330	0,01	289	41	0,01	0,124
12A	41	0,00	36	5	0,00	0,122
12B	17457	0,38	14697	2760	0,59	0,158

1) Se kodeoversikt i vedlegg s. 124.

Tabell 3. Etterlatte fordelt etter status og om sosialhjelpsmottaker. 7. november 1996

Status ¹⁾	Etterlatte i alt	Fordeling av etterlatte	Etterlatte med sosialhjelp	Fordeling av etterlatte med sosialhjelp	Andel med sosialhjelp i hver statusgruppe
I alt	34408	1,00	342	1,000	0,01
01D10	25	0,00	1	0,003	0,04
01D7	474	0,01	1	0,003	0,00
01D8	456	0,01	1	0,003	0,00
01DK	8759	0,25	16	0,047	0,00
01H10	55	0,00	4	0,012	0,07
01H7	422	0,01	2	0,006	0,00
01H8	150	0,00	0	0,000	0,00
01HK	6997	0,20	8	0,023	0,00
210	8	0,00	0	0,000	0,00
27	52	0,00	1	0,003	0,02
28	8	0,00	0	0,000	0,00
02A	8	0,00	0	0,000	0,00
02K	909	0,03	6	0,018	0,01
37	1	0,00	0	0,000	0,00
03K	72	0,00	2	0,006	0,03
58	3	0,00	0	0,000	0,00
05A	1	0,00	0	0,000	0,00
05K	114	0,00	5	0,015	0,04
06DP7	5	0,00	0	0,000	0,00
06DPA	7	0,00	1	0,003	0,14
06DPK	555	0,02	14	0,041	0,03
06ID7	5	0,00	0	0,000	0,00
06ID8	12	0,00	0	0,000	0,00
06IDA	1	0,00	0	0,000	0,00
06IDK	167	0,00	31	0,091	0,19
07K	98	0,00	2	0,006	0,02
084A	1	0,00	0	0,000	0,00
084K	149	0,00	13	0,038	0,09
8810	11	0,00	2	0,006	0,18
088K	3068	0,09	9	0,026	0,00
10K	94	0,00	5	0,015	0,05
12A	11721	0,34	218	0,637	0,02

1) Se kodeoversikt i vedlegg s. 124.

Tabell 4. Personer i alt fordelt etter status og pensjonsgivende inntekt.1996

Status ¹⁾	Pensjonsgivende inntekt i løpet av året i kr						
	I alt	0	1-4999	5000-49999	50000-99999	100000-199999	>200000
I alt	3142404	657843	77740	356700	259296	739749	1051076
01D10	4540	282	329	1352	1196	1238	143
01D11	7431	1905	422	3285	1042	638	139
01D7	13598	2	2	468	3065	8299	1762
01D8	86369	5556	1818	42225	22438	11764	2568
01D9	22432	927	713	5152	7337	8029	274
01DK	325280	1989	1528	28522	64212	183676	45353
01H10	6132	404	584	1307	1076	2301	460
01H7	31177	14	5	94	674	12886	17504
01H8	63914	412	209	10032	10957	20305	21999
01H9	5544	608	286	1071	1109	2073	397
01HA	2274	507	84	510	283	480	410
01HK	1213701	3293	925	11309	30461	314108	853605
01U	1					1	
210	1458	1		499	364	419	175
211	6082		2	3690	1173	802	415
27	5742			491	960	2067	2224
28	2428			722	549	694	463
29	5153			2820	1313	787	233
02A	1241			170	299	537	235
02K	142987	2	2	14070	22291	48897	57725
37	231			7	39	172	13
39	48			5	32	11	
03A	145		2	19	51	64	9
03K	11678	12	8	871	3004	7062	721
58	717	181	61	147	87	217	24
59	6386	407	597	4647	503	218	14
05A	139	13	2	9	19	82	14
05K	12855	1283	491	2039	1717	6134	1191
06DP7	342			20	89	199	34
06DPA	1917	1	1	311	801	721	82
06DPK	41496	20	11	4020	13035	21352	3058
06ID7	526	1	1	27	111	280	106
06ID8	2074	651	178	674	321	212	38
06IDA	1061	460	124	248	112	111	6
06IDK	24739	8361	1592	5995	3407	3981	1403
07A	1137		2	97	322	489	227
07K	7539	5	13	328	1397	4041	1755
084A	247	116	31	53	26	19	2
084K	25552	6586	1746	8001	4631	4124	464
8810	8712	4664	1300	1791	533	397	27
889	1558	1332	98	96	21	10	1
088A	120	75	11	25	4	1	4
088K	227062	81181	19452	97784	17952	8792	1901

09K	189691	153692	12965	18456	2611	1655	312
10A	1161	545	142	279	143	47	5
10K	20995	10470	2793	4106	1884	1552	190
11K	258853	227324	9976	16543	2676	1858	476
12A	11721	8325	830	1640	446	417	63
12B	17457	9859	1542	3572	1345	1112	27
12C	20444	13344	1427	3419	1310	856	88
12K	298317	113033	15435	53682	29868	53562	32737

---

1) Se kodeoversikt i vedlegg s. 124.

Tabell 5. Personer totalt fordelt etter status, sosialhjelp, etterlatt og enslig forsørger. 7. november 1996

Status¹⁾	I alt	Sosial- hjelp	Etterlatt	Enslig forsørger	Andel	Andel	Andel
I alt	3142404	63263	34408	45515	0,020	0,011	0,014
01D10	4540	144	25	53	0,032	0,006	0,012
01D11	7431	9	0	0	0,001	0,000	0,000
01D7	13598	195	474	362	0,014	0,035	0,027
01D8	86369	345	456	1270	0,004	0,005	0,015
01D9	22432	171	0	22	0,008	0,000	0,001
01DK	325280	2702	8759	9327	0,008	0,027	0,029
01H10	6132	183	55	44	0,030	0,009	0,007
01H7	31177	218	422	235	0,007	0,014	0,008
01H8	63914	236	150	555	0,004	0,002	0,009
01H9	5544	43	0	3	0,008	0,000	0,001
01HA	2274	1	0	0	0,000	0,000	0,000
01HK	1213701	2689	6997	5020	0,002	0,006	0,004
01U	1	0	0	0	0,000	0,000	0,000
210	1458	43	8	4	0,029	0,005	0,003
211	6082	3	0	0	0,000	0,000	0,000
27	5742	81	52	21	0,014	0,009	0,004
28	2428	25	8	30	0,010	0,003	0,012
29	5153	39	0	4	0,008	0,000	0,001
02A	1241	210	8	7	0,169	0,006	0,006
02K	142987	678	909	577	0,005	0,006	0,004
37	231	20	1	9	0,087	0,004	0,039
39	48	1	0	0	0,021	0,000	0,000
03A	145	10	0	6	0,069	0,000	0,041
03K	11678	560	72	332	0,048	0,006	0,028
58	717	108	3	4	0,151	0,004	0,006
59	6386	172	0	3	0,027	0,000	0,000
05A	139	13	1	0	0,094	0,007	0,000
05K	12855	1163	114	141	0,090	0,009	0,011
06DP7	342	34	5	6	0,099	0,015	0,018
06DPA	1917	123	7	35	0,064	0,004	0,018
06DPK	41496	3168	555	903	0,076	0,013	0,022
06ID7	526	57	5	11	0,108	0,010	0,021
06ID8	2074	647	12	90	0,312	0,006	0,043
06IDA	1061	115	1	6	0,108	0,001	0,006
06IDK	24739	9944	167	1332	0,402	0,007	0,054
07A	1137	45	0	8	0,040	0,000	0,007
07K	7539	431	98	191	0,057	0,013	0,025
084A	247	23	1	4	0,093	0,004	0,016
084K	25552	3853	149	1132	0,151	0,006	0,044
8810	8712	309	11	170	0,035	0,001	0,020
889	1558	59	0	1	0,038	0,000	0,001
088A	120	1	0	0	0,008	0,000	0,000
088K	227062	2446	3068	5715	0,011	0,014	0,025

09K	189691	5609	0	52	0,030	0,000	0,000
10A	1161	73	0	2	0,063	0,000	0,002
10K	20995	2102	94	330	0,100	0,004	0,016
11K	258853	740	0	0	0,003	0,000	0,000
12A	11721	218	11721	41	0,019	1,000	0,003
12B	17457	2760	0	17457	0,158	0,000	1,000
12C	20444	20444	0	0	1,000	0,000	0,000
12K	298317	0	0	0	0,000	0,000	0,000

---

1) Se kodeoversikt i vedlegg s. 124

Tabell 6. Personer i "annet"-grupper fordelt etter aktiv status pr. 7. november 1996

Status ¹⁾	I alt	lønns- taker	selvst- endig	syss. tilt	oppl. tilt	attf. tilt	helt ledig	syke- meldt	utdan- ning	annen ufør	annen attf.	alder- spensj
I alt	9442	2274	1241	145	247	139	4219	1254	2149	2447	2240	2584
01HA	2274	2274	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2274
02A	1241	.	1241	.	.	.	1241	.	.	.	.	.
03A	145	.	.	145	.	.	.	.	140	.	5	.
05A	139	.	.	.	.	139	.	117	.	.	.	22
06DPA	1917	.	.	.	.	.	1917	.	1312	475	41	92
06IDA	1061	.	.	.	.	.	1061	.	.	231	787	72
07A	1137	.	.	.	.	.	.	1137	577	546	27	4
084A	247	.	.	.	247	.	.	.	.	34	219	.
088A	120	.	.	.	.	.	.	.	120	.	.	120
10A	1161	.	.	.	.	.	.	.	.	1161	1161	.

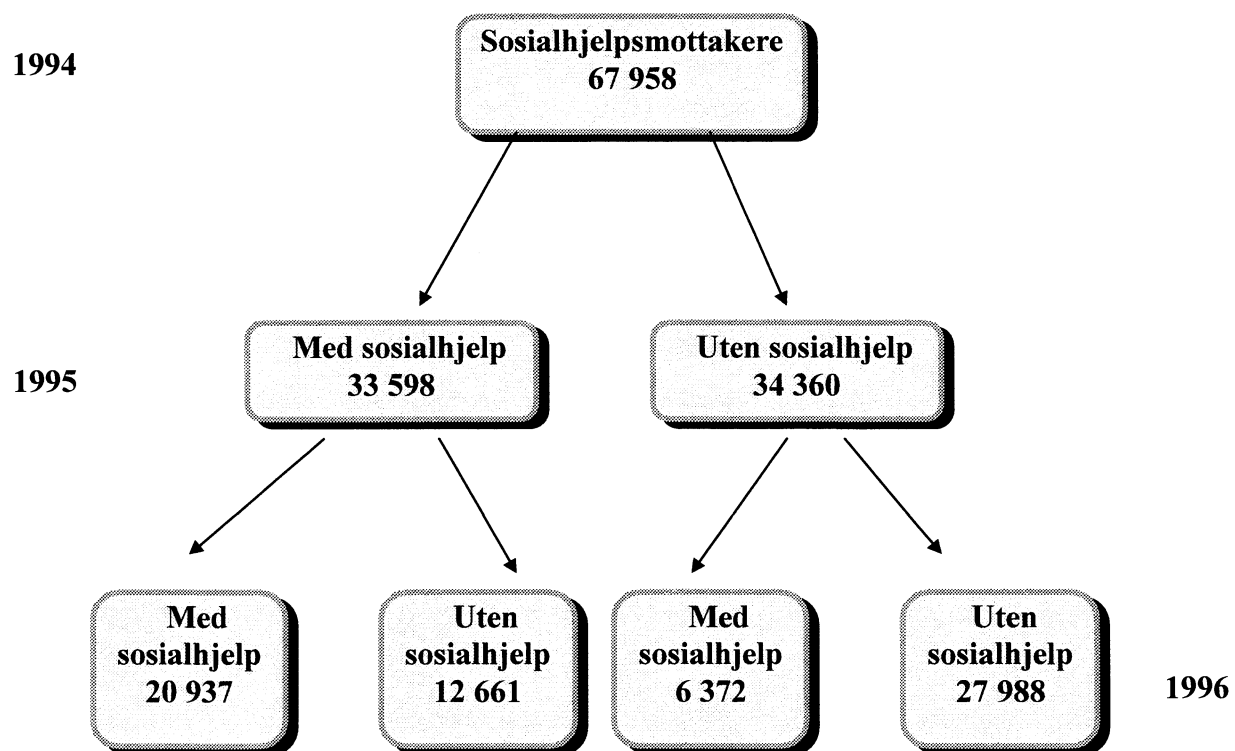
1) Se kodeoversikt i vedlegg s. 124.

Sosialhjelpsmottakere i perioden 1994-96

I SFP er det registrert om en person har mottatt sosialhjelp i november måned i årene 1994-1996. I dette notatet ser vi nærmere på omfanget av sosialhjelpsmottakere disse årene, hvordan de fordelte seg på hovedgrupper og litt om vandringer mellom disse hovedgruppene.

I 1994 var i alt 67 958 personer (2,17 prosent av personer i alt) registrert som mottakere av sosialhjelp i november ifølge SFP. I 1996 var 63 263 personer (2,01 prosent av personer i alt) registrert med sosialhjelp samme måned. Når vi ser på antall sosialhjelpsmottakere i prosent av personer i alt disse 2 årene betød dette en nedgang på 0,16 prosentpoeng. Bildet blir noe annerledes når vi ser på sosialhjelpsmottakere innenfor den enkelte hovedgruppe. Personer i hovedgruppene 'helt ledige' og 'på tiltak' hadde alle år desidert størst andel med sosialhjelpsmottakere. I begge disse gruppene gikk andelen på sosialhjelp opp i perioden, med hhv 1,64 og 1,12 prosentpoeng.

Hovedgruppe	Personer i alt			Med sosialhjelp			Prosentandel med sosialhjelp			Endring 94-96
	1994	1995	1996	1994	1995	1996	1994	1995	1996	
I alt	3132333	3135973	3142404	67958	66086	63263	2,17	2,11	2,01	-0,16
Attføring	62761	61840	63095	4089	4023	4310	6,52	6,51	6,83	0,32
Ufør	220828	222672	224426	5860	5638	5922	2,65	2,53	2,64	-0,01
Tiltak	62542	50914	37853	6352	5760	4466	10,16	11,31	11,80	1,64
Helt ledig	93949	86959	80831	15878	15389	14564	16,90	17,70	18,02	1,12
Sysselsatt	1821566	1858355	1902225	7609	7723	7392	0,42	0,42	0,39	-0,03
Under utdanning	237626	232256	227182	2613	2462	2447	1,10	1,06	1,08	-0,02
Alderspensjonist	273302	264175	258853	803	764	740	0,29	0,29	0,29	-0,01
Annet	359759	358802	347939	24754	24327	23422	6,88	6,78	6,73	-0,15

Personer som var mottakere av sosialhjelp i november 1994

Oversikt over den mest detaljerte inndeling av statuser med tilhørende koder

I ARBEIDSSTYRKEN

01	LØNNSTAKER	
01H	heltid	
01HK	kun heltid	
01H7	sykemeldt	
01H10	annen attføring	
01H9	ufør	
01H8	ord.utdanning	
01HA	annen	
01D	deltid	
01DK	kun deltid	
01D7	sykemeldt	
01D8	ord.utdanning	
01D10	annen attføring	
01D9	ufør	
01D11	alderspensjonist	
01DA	annen	
01U	oppgitt arb.tid	
02	SELVSTENDIG	
02K	kun selvstendig	
027	sykemeldt	
028	ord.utdanning	
0210	annen attføring	
029	ufør	
0211	alderspensjonist	
02A	annet	
03	SYSSELSETTINGSTILTAK	
03K	kun sysselsettingstiltak	
037	sykemeldt	
039	ufør	
03A	annet	
05	ATTFØRINGSTILTAK	
05K	kun attføringstiltak	
059	ufør	
058	ordinær utdanning	
05A	annet	

06 HELT LEDIG

06DP ledig med dagpenger
06DPK kun ledig med dagpenger
06DP7 sykemeldt
06DPA annet

06ID ledig uten dagpenger
06IDK kun ledig uten dagpenger
06ID7 sykemeldt
06ID8 ordinær utdanning
06IDA annet

07 SYKEMELDT

07K kun sykemeldt
07A annet

UTENFOR ARBEIDSSTYRKEN**08 UNDER UTDANNING**

084 opplæringstiltak
084K kun opplæringstiltak
084A annet
088 ordinær utdanning
088K kun ordinær utdanning
0889 ufør
08810 annen attføring
088A annet

09 UFØREPENSJON

09K kun ufør
09A annet

10 ANNEN ATTFØRING

10K kun annen attføring
10A annet

11 ALDERSPENSJON

11K kun alderspensjon
11A annet

12A ETTERLATTE Gjelder fom 1994
12B ENSLIG FORSØRGER Gjelder fom 1994
12C KUN SOSIALHJELP Gjelder fom 1994
12K ANNET

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 99/10 E. Vinju: Statistikk over avfall og gjenvinning i industrien - 1996: Dokumentasjon av metode. 61s.
- 99/11 I. Aukrust og H. Utne: Detaljerte arbeidsmarkedsdata – på kommunenivå: Dokumentasjon av arbeidsmarkedsdata til PANDA. 4. utgave. 37s.
- 99/12 K.J. Einarsen, H. Hartvedt, A.B. Skara og C.B. Strand: Faktaark for FylkesKOSTRA-utdanning. Årsrapporteringen for 1998. Sør-Trøndelag fylkeskommune: Nøkkeltall med indikatorer for: Prioriteringer og ressursbruk, Dekningsgrad, Produktivitet og kvalitet. 41s.
- 99/13 G. Sparby: Selvangivelsesstatistikk 1993-1996: Dokumentasjon. 121s.
- 99/14 B.R. Joneid og J. Lajord: FD – Trygd: Dokumentasjonsrapport: Demografi. 1992-1993. 95s.
- 99/15 A.L. Brathaug: Evaluering av fylkes-KOSTRA, helsetjenester 1998. 64s.
- 99/16 A.J. Isachsen, S.O. Stoknes og G.H. Bjønnes: Den store gjettekonkurransen. 26s.
- 99/17 Z. Li-Chun, L. Solheim og M. Stålnacke: Lønnsomhetsundersøkelsen for fiskefartøy: Ny utvalgsplan og estimeringsmetode. 61s.
- 99/18 Å. Nossum og L. Sandberg: Harmonisert konsumprisindeks. 31s.
- 99/19 P.E. Tønjum: Dokumentasjon av edb-rutiner for kjeding av årlig og kvartalsvis nasjonalregnskap. 66s.
- 99/20 B. Halvorsen og K.R. Wangen: Dokumentasjon av utdrag fra skattestatistikken 1975-1985 for kobling mot forbruksundersøkelsen. 31s.
- 99/21 B. Halvorsen: Dokumentasjon av analysefiler til prosjektet "Fleksibel energibruk i husholdningene": Prisindeks for varer og tjenester (1975-1994), husholdningstariffer for elektrisitet (1975-1996) og temperaturdata (1957-1996). 34s.
- 99/22 B. Halvorsen: Dokumentasjon av analysefiler til prosjektet "Fleksibel energibruk i husholdningene": Forbruksundersøkelsen 1974-1995. 34s.
- 99/23 A. Barstad: På vei mot det gode samfunn?: Om opplegget for en publikasjon som beskriver verdilandskapet i Norge. 72s.
- 99/24 G. Dahl: FD – Trygd: Type prosjekt, organisering, forløpsdata og analysemuligheter. 34s.
- 99/25 J. Johansen og J. Lajord: FD – Trygd: Dokumentasjonsrapport: Arbeidssøkere. 1992-1993. 99s.
- 99/26 K-A. Hovland og F. Bendiksen: Foreldrebetalingundersøkelse: Rapport om betaling for heldagsopphold i kommunale og private barnehager, januar 1999. 38s.
- 99/27 G. Dahl og J. Johansen: FD – Trygd: Dokumentasjonsrapport: Sysselsetting. 1992-1993. 77s.
- 99/28 P. Bakken, H. Hagen og J.A. Osnes: Kvartalsvis lagerstatistikk. 64s.
- 99/29 E. Rønning: Fokusgrupper om opplysninger om skolegang: Dokumentasjon og resultater. 38s.
- 99/30 D. Roll-Hansen: Kompetanse i grunnskolen. 53s.
- 99/31 T.P. Bø: Klassifisering av registrerte arbeidsledige og personer på tiltak i arbeidskraftundersøkelsen (AKU). 45s.
- 99/36 M. Stålnacke, J-A. Sigstad Lie og L. Solheim: En analyse av SSBs generelle utvalgsplan fra 1995 basert på næringsvise sysselsettingstall. 83s.
- 99/37 B.O. Lagerstrøm: Trivsels- og arbeidsmiljøundersøkelse blant intervjuere i Statistisk sentralbyrå. 155s.
- 99/38 K.J. Einarsen: Evalueringsrapport for pilotforsøket for FylkesKOSTRA-utdanning. 55s.